

Sven Winnell 070328:

Om socialdemokraterna och regeringen.

Om skatter och skatteförslag.

(<http://winnell.com/omr36-39r.pdf>)

Innehåll

sid

- 2 Förslag.
- 2 Skattesänkningarna av jobbavdragen
- 3 Preliminärskatt 2006 och 2007

- 4 Om socialdemokraterna och regeringen.
- 4 Mona Sahlins tal 18 mars 2007. En kortad variant.
- 8 Första debatten Sahlin-Reinfeldt.
- 9 Om debatten Sahlin-Reinfeldt.

- 11 Strukturomvandlingar, arbetslöshet och ny politik.
- 12 Skattesänkningarna i valrörelsen och efter valet.
- 15 Riksdagens utredningstjänst. Utredning för socialdemokraterna
- 18 Inkomst efter skatt 2006 .
- 19 Skattelättnaderna : bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.
- 20 Sänk jobbavdraget för höga inkomster.
- 21 Skatteutredningar o d på Sven Winnells hemsida.
- 23 Vallöfte till fattiga blev klipp för rika.
- 24 Vallöfte till fattiga blev klipp för rika. Fortsättning.
- 25 Preliminärskatt 2006 och 2007
- 27 Regeringens vårbudget.
- 28 Moderaterna utestänger folket från offentligheten.
- 29 Utdrag från moderatmotion i riksdagen 2005/2006.
- 29 Utdrag ur Proposition 2006/07:1. Kap 5 Skattefrågor.

- 32 TV-licensen.
- 32 Pensionärer med låga inkomster.
- 34 Ändring av pensionärens bostadstillägg.
Då förmögenhetsskatten tas bort.
- 35 Lag (2001:761) om bostadstillägg, till pensionärer m.fl.
- 38 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn.
- 42 Förmögenhetsskatten tas bort.

45 Annat än skatter o d :

- 46 Tal av Göran Persson på extra partikongress 17 mars 2007.
- 61 Mona Sahlins tal 18 mars 2007 vid s-partikongressen, sedan hon blivit vald till partiordförande 070317.

- 79 Pär Nuder om valförlusten.
- 83 Göran Persson om valförlusten.
- 86 Göran Persson. Här har du ditt liv.
- 87 Ordförande Persson. Första programmet
- 88 Programmen om Ordförande Persson.
- 90 Ordförande Persson. Andra programmet.
- 91 Göran Persson. Program tre.
- 92 Göran Persson. Program fyra.
- 95 Angående Perssons ledarstil.

- 98 Reinfeldt och Wallström om EU.
- 98 Om Reinfeldt-Wallströminlägget mm.
- 100 Sociala frågor i EU.
- 101 Sahlins nya sekreterare.
- 102 Socialdemokratin dirigerar borgerlig politik.
- 104 EU 50 år.

- 108 Preliminär skatt 2006. Tabell 33
- 112 Preliminär skatt 2007. Tabell 33

Förslag.

Regeringen fuderar på att sänka inkomstskatterna ytterligare. Men man får inte veta hur.

Regeringen fortsätter att försumma dem med låga inkomster och försämrade kulturpolitiken, bl a med förslag om avgifter på bibliotek.

De skattesänkningar man kan ana är de som följer av en fortsättning på jobbavdragen. I moderaternas motion 2005/2006 finns förslag om att öka jobbavdragen vid inkomster över cirka 100 000 kr per år och vid inkomst cirka 200 000 öka med 6300 kr från 46800 kr till 53100, vilket skulle ge en skattesänkning på cirka 2000 kr.

Makar/ sambor som båda har inkomster över 200 000 kr får då skattelättnader på tillsammans cirka 4000 kr och ensamma med inkomst över 200 000 kr får 2000.

Det är olämpligt att öka skattelättnaderna på detta sätt. Bättre är att avskaffa TV-licensen för privathushåll och införa en kollektivlicens betald av riksdagen, vilket ger alla hushåll en skattelättnad på cirka 2000 kr per år. Se avsnitten på sidorna 23-41.

Alliansen har inte förstått sig på skattefördelningsproblemen. De som bäst behöver lättnader är ensamstående ickepensionärer utan barn och med låga inkomster (många kvinnor) och pensionärer med låga inkomster, isynnerhet ensamma. Deras pengaproblem kan inte lösas med att man ger alla med låga inkomster lättnader på inkomstskatterna. Det bästa verktyget är bostadsbidrag utformade på lämpligt sätt som tar hänsyn till ensammas speciella problem, och avskaffa TV-licensen som ger alla hushåll cirka 2000.

Att helt ta bort förmögenhetsskatten sedan man förbättrat enligt förslagen nyss är bättre använda skattepengar än att sänka inkomstskatterna. Den 28 mars har de borgerliga partiledarna i DN meddelat att förmögenhetsskatten ska tas bort fr o m 2007. Se sid 39-41.

Samtidigt bör förmögenhetsregler i 16§ och 17§ i lagen om bostadstillägg till pensionärer m fl upphöra att gälla. Se sid 32-37.

Skattesänkningarna av jobbavdragen

I de borgerliga partiledarnas artikel om förmögenhetsskatten står bl a: “ Vid årsskiftet infördes det så kallade jobbskatteavdraget som framför allt ger människor med låga eller normala arbetsinkomster mer pengar kvar i plånboken varje månad. Vår ambition är att gå vidare med ytterligare skattesänkningar särskilt riktade till dessa, så att till exempel en vanlig L0-arbetare ska ha ungefär tusen kronor mer i månaden. “

De borgerliga partierna har under valrörelsen och senare spridit uppgifter om skattesänkningarna som inte stämmer med de verkliga. De har sagt att skattesänkningarna framför allt går till låg- och medelinkomster. Det verkliga är att skattesänkningarna framför allt går till dem med höga inkomster.

Skattelättnaden 2007 är:

Inkomst:

3100 kr/mån		3900 kr per år
Medianinkomst cirka		
20 000	cirka	9000
Den genomsnittliga skattelättnaden för undre hälften av inkomsttagarna	cirka	6500
För de översta inkomsterna		14352
Den genomsnittliga skattelättnaden för övre hälften av inkomsttagarna	cirka	13000

Dvs undre hälften får 1/3 av skattelättnaderna = 33% (cirka 15 miljarder kr)

Dvs övre hälften får 2/3 av skattelättnaderna = 67% (cirka 30 miljarder kr)

Preliminärskatt 2006 och 2007

Vid utdebitering 33 kr.

2006. Kolumn 1. Förförvärvsarbetande i förförvävsåldrar.

2007. Kolumn 1

avser löner, arvoden och liknande ersättningar till den som är född 1942 eller senare. Allmän pensionsavgift ska betalas och inkomsten ger rätt till skattereduktion för arbetsinkomst (jobbskatteavdrag).

Enligt LOs lönerapport 2006:

“Den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda var **23.700 2005**. För arbetare var dock medellönen endast 19.100 kronor men för tjänstemän hela 27.400 kronor. Tjänstemännens löner är därmed 43 procent högre än arbetarnas. I kronor räknat blir skillnaden 8.300 kronor. Lönerna är högre inom privat sektor än inom offentlig. Högst lön har *tjänstemän inom privat sektor*, 28.900 kronor, medan *arbetare inom offentlig sektor* har klart lägst lön, endast 17.400 kr”

Enligt LOs lönerapport: “Enligt LO-ekonomernas senaste konjunkturrapport beräknas lönerna öka med i genomsnitt 3,3 procent år 2006. Även inom den privata sektorn väntas lönerna i genomsnitt öka med 3,3 procent. För arbetare dock bara med 3,1 procent men för tjänstemän med 3,6 procent. Inom offentlig sektor väntas lönerna öka med 3,4 procent för samtliga anställda.

Genomsnittlig lön 2006 blir cirka 24.500

År 2007 förväntas löneökningstakten för samtliga anställda stiga till 3,5 procent. Inom privat sektor väntas dessutom lönerna för arbetare och tjänstemän öka i jämnare takt, 3,5 respektive 3,6 procent. Inom offentlig sektor väntas löneökningstakten avta något till 3,3 procent.

Genomsnittlig lön 2007 blir cirka 25.400.

Medianinkomst: lika många över som under denna inkomst.

<u>2006</u>	<u>Lön kr/</u>		<u>2007</u>	<u>Skillnad 06-07</u>	
	<u>mån. Prel skatt</u>		<u>Prel.</u>	<u>Prel.skatt</u>	
	<u>% /mån /år</u>		<u>skatt</u>	<u>/mån</u>	<u>/år</u>
3001 19	561	6532	236	325	3900
6001 23	1364	16368	926	438	5256
7001 23	1628	19536	1190	438	5256
8001 24	1892	22704	1454	438	5256
9001 24	2161	25932	1718	443	5316
10001 25	2491	29892	2046	445	5340
11001 26	2849	34188	2376	473	5676
12001 27	3212	38544	2708	504	6048
13001 28	3575	42900	3039	536	6432
14001 28	3938	47256	3370	568	6816
15001 29	4301	51612	3701	600	7200
16001 29	4664	55968	4032	632	7584
17001 30	5027	60324	4364	663	7956
18001 30	5390	64680	4695	695	8340
19001 30	5753	69036	5026	727	8724
20001 31	6151	73812	5390	761	9132
21001 31	6514	78168	5721	793	9516
22001 31	6877	82524	6053	824	9888
23001 31	7240	86880	6384	856	10272
24001 32	7603	91236	6715	888	10656
25001 32	7966	95592	7046	920	11040
26001 32	8324	99888	7377	947	11364
27001 33	8799	105588	7708	1091	13092
29001 34	9859	118308	8731	1128	13536
30001 35	10389	124668	9261	1128	13536
35001 37	13039	156468	11911	1128	13536
40001 39	15731	188772	14561	1170	14040
45001 41	18631	223572	17435	1196	14352
50001 43	21531	258372	20335	1196	14352
55001 44	24431	293172	23235	1196	14352
60001 46	27331	327972	26135	1196	14352
80000 49	38815	465780	37619	1196	14352

Om socialdemokraterna och regeringen.

Socialdemokraterna hade extrakongress den 17-18 mars 2007 i Stockholms Folkets Hus. Där avgick Göran Persson som ordförande och som ny valdes Mona Sahlin. Göran Persson och Mona Sahlin höll långa tal, som återges i det följande.

Göran Persson talade den 17:e mars om partiets historia, om sin tid som ordförande och statsminister, om samarbetet med andra partier, om de politiska motståndarna och talade om sin syn på partiets framtid. Det är 15 sidor.

Mona Sahlin talade den 18:e mars (18 sidor). Hon sa mycket och sa litet eller inget om många viktiga saker. En förkortad variant av talet återges på följande sidor. På fyra sidor har tagits med ett subjektivt urval ur det hela.

Mona Sahlin sa bl a: “De tre områden Olof Palme lyfte fram var: jobben, miljön och freden. Idag vill jag lägga till ett område, och det är välfärden. Miljön, jobben, välfärden och freden – jag ska lyfta fram några saker som jag tycker det är viktigt att vi har med oss när vi diskuterar de här frågorna åren vi har framför oss nu.”

Miljön, jobben, välfärden och freden är vackra ord, men de är inte bra som underlag för en socialdemokratisk politik. I Sverige har vi bra miljö i de avseenden som Mona Sahlin menar, (men i de sociala miljöerna finns stora brister), de flesta har bra jobb, välfärden är genomsnittligt god och fred har vi haft i nära 200 år.

Brister i Sverige och världen finns när det gäller **välfärdsfördelningen** och den borde socialdemokraterna ha som sitt främsta ämne.

Mona Sahlin sa också: “Idag är jag socialdemokraternas parti-ledare, och som sådan ska jag pröva att vända mig åter till moderat-ledaren: Låt oss mötas i en politisk debatt! Låt oss debattera skiljelinjerna i svensk politik. Jag förväntar mig att du ställer upp. Jag längtar efter ditt besked – låt oss ta debatt!! “

Mona Sahlins tal 18 mars 2007. En kortad variant.

“ Partivänner!

I går tackade vi av dem som ska tackas – det var en fantastisk dag i går. Vi dansade, i alla fall jag, alldeles för mycket i går – det var en fantastisk kväll.....

Vad handlar socialdemokrati om i grunden?

Det kan man beskriva på många, många sätt.

För mig handlar det, mer än något annat, om frihet.

“Slav stig upp för att slå dig fri”.

Socialdemokratin har alltid varit just det – en frihetsrörelse.

Kampen för arbete har varit grundläggande.

För ingen är så ofri som den som inte har en egen försörjning, inte får göra nytta, inte känna sig behövd.

Arbete åt alla – men också vettiga arbetsvillkor, löner, trygghet.

Vår historia är verkligen fylld av strider just för individens frihet.....

Därför förutsätter verklig frihet också jämlikhet.

Därför kräver verklig frihet både solidaritet och ett eget personligt ansvar.

Vi bär med oss insikten att ökade klyftor inte bara minskar friheten för de utsatta.

Ökade klyftor minskar allas frihet.....

Vi ska lyssna och ta till oss. Vi ska förändra där det behövs. Vi ska

ompröva vår politik tillsammans med både medlemmar och väljare.

Vi måste öppna upp vår folkrörelse för nya grupper och lyhört hitta nya sätt att kanalisera deras samhällsengagemang. Vi ska ta tillvara nya tekniska möjligheter så att vi kan kommunicera med fler. Vi måste bredda våra kontaktytor. Hämta inspiration och fantasi hos forskning, föreningsliv, hos kultur och näringsliv.

Vi behöver som parti bli mer nyfiket.

I dag är vi 125 000 partimedlemmar. Men precis som Marita sa så behöver vi värva fler men också behålla dem vi har, så att vi kan bli en stark folkrörelse igen. Det måste finnas sätt att vara aktiv utifrån sina egna förutsättningar och sin egen livssituation. Också i vårt parti måste ju livspusslet gå ihop.

De tre områden Olof Palme lyfte fram var: jobben, miljön och freden. Idag vill jag lägga till ett område, och det är välfärden.

Miljön, jobben, välfärden och freden – jag ska lyfta fram några saker som jag tycker det är viktigt att vi har med oss när vi diskuterar de här frågorna åren vi har framför oss nu.

För det första, miljön - klimatfrågan och den gröna omställningen, det gröna folkhemmet.

På samma sätt som vi en gång byggde landet, så måste vi nu bygga om det.

Idag ökar medvetenheten om varför.

Global uppvärmning.
Glaciärer som smälter.
Öknar som breder ut sig.

Havsnivåer som stiger.
Extremt väder.....

Det finns ingen utmaning, ingen fråga, är så tydligt internationell till sin karaktär som just klimatfrågan. Den kan inte lösas om inte världens länder väljer att samarbeta.....

Vår inriktning ska vara både inkomsttrygghet och förändringstrygghet. Både och.

A-kassan är en del i detta. Även om vi inte i dag kan säga exakt hur våra förslag ska se ut inför valet 2010, även om vi i dag inte har en aning om hur mycket mer den borgerliga regeringen kommer att ge sig på våra trygghetssystem, kommer tryggheten att vara en fråga också i valet 2010.

Vi ska ha en bra och stark a-kassa. Vi har inte råd med en dålig a-kassa, för vi har inte råd med att vända människor ryggen. Det kommer det att stå strid om också i nästa val!

Vi ska utveckla det livslånga lärandet så att människor klarar de ständiga förändringarna i arbetslivet. Återkommande chanser i form av utbildning måste vara en hörnsten i vår arbetslinje.

Vi måste utforma nya smarta sätt att utbilda och kompetensutveckla, att ha högkvalitativa arbetsmarknadspolitiska program. Om vi inte kan bygga broar mellan lediga platser och arbetssökande riskerar vi inflation och arbetskraftsbrist. Vi ska hitta nya personliga stöd och lösningar inom arbetsmarknadspolitiken, för både arbetstagare och företagare.

Vi ska även hitta anställningsformer som passar också den som varit borta länge från arbetsmarknaden, eller aldrig kommit in på den. Wanja och jag har tagit varandra i hand på att arbeta stenhårt tillsammans för att förändra integrationspolitiken och göra antidis-

kriminering till en huvudfråga!

Vi ska utveckla arbetslivet – arbetets innehåll och villkor. Det arbete som vi inlett tillsammans med Kommunal för att göra den offentliga sektorn till en mönsterarbetsgivare måste fortsätta.

Den diskussionen behöver också breddas, tycker jag, till att omfatta arbetslivets villkor, om arbetsmiljö och stress, om hierarkier och inflytande, om löner och scheman, om ansvar, om kamratskap.....

Ska vi socialdemokrater utveckla arbetslivet så att det passar fler, ska vi ha en dynamisk svensk arbetsmarknad där det växer fram nya jobb, måste vi också förstå bättre vad som driver våra entreprenörer.

Det är dags att vi gör oss av med en del fördomar.

Sveriges entreprenörer driver en verksamhet fjärran från näringslivets toppdirektörer, långt ifrån alla guldkantade optionsprogrammen.....

Riktiga jobb, det har för högern alltid varit jobb i den privata sektorn. För oss är alla jobb riktiga, men få jobb är viktigare än de i offentlig sektor.

Under de närmaste tio åren kommer tiotusentals personer att behöva rekryteras till den offentliga sektorn. Vården och omsorgen står inför ett stort generationsskifte.....

Den offentliga sektorn, välfärdens verksamheter, måste hålla högsta kvalitet. I hela landet.....

Ändå blir det nu möjligt för landstingen att sälja sina stora sjukhus, att inrätta vad de kallar vinstdrivande vårdgallerior. Likvärdighet och demokratisk insyn riskerar att försvinna. Med moderaternas trafikskadeförsäkring prövas möjligheten att tvinga människor att betala premier efter hur kostsamma de kan tänkas bli för vården. Skyddet

från a-kassan, sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen försämras.

Så växlar Sverige spår – från skattefinansierad välfärd, lika för alla, mot ett system där var och en sköter sitt med hjälp av den egna plånboken.

Här måste det till solidaritet.....

Jag vill att vi socialdemokrater kanske också prövar en idé om en ny organisation i delar av välfärden. Som finns på orten. Som var och en kan vända sig till. Som sätter individen främst.

Som kan arbeta mer förebyggande med tidiga insatser, skräddarsydd rehabilitering. Som kan ge den som behöver det en chans till, och en till, så att man snabbt kommer åter i hälsa, i arbete eller utbildning.....

Men ungdomarna då, de lite större barnen, hur har de det egentligen i vårt välfärdssamhälle?

Sverige är öppet mot omvärlden, vi är moderna och snabba att ta till oss ny teknik och forskning.

Vi är förändringsbenägna, vi är självständiga. Vi har en hög kunskapsnivå. Kraven är höga och tempot likaså. De senaste decennierna har kommunikationstekniken fullkomligt stormat in i vår vardag med Internet, mobiltelefoni, webbkameror, tv-spel, modern teknik av alla slag.

Det öppnar massor av nya möjligheter och det är en fantastisk tid att få leva i

Men hur påverkar det här egentligen ungarna och ungdomarna?

Hur är det att växa upp mitt i informationsstormen, mitt i underhållningsbruset, mitt bland alla dessa snabba beslut, alla dessa möjligheter till resor, möten och ständigt nya intryck?.....

Vi vet att stressjukdomarna ökar bland barn och ungdomar. Samtalen ökar till BRIS. Rädda Barnen och Socialstyrelsen rapporterar om stigande alkoholkonsumtion och nya droger.

Åtstörningar hos både pojkar och flickor. Mobbning via sms och nätet. Tjejer som skär sig. Killar som utagerar i våld.

Hänger de här sakerna samman? Ja, antagligen.

Det finns det man kallar för en "jämförelseångest" bland dagens unga som oroar mig, därför att den är så starkt kopplad till individen, den individuella prestationen och framför allt till den egna kroppen.....

Kan vi erbjuda pauser i den här kampen? Kan det offentliga rummet bli mer avsexualiserat? Kan vi erbjuda några alternativ till den ständigt pågående skönhetsstävlingen? Kan vi erbjuda tillräcklig trygghet? Lyckas vi tala om för ungdomarna att de duger som de är?.....

Vilka problem ska stå i centrum? Vilka delmål ska vi sätta upp?

De frågorna måste vi diskutera med partivänner och fack, men också med människor i organisationer, näringsliv och andra samhällskrafter utanför vår rörelse. Inte bara för att fler ska rösta på oss, utan för att vi vill ha en politik som respekteras brett i det svenska samhället och som kan hålla under en lång tid.....

Under valrörelsen skrev jag tio öppna brev till Reinfeldt med frågor och en debattutmaning. Han svarade inte på någon av frågorna och han sa nej till debatten – varje gång.

Idag är jag socialdemokraternas partiledare, och som sådan ska jag pröva att vänder jag mig åter till moderatledaren: Låt oss mötas i en politisk debatt! Låt oss debattera skiljelinjerna i svensk politik. Jag förväntar mig att du ställer upp.

Jag längtar efter ditt besked – låt oss ta debatt!!.....

Det gäller Afrika – denna jättekontinent som rymmer så stora klyftor: enorm fattigdom och stora rikedomar inte minst i Sydafrika; folkmord och massflykt i Sudan, men också det hopp som följer av en fungerande afrikansk union, och en skör men spirande tillväxt på sina håll.

Jag vill att vårt parti skärper politiken för bistånd och rättvisa handelsregler med Afrika i fokus.

Kampen mot världens fattigdom är en befrielsekamp i ordets verkliga rätta bemärkelse, för människors makt över sin vardag och sina resurser – men också sina liv.

Vi måste bidra i kampen mot hiv/aids. Denna sjukdom som har blivit symbolen för världens orättvisor och för den okunskap, rasism, ojämställdhet och kapitalism som förvägrar människor jämlikhet.....

Jag vill också att vi prioriterar kampen mot kärnvapnen.....

Ingen konflikt har heller engagerat vår rörelse längre och djupare, och få konflikter står kanske så långt ifrån sin lösning, som den i Mellanöstern.

Palestinierna behöver vår solidaritet och det israeliska folket behöver trygghet.

Sverige måste nu aktivt verka inom EU för att sammankalla den föreslagna internationella konferensen om Mellersta Östern. På dagordningen måste Irakfrågan och relationerna till Iran finnas med.....

Innan jag avslutar ska jag låna ut 1 minut och 51 sekunder till en som kan säga det här mycket bättre; Olof Palme:

Demokratin är fast förankrad här i landet. Vi respekterar de grundläggande fri- och rättigheterna. Grumliga rasteorier har

aldrig funnit fotfäste. Vi betraktar oss gärna som fördomsfria och toleranta. Men så enkelt är det ändå inte. Fördomen behöver inte förankras i någon vederstygglig teori. Den har ett mycket enklare ursprung. Fördomen har alltid sin rot i vardagslivet. Den gror på arbetsplatsen och i grannkvarteret. Den är ett utlopp för egna misslyckanden och besvikelser. Den är framför allt ett uttryck för okunnighet och rädsla. Okunnighet om andra människors särart, rädsla för att förlora en position, ett socialt privilegium, en förhandsrätt.

En människas hudfärg, ras, språk och födelseort har ju ingenting med mänskliga kvalitéer att göra. Att gradera människor med sådan måttstock står i bjärt kontrast till principen om människors lika värde. Men den är skamligt enkel att ta till för den som känner sig underlägsen - på arbetsplatsen, i sällskapslivet, i konkurrensen om flickan eller pojken.

Därför ligger fördomen alltid på lur, även i ett upplyst samhälle. Den kan blossa ut i ett stickord, en obetänksam replik, en nedrighet i det lilla. Kanske menar den som handlar inte så illa. Men för den som träffas kan det riva upp sår som aldrig läks.....

Nyckelorden som jag vill skicka med er – för resten av den här dagen och för det fortsatta arbetet– är de här:

- Trygghet i förändringen
- Nyfikna och självkritiska
- Ilskna över moderaternas orättvisor
- Lust och glädje
- Beslutsamhet att förändra och förnya
- Slå vakt om tryggheten
- Omfamna äventyret.

Tack! “

Första debatten Sahlin-Reinfeldt.

Första debatten Sahlin-Reinfeldt ägde rum i SVT:s Aktuellt kl 21 måndagen den 19 mars 07 och tog cirka en kvart.

Mona Sahlin klagade över försämringarna för de arbetslösa och Fredrik Reinfeldt sa att det är ont om resurser. Mona Sahlin bemötte inte talet om brist på resurser, vilket hon borde ha gjort.

Alliansregeringen har sänkt skatten för den övre hälften av inkomsttagarna, genom jobbavdraget, med minst 30 miljarder kr, vilket framgår av moderaternas egna beräkningar med hjälp av riksdagens utredningstjänst. Där finns resurser.

Socialdemokraterna har låtit utredningstjänsten göra en utredning om regeringens ekonomiska politik och den visar på ännu snedare fördelningar. Se kommentarer i det följande.

Mona Sahlin klagade på att Alliansen utlovat skattesänkningar på 1000 kr för alla förvärvsarbetande, men det har det inte blivit. Fredrik Reinfeldt svarade, att två makar/sambor tillsammans får minst 1000 kr skattesänkningar, men det har aldrig tidigare varit tal om att man skulle räkna så. Makar/sambor som båda har förvärvsinkomster har de bästa hushållsinkomsterna som de vanligen kan leva väl på, medan det är ensamstående med låga inkomster som har det svårt att få hushållsbudgeten att gå ihop och behöver tillskott i kassan. Mona Sahlin borde ha påpekat detta, men gjorde det inte.

Det är välfärdsfördelning som är det stora problemet och Mona Sahlin kunde inte framföra det tydligt i debatten, trots att hon nu är partiledare.

Om debatten Sahlin-Reinfeldt.

DN 070320 sid 8:

“Jobben stod i fokus i debatten Sahlin-Reinfeldt.

Det var en kul början, sade Mona Sahlin efter sin första debatt någonsin med Fredrik Reinfeldt. Skillnaden är stor mot att möta Göran Persson, tyckte Fredrik Reinfeldt.

- **GÖRAN ÄR EN MYCKET** mer attackerande politiker. Men tonläget kommer säkert att höjas mellan oss också. Vi får se detta som en första förkänning, sade Fredrik Reinfeldt.

- Innan tevedebatten startade satt Mona Sahlin i en soffa utanför studion och tittade på SVT:s dokumentär om Göran Persson, hennes företrädare som partiledare. Från sminklogen kom Reinfeldt in, gick fram och hälsade.

Det var första mötet mellan de två sedan Mona Sahlin i söndags valdes till hans huvudmotståndare i politiken de kommande åren.

Tevedebatten blev lugn men intensiv. Jobben och skatterna dominerade, precis som i valrörelsen.

-Måste vägen till nya jobb gå över försämringar för dem som har det sämst? frågade Mona Sahlin.

- Min regering håller på med att sänka trösklarna så att folk kom mer i arbete, svarade Fredrik Reinfeldt.

TONLÄGET I SVT:S Aktuellt var lugnt och sansat, men Reinfeldt såg ut att vara ärligt glad över att ha fått en riktig oppositionsledare emot sig. Och Mona Sahlin verkade pigg och sugen på att klä sig i den nya rollen.

Mona Sahlin sa i sitt tal i söndags på socialdemokraternas extrakongress att arbetsmarknaden består av både rättigheter och skyldigheter, och den passusen gladdade Fredrik Reinfeldt. Statsministern fick i sin tur beröm av Mona Sahlin för regeringens planer på en jämställdhetsbonus för att få fler pappor att stanna hemma med barnen.

UNGEFÄR DÄR slutade väl också samförståndet.

-Problemet med den gamla regeringen var att ni suddade ut dem som stod utanför arbetsmarknaden och sa att de inte var arbetslösa, sa Fredrik Reinfeldt.

-Du försöker låta som en socialdemokrat när du talar om arbete och plikt, sa Mona Sahlin. Men du förstår inte att för att få folk att ta ansvar måste samhället ställa upp med arbetsmarknadspolitik och trygghetssystem.

Något besked om vad Sahlins socialdemokrater ska göra med Reinfeldts sänkning av inkomstskatter och a-kassa vid ett maktskifte 2010 kom dock inte heller denna kväll.

Miljöfrågorna fick avbryta jobbdebatten, och båda debattörerna trodde att det skulle gå att förena minskade utsläpp med ekonomisk tillväxt.

En skillnad finns i synen på i vilken hastighet Sverige ska gå.

- Sverige har visat att det kan ge nya jobb att gå före, via åtgärder som du var emot förut, sa Mona Sahlin.

-Arbetarna i den svenska basindustrin vet att om man lägger höga avgifter här som inte finns i andra länder så försvinner jobben, svarade Fredrik Reinfeldt.

EFTER DEBATTEN såg de båda påtagligt lugna och glada ut när de sida vid sida mötte journalisterna.

Mona Sahlin värjde sig mot en fråga om att de kanske framstår som för lika varandra, hon och statsministern:

-Jag tycker vi fick fram många och tydliga skillnader, även om det var med glimten i ögat, sade hon.

Finns det något som de faktiskt är eniga om?

-Jag tror vi kommer att kunna samsas om miljöfrågorna, sade Fredrik Reinfeldt i ett försök att säga något snällt om sin huvudmotståndare

Men det trodde inte Mona Sahlin. Hon kontrade med att moderaterna väldigt sent hoppat på det miljötåg som socialdemokraterna

länge försökt köra.

Så började de debattera igen inför den samlade journalistkåren utanför tv-studion.

MATS CARLBOM mats.carlbom@dn.se 08-738 24 21

GUNNAR JONSSON gunnar.jonsson@dn.se 08-73811 13 “

“ **Mötet blev en taktisk testmatch inför valet 2010.**

HENRIK BRORS

Den första testmatchen inför valet 2010 har hållits. Mona Sahlins och Fredrik Reinfeldt behöver prova in taktiken för hur de ska bekämpa varandra. Men Göran Persson saboterar Sahlins möjlighet till rivstart genom att försöka hänga sig kvar på den politiska scenen.

De båda statsministerkandidaterna har omdöme om sig att vara skickliga på att “gå genom rutan”, att få fram sina budskap till väljarna i tv-sofforna. Båda ansträngde sig också att framstå som trevliga genom att säga positiva saker om varandras politik.

Statsminister Fredrik Reinfeldt tog poäng på att peka på att Mona Sahlins på partikongressen talat om att arbetslösa inte bara har rättigheter utan också "plikter", och bad henne ta avstånd från Göran Perssons löfte om att återställa a-kassan.

MONA SAHLIN returnerade med att lova stöd till den borgerliga regeringens förslag om jämställdhetsbonus om Reinfeldt stoppade planerna på kommunala vårdnadsbidrag.

Sahlins problem med att framträda som oppositionsledare redan nu är att hon inte kommit igång med att omformulera partiets politik. Hon försökte desarmera frågan om delad föräldraförsäkring genom att angripa vårdnadsbidraget, och sa att det inte var någon skillnad på betyg i klass 6, 7 eller 8 utan att problemet var diskussionerna om

någon sorts betyg redan i första klass.

Reinfeldt framstår fortfarande som osäker i diskussionerna om miljöpolitiken, där moderaterna i snabb takt försöker anpassa sig till den uppblussade klimatoron.

Men Mona Sahlins premiär som oppositionsledare överskuggades av den stort lanserade tv-serien om Göran Perssons regeringsår.

Hans förklenande uttalanden om alla andra utom hans uppbackare fyllde tv-sändningarna före debatten i Aktuellt.

Göran Perssons nedlåtandeinställning till Sahlins från 1997 ska ses i ljuset av att han var rädd att hon skulle försvaga hans auktoritet om hon fick komma med i regeringen. Men även på kongressen den gångna helgen var det lätt att se hur svårt de har för varandra.

Mona Sahlins tacktal var för skrivet och pliktskyldigt.

MEN FRAMFÖR ALLT märktes det i hur Persson närmast ansträngde sig för att försvåra Sahlins tillträde som ny partiledare. Genom att utlova vallöften för 2010 om a-kassan och låta avskedsföreställningen ta nästan hela första kongressdagen. Ett beteende som fundamentalt skiljer sig från när Ingvar Carlsson och Tage Erlander avgick som ordförande.

Det här säger inget nytt om Göran Perssons ledarskap. Före vice statsministern Thage G Peterson berättade redan 1999 i sina memoarer bland annat om hur Persson tyckt att utrikesminister Anna Lindh var "för lat" för att bli partisekreterare.

Men Perssons olika politiska utspel in i det sista tillsammans med den veckolånga tv-serien där han oemotsagd får ge sin version av de gångna tio åren gör att det kommer att dröja innan Mona Sahlins till fullo kan inta oppositionsledarrollen.

henrik.brors@dn.se 08-7381212 “

Struktumvandlingar, arbetslöshet och ny politik.

I Sverige pågår bl a två struktumvandlingar som påverkar arbetslösheten:

* Globaliseringen på så sätt att tidigare mindre utvecklade länder nu kommit längre i utvecklingen och kan tillverka varor mycket billigare än vi kan, bl a länder i Ostasien och Östeuropa. En stor del av världens elektroniska produkter tillverkas nu i Kina och som exempel: många böcker på svenska trycks där. Svenska företag bygger fabriker i sådana länder och utnyttjar den billigare arbetskraften. I Sverige ökar arbetslösheten.

* IT-revolutionen med datorer och mekaniseringen med robotar mm i det svenska näringslivet minskar behovet av mänsklig arbetskraft.

Struktumvandlingarna medför problem:

* Bortfallet av arbetsmöjligheter i Sverige bör ersättas, vilket ställer krav på kreativitet, forskning och investeringar mm som kan ge nya produkter, produktionsprocesser och distributionsformer. För hundra år sedan arbetade större delen av svenskarna inom lantbruket. När det mekaniserades kunde arbetskraften gå över till industrin. Nu kan behovet av arbetskraft inom industrin minska och då kan arbetskraften gå över till vård, omsorg, utbildning o d. På 1930-talet talade man om en stad i Italien där man levde på att tvätta skjortor åt varandra, det är knappast en modell för framtidens Sverige. Att hitta nya arbetsuppgifter är ett stort kapitel, som inte behandlats tillräckligt.

* De nya förhållandena ställer nya krav på utbildning och erfarenheter hos arbetssökande och man måste räkna med att det finns sådana som inte kan uppnå de meriter som behövs. Det är en gemensam uppgift att se till att alla får rimliga levnadsförhållanden, även de som inte får arbetsinkomster.

Det har varit riksdagsval och kommunalval den 17 sept. 2006.

Som huvudmotståndare stod i valet socialdemokraterna med stödpartierna vänsterpartiet och miljöpartiet och den borgerliga alliansen med moderaterna, folkpartiet, kristdemokraterna och centerpartiet.

Alliansen vann och får i riksdagen 178 platser mot 171 för vänsterblocket. Den socialdemokratiska statsministern Göran Persson och hela hans regering har avgått och han ska avgå som partiledare, i mars 2007 har det sagts. Ny statsminister blir moderatledaren Fredrik Reinfeldt, som ska regera tillsammans med Lars Leijonborg, folkpartiet (fp), Göran Hägglund, kristdemokraterna (kd) och Maud Olofsson, centerpartiet (c).

En del väljare menade före valet, att de två alternativen är mycket lika och att de båda försvarar välfärdssamhället. Men det är snarare tvärtom. Högeralliansen är ett högeralternativ som river ner välfärden och ger förmåner till de välbeställda. Vänsterblocket är ett vänsteralternativ som försvarar välfärden och försvarar levnadsvillkoren för de sämst ställda.

Demokrati.

Alliansen fick flest röster, men man kan av det inte dra slutsatsen att flertalet i svenska folket tycker som alliansen. Alliansen gav inte en riktig bild av sin politik, de vilseledde bl a ifråga om skattesänkningarna de föreslog. Under hela året har alliansen påstått att skattesänkningarna främst ska gå till låg-och medelinkomster, medan de i själva verket till största delen går till höginkomster.

Alliansen minskar ersättningarna i a-kassan mm, men skär ned på åtminstone 100 andra punkter, som i hög grad drabbar dem med låga inkomster. Nedsärningarna görs för att alliansen ska kunna sänka inkomstskatterna, men 30 miljarder, som är större delen av de totala skattesänkningarn på 45 miljarder, går till höginkomster som inte

behöver sänkningar. De 30 miljarderna skulle göra större nytta om man istället avstår från nedskärningar som drabbar dem med lägre inkomster.

Alliansens missledande reklam för alliansens politik har troligen förmått en del väljare att rösta på alliansen i tron att alliansen talade sanning när den påstod att skattesänkningarna främst skulle gå till låg- och medelinkomster. Om alliansen talat om de riktiga förhållandena hade många troligen reagerat på de onödiga skattesänkningarna för höginkomster och vänsterblocket vunnit valet.

Man kan tänka sig att alliansen vunnit valet på en lögn om vart skattesänkningarna går.

DN 060920 sid 21: "Oppositionen i Ungern uppmanade på tisdagen premiärminister Ferenc Gyurcsany att avgå efter avslöjandet att regeringschefen ljugit inför väljarna." Enligt en bandupptagning har han sagt "vi ljög på morgonen, vi ljög på kvällen" "när han beskrev hur löftet om skattsänkningar i själva verket skulle vändas till skatthöjningar och sänkta bidragsnivåer när valet i april väl var över. Gyurcsany gick sedermera segrande ur valkampen."

Alliansens påståenden om skattesänkningarna är naturligtvis särskilt tragiska för kristdemokraterna, som hyllar kristna värderingar där en hög moral med sanningsenliga uttalanden kan förmodas ingå.

Alliansen menar att deras nedskärningar görs för att minska arbetslösheten, men många av nedskärningarna lär inte ha effekter på arbetslösheten. Det förefaller vara så att alliansen utnyttjar arbetslösheten för ett syfte att försämra för dem med låga inkomster och förbättra för höginkomster, en gammal högerpolitik.

Det är märkligt att girigheten hos dem som har det bra leder till att de som har mycket vill ha mera.

Skattesänkningarna i valrörelsen och efter valet.

Valårets första partiledardebatt i Riksdagen hölls 060118, och kommenterades dagen därpå i DN (borgerlig), DN 060119 sid 12: "Löften om trygghet gör väljarna osäkra.

Valrörelsen 2006 blir en tävling i "trygghet". Socialdemokraternas trygghet med löften om bibehållna ersättningsnivåer för sjuka och arbetslösa, mot de borgerligas trygghet med löften om åtgärder för att skapa fler riktiga jobb. Risker för båda sidor är att många väljare inte kommer att se någon tydlig skillnad.

Valårets första partiledardebatt blev på ett ännu tydligare sätt än vanligt en duell mellan statsminister Göran Persson och moderaternas Fredrik Reinfeldt, med de fem andra som birollsfigurer. Det var bara i replikväxlingarna mellan de två statsministerkandidaterna som det tände till på allvar i debatten.

Persson och Reinfeldt satsade också så hårt på sina repliker att de båda hade gjort slut på all sin talartid innan de fem andra ens fick tid för sina huvudanföranden.

Båda kom också till debatten med stärkt självförtroende. Göran Persson kan luta sig mot ekonomiska prognoser om ökad ekonomisk tillväxt och nya jobb. Medan Fredrik Reinfeldt på kort tid intagit positionen som den särklassigt mest förtroendeingivande partiledaren bland väljarna....." (Moderaternas skatteförslag fanns då).

Det har skrivits och sagts mycket i massmedierna om varför socialdemokraterna förordade valet. Göran Persson har tagit på sig ansvaret för förlusten och avgår. Han höll många bra socialdemokratiska tal under valrörelsen, men han påpekade inte att de borgerligas skatteförslag gynnade höginkomster mer än vad de borgerliga sade.

De borgerliga framhöll jobben som det viktigaste, och föreslog försämringar för sjuka och arbetslösa mm som de menade skulle minska arbetslösheten. Samtidigt föreslog de stora skattelättnader som de sade skulle gälla främst låg- och medelinkomster, medan de i själva verket till största delen går till höga inkomster. Väljarna utsattes

för ett bondfångeri som lyckades.

Bondfångeri, är ett ord som finns i Svenska Akademiens ordlista. Svensk uppslagsbok skriver om bondfångare: "person som lockar oerfarna lantbor o.s.v. i fälla för att plundra dem, ofta genom falskt spel o.d."

De borgerliga lurade lättlurade personer att rösta borgerligt när de skulle ha varit mer betjänta av en socialdemokratisk seger i valet. Socialdemokraterna avslöjade inte de borgerligas vilseledande skattepropaganda och det gjorde inte heller massmedierna.

De borgerliga genomför nu ett stort skifte i välfärdsfördelningen som följer gamla högerprinciper: ta av de svaga och ge till de väletablerade.

Efter valårets första partiledardebatt i TV omfamnade Göran Persson Fredrik Reinfeldt, vilket var mycket förbryllande (foto från DN). Vad menade Göran Persson? En tittare kunde tolka det som om Persson menade, att det inte spelade någon roll hur svenska folket röstade, att de båda var lika stora kåsupare.

De borgerligas skatteförslag fanns beskrivet i skriftligt material, men de borgerliga såg till att beskrivningarna blev så obegripliga som möjligt, och visste att folk i allmänhet inte läser och förstår sådant. I sin muntliga propaganda kom de med vilseledande påståenden om skatterna och som sagt, de lyckades lura tillräckligt så de vann valet.

Man kunde tro att de skulle upphöra med de vilseledande uppgifterna, men de fortsätter med dem för att rättfärdiga sin skattepolitik.

I Göteborgsposten 070128 hade finansminister (m) Anders Borg en artikel om skatterna och skrev bl a:

“Det är främst låg- och medelinkomsttagare som tjänar på jobbavdraget, 30 av jobbavdragets 40 miljarder går till dem med de lägsta inkomsterna”. Han kunde lika gärna skriva att 40 av jobbavdragets 40 miljarder går till dem med de lägsta inkomsterna, eftersom han inte närmare definierar vad han menar med “de lägsta inkomsterna”. De borgerliga har aldrig angivit något belopp för “medelinkomst”.

Riksdagens utredningstjänst har undersökt de borgerligas förslag. I den undersökningen kan man inte direkt få ut medelinkomsten, men enligt tabell 2 går cirka 30 miljarder till inkomster under cirka 35 000 kr per månad och det är inte någon låglön och inte heller medelinkomst.

Ungefär samma skrev centerns skatteexpert, riksdagsledamoten (c) Roger Tiefensee i Eskilstuna-Kuriren 061122: Cirka 75 procent av de 40 miljarder som jobbavdraget kostar går till låg- eller medelinkomsttagare. Detta är inte sant, de borgerliga partierna tycks ha kommit överens om att i möjligaste mån ljuga om vart pengarna går och förtiga, att de mesta av skattesänkningarna går till höga inkomster.

I programmet “Argument” i TV1 kl 22, 21 november 2006 intervjuades Filippa Reinfeldt, statsministerns maka, som bl a sa: "Vi har riktat våra skattesänkningar framför allt till dem som tjänar minst."

Filippa Reinfeldt, som är landstingsråd och har nära kontakt med statsminister Fredrik Reinfeldt, borde veta, att skattesänkningarna inte framför allt går till dem som tjänar minst, utan framför allt går till dem som tjänar mest. Hon måste veta, att hon ljugar när hon påstår att sänkningarna framför allt går till dem som tjänar minst. De unga flickorna som är programledare på Argument tackade Filippa högaktningsfullt när de istället borde ha påpekat att Filippa ljög.

Enligt LOs lönerapport 2006:

“Den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda var **23.700 2005**. För arbetare var dock medellönen endast 19.100 kronor men för tjänstemän hela 27.400 kronor. Tjänstemännens löner är därmed 43 procent högre än arbetarnas. I kronor räknat blir skillnaden 8.300 kronor. Lönerna är högre inom privat sektor än inom offentlig. Högst lön har *tjänstemän inom privat sektor*, 28.900 kronor, medan *arbetare inom offentlig sektor* har klart lägst lön, endast 17.400 kronor.”

Enligt LOs lönerapport: “Enligt LO-ekonomernas senaste konjunkturrapport beräknas lönerna öka med i genomsnitt 3,3 procent år 2006. Även inom den privata sektorn väntas lönerna i genomsnitt öka med 3,3 procent. För arbetare dock bara med 3,1 procent men för tjänstemän med 3,6 procent. Inom offentlig sektor väntas lönerna öka med 3,4 procent för samtliga anställda.

Genomsnittlig lön 2006 blir cirka 24.500

År 2007 förväntas löneökningstakten för samtliga anställda stiga till 3,5 procent. Inom privat sektor väntas dessutom lönerna för arbetare och tjänstemän öka i jämnare takt, 3,5 respektive 3,6 procent. Inom offentlig sektor väntas löneökningstakten avta något till 3,3 procent.

Genomsnittlig lön 2007 blir cirka 25.400

Begreppet medelinkomst är inte lämpligt i sammanhanget. Medelinkomsten blir tämligen hög på grund av stora inkomster hos dem med höga inkomster. Mer intressant är mittinkomsten, medianinkomsten, den inkomst som hälften av inkomsttagarna ligger under och hälften över.

Enligt riksdagens utredningstjänsts tabell 3 får den lägre hälften av inkomsttagarna 18,5% av de totala skattesänkningarna. Räknar man bort förhöjda sjukförsäkringsavgifter o d enligt tabell 2 blir det för lägre hälften bara 12,1%, dvs cirka 1/8 av de totala skattesänkningarna, långt ifrån de 75% som de borgerliga framställer det. Enligt tabell 2 blir den genomsnittliga skattelättnaden 400-2200 kr/mån för nedre hälften av inkomsttagarna och 3900-10100 för övre hälften, 2007.

Partimotion. Motion till riksdagen 2005/06

av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)

Tabell 6.3 Förändrad genomsnittlig nettoinkomst av jobbdraget per decil för individer över 17 år med en arbetsinkomst (exklusive näringsinkomst) större än noll, år 2008, kronor.

Decil Decilgränser, kronor (avser arbetsinkomst)

		Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor och i procent			
				% av den totala förändringen av inkomsterna	
				% av antal personer över 17 år och med en arbetsinkomst >0	
1	0 – 24 900	100 (0,1)	0,1		10,0
2	24 901 – 77 700	4 300 (5,0)	4,0		10,0
3	77 701 – 147 800	7 600 (5,8)	6,9	32,3	10,0
4	147 801 – 204 600	10 800 (6,7)	9,8		10,0
5	204 601 – 242 400	12 600 (7,0)	11,5		10,0
6	242 401 – 272 800	13 600 (6,8)	12,5		10,0
7	272 801 – 305 800	14 500 (6,6)	13,2		10,0
8	305 801 – 351 200	15 300 (6,3)	14,0	67,7	10,0
9	351 201 – 431 800	15 400 (5,5)	14,0		10,0
10	431 801 –	15 300 (3,6)	14,0		10,0
Totalt		11 000 (5,5)	100,0	100,0	100,0

Källa: Riksdagens utredningstjänst.

1/3 av sänkningarna på halvan med lägsta inkomsterna.

Partierna uppger att de totala skattelättnaerna uppgår till 45 miljarder kr, dvs cirka 15 miljarder för undre hälften och cirka 30 för övre.

Riksdagens utredningstjänst.
Utredning för socialdemokraterna.

Riksdagens utredningstjänst. Förslag som ingår i analysen

Analysen grundar sig på de förslag som berör individernas och hushållens inkomster, via ändrade transfereringar eller ändrade skatter. Budgetförslag för 2007 enligt budgetpropositionen inkluderas i analysen och resultaten jämförs med gällande regler år 2007.

Skatteförändringar

1) En skattereduktion för arbetsinkomster (s.k. jobbskatteavdrag) införs från och med den 1 januari 2007. Skattelättnaden lämnas i form av en skattereduktion för skattepliktiga inkomster av anställning och av aktiv näringsverksamhet (arbetsinkomster), justerade med hänsyn till eventuella avdrag. Följande redovisas hur skattereduktionen beräknas för dem som vid beskattningsårets ingång inte fyllt 65 år respektive för dem som fyllt 65 år.

För dem som vid beskattningsårets ingång inte fyllt 65 år

Arbetsinkomst	Underlag för skattereduktion
-0,79 BB	Skillnaden mellan arbetsinkomsterna och summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget
0,79 BB -2,72 BB	Skillnaden mellan summan av 0,79 BB och 20 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,79 och 2,72 BB och summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget
2,72 BB -	Skillnaden mellan 1,176 BB och summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget

För dem som vid beskattningsårets ingång fyllt 65 år

-1,59 BB	Skillnaden mellan arbetsinkomsterna och summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget
1,59 BB -2,72 BB	Skillnaden mellan summan av 1,59 BB och 20 procent av arbetsinkomsterna mellan 1,59 och 2,72 BB och summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget
2,72 BB -	Skillnaden mellan 1,816 BB och summan av grundavdraget och sjöinkomstavdraget

Anm. BB=Prisbasbelopp (40 300 år 2007).

Underlaget för skattereduktionen multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt ger skattereduktionen för arbetsinkomster.

2) Det förhöjda grundavdraget i stödområde A avskaffas från och med den 1 januari 2007.

3) Beloppsgränsen för när kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen får dras av höjs från 7 000 kronor till 8 000 kronor.

4) Beloppsgränsen för när kostnader för övriga utgifter i inkomstslaget tjänst får dras av höjs från 1 000 kronor till 5 000 kronor.

5) Slopad skattereduktion för fackförenings- och a-kasseavgifter.

6) Enligt budgetpropositionen bör förmögenhetsskatten avvecklas under innevarande mandatperiod. I ett första steg halveras skattesatsen för finansiella tillgångar och reala tillgångar som inte är fastigheter och bostadsrätter från 1,5 procent till 0,75 procent.

7) För beskattningsåren 2007-2008 ska underlag för fastighetsskatt för småhus som högst vara desamma som för beskattningsåret 2006.

8) För småhus ska den del av fastighetsskatten som belöper på varje värderingsenhet avseende tomtmark för småhus begränsas till högst två kronor per kvadratmeter eller maximalt 5 000 kr, om det är lägre.

9)..... 10)

Utgiftsförändringar

11)12) Inkomsttaket i sjukförsäkringen sänks från 10 till 7,5 prisbasbelopp.

13) Inkomsttaket vid tillfällig föräldrapenning och havandeskapspenning i föräldraförsäkringen sänks från 10 till 7,5 prisbasbelopp.

14) Den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) i sjuk- och föräldraförsäkringen beräknas som 0,989 av SGI.

15) Ersättningsnivån i arbetslöshetsersättningen sänks till 70 % av inkomsten efter 200 dagar och till 65 % efter 300 ersättningsdagar för dem utan försörjningsansvar och efter 450 ersättningsdagar för dem med försörjningsansvar. Ersättningen beräknas på den genomsnittliga inkomsten de senaste 12 månaderna. Maxersättningen sätts till 680 kronor under de första 100 dagarna. Regeringen avser att senare under hösten i särskild proposition återkomma till riksdagen i denna fråga.

16) Kompensationsgraden i aktivitetsstödet sätts till 65 procent efter 300 ersättningsdagar för dem utan försörjningsansvar och efter 450 ersättningsdagar för dem med försörjningsansvar. Det ersättningsgrundande inkomstunderlaget beräknas på genomsnittet av de senaste 12 månadernas inkomst. Regeringen avser att senare under hösten i särskild proposition återkomma till riksdagen i denna fråga.

17) Individernas egenfinansiering av arbetslöshetsförsäkringen ska öka genom en förhöjd finansieringsavgift. Den förhöjda avgiften görs beroende av nivån på arbetslösheten och utgifterna inom arbetslöshetskassans verksamhetsområde. Regeringen avser att senare under hösten i särskild proposition återkomma till riksdagen i denna fråga. Egenfinansieringen föreslås öka med 10 miljarder kronor.

Riksdagens utredningstjänst.

Tabell 3. Förändrad genomsnittlig nettoinkomst per decil av skatteförslag 1-8, år 2007, kronor.

Decil Decilgränser, kronor (avser bruttoinkomst)		Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor och i procent		% av den totala förändringen av inkomsterna	
				% av antal personer över 17 år och med en inkomst>0	
1	0 – 70 700	1 300 (5,8)	2,3	10,0	
2	70 701 – 115 200	1 300 (1,8)	2,3	10,0	
3	115 201 – 154 400	1 400 (1,4)	2,5	18,5	10,0
4	154 401 – 187 000	2 300 (1,9)	4,1	10,0	
5	187 001 – 219 500	4 100 (2,8)	7,3	10,0	
6	219 501 – 251 000	5 900 (3,6)	10,6	10,0	
7	251 001 – 285 700	7 700 (4,1)	13,8	10,0	
8	285 701 – 331 000	9 300 (4,3)	16,5	81,6	10,0
9	331 001 – 412 700	10 200 (4,1)	18,2	10,0	
10	412 701 -	12 600 (3,4)	22,5	10,0	
Totalt		5 600 (3,4)	100,0	100,0	

Riksdagens utredningstjänst.

Tabell 2. Förändrad genomsnittlig nettoinkomst per decil av skatteförslag 1-8 och utgiftsförslag 12-17, år 2007, kronor.

Decil Decilgränser, kronor (avser bruttoinkomst)		Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor och i procent		% av den totala förändringen av inkomsterna	
				% av antal personer över 17 år och med inkomst>0	
1	0 – 70 700	800 (3,7)	2,2	10,0	
2	70 701 – 115 200	700 (1,0)	1,8	10,0	
3	115 201 – 154 400	400 (0,4)	1,0	12,1	10,0
4	154 401 – 187 000	500 (0,4)	1,3	10,0	
5	187 001 – 219 500	2 200 (1,5)	5,8	10,0	
6	219 501 – 251 000	3 900 (2,3)	10,2	10,0	
7	251 001 – 285 700	5 400 (2,9)	14,2	10,0	
8	285 701 – 331 000	6 700 (3,2)	17,6	87,9	10,0
9	331 001 – 412 700	7 400 (3,0)	19,4	10,0	
10	412 701 -	10 100 (2,7)	26,5	10,0	
Totalt		3 800 (2,3)	100,0	100,0	

25% av skattelättnaderna tillfaller uppskattningsvis inkomster över cirka 425 000 kr per år=cirka 35 000 kr per månad.

Inkomst efter skatt 2006.

(SW 060403)

Förvärvsarbetande. Inkomst efter preliminärskatt. Enligt tabell 33 för månadslön. (Enligt skatteverket: 31,60+0,978+0,224=32,802)
Lön kr/ Prel. Disp. efter skatt Överskott (för ensam utan barn, årskostnader 120 000 kr. exklusive semester)
månad skatt per mån per år per år

Prel sk						Överskott för makar med	Skattelättnader i förslag vårbudget 2005				
%	/år					lika inkomst, utan barn, års-	c	fp	kd	m (i motioner)	
						kostnad tillsammans 180 000 kr. Årslön					
6001 23	1364	16368	4637	55644	-64356	-68712 (55644x 2 - 180000)	72 000	370	900	1452	3300
7001 23	1628	19536	5373	64476	-55524	-51048 10% av inkomsterna	84 000	370	2600	1932	3300
8001 24	1892	22704	6109	73308	-46692	-33384 ligger under 25 000 kr	96 000	370	2600	1932	3300
9001 24	2161	25932	6840	82080	-37920	-15840 krisgräns	108 000	370	2600	2256	7600
10001 25	2491	29892	7510	90120	-29880	240	120 000	490	2600	3000	7600
11001 26	2849	34188	8152	97824	-22176	15648	132 000	490	3800	5340	7600
12001 27	3212	38544	8789	104468	-14532	20936 30% av inkomsterna	144 000	490	3800	5340	7600
13001 28	3575	42900	9426	113112	-6888	46224 2008 för arbetsink.	156 000	1320	3800	5340	7600
14001 28	3938	47256	10063	120756	756 krisgräns	61512 över noll ligger under	168 000	1320	3800	5340	10700
15001 29	4301	51612	10700	128400	8400	76800 148 000, enl. (m)	180 000	1320	3800	7764	10700
16001 29	4664	55968	11337	136044	16044	92088 40% under 205 000 kr.	192 000	3530	4800	7764	10700
17001 30	5027	60324	11974	143688	23688	107376	204 000	3530	4800	7764	10700
18001 30	5390	64680	12611	151332	31332	122554	216 000	5720	4800	9684	10700
19001 30	5753	69036	13248	158976	38976	137952	228 000	5720	5500	9684	13700
20001 31	6151	73812	13850	166200	46200	152400 Medianinkomst 2008	240 000	5720	5500	10656	13700
21001 31	6514	78168	14487	173844	53844	167688 242 000 för arbetsink.	252 000	7910	6400	10656	13700
22001 31	6877	82524	15124	181488	61488	182976 över noll, enl.(m)	264 000	7910	6400	10656	14700
23001 31	7240	86880	15761	189132	69132	198264	276 000	7910	6400	10656	14700
24001 32	7603	91236	16398	196776	76776	213552 Medianinkomst 2008	288 000	9220	7100	10656	15800
25001 32	7966	95592	17035	204420	84420	228840 282 000 för arbetsink.	300 000	9220	7100	12444	15800
26001 32	8324	99888	17677	212124	92124	244248 över 41 200, enl. (m)	312 000	9220	7100	12444	16200
27001 33	8799	105588	18202	218424	98424	256848	324 000	8690	7200	12444	16200
29001 34	9859	118308	19142	229704	109704	279408	348 000	8690	7200	12444	16200
30001 35	10389	124668	19612	253344	115344	290688 80% av inkomsterna	360 000	8690	7200	12444	16100
35001 37	13039	156468	21962	263544	143544	347088 2008 ligger under	420 000	6910	7200	12444	16100
40001 39	15731	188772	24270	291240	171240	402480 351 000, enl (m). för	480 000	6910	7200	12444	16000
45001 41	18631	223572	26370	316440	196440	452880 arb.ink över noll	540 000	6910	7200	12444	16000
50001 43	21531	258372	28470	341640	221640	503280 (389 000 för arb.ink.	600 000	6910	7200	12444	16000
55001 44	24431	293172	30570	366840	246840	553680 över 41 200)	660 000	6910	7200	12444	16000
60001 46	27331	327972	32670	392040	272040	604080	720 000-	6910	7200	12444	16000

Den genomsnittliga kommunala skattesatsen 2006 i landet (skatt till kommun och landsting) är 31.60 procent. Genomsnittlig kyrkoavgift exklusive begravningsavgift är 0,978 procent och genomsnittlig begravningsavgift är 0,224 procent. Skattelättnader i partiernas motioner: partierna anger genomsnittliga lättnader för visa inkomstintervall. I tabellen här har samma lättnader antagits för alla inkomster i intervallen vilket innebär att lättnaderna i tabellen vanligen blir något för höga i underkanten på intervallen och något för låga i överkanten av intervallen.

Skattelättnaderna : bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.

Lägsta rimliga levnadskostnad för ensam förvärvsarbetande icke-pensionär utan barn och inkomstskatter 2006 var 120 000 kr per år exklusive semester. I tabellen nyss finns uppgifter om hur stora överskotten i hushållsbudgetarna är sedan 120 000 kr och inkomstskatter betalats.

De borgerligas skatteförslag ligger i den gamla högerns skattetradition som går ut på att klaga på marginalskatterna vid höga inkomster och kräva lägre skatter vid höga inkomster. De med höga inkomster vill framhäva sin förträfflighet och förmåga till ekonomisk framgång genom att klaga på marginalskatter och höga skatter vid höga inkomster.

De som har höga inkomster beundras av många och många tycks se höga inkomster som det viktigaste av allt. Höga chefer inom organisationer tävlar med varandra om att ha höga inkomster och tar ibland till tvivelaktiga metoder för att ge sig själva höga inkomster. Det räcker inte med årslöner på många miljoner, det ska också vara bonusar och pensioner för hundratals, uppemot miljardtals kr.

Ledningen för statliga företag, myndigheter och organisationer (inklusive statsråd och riksdagsledamöter) har inkomster som ligger högt över vad vanligt folk har, och är med och avgör vad det vanliga folket ska få för inkomster. Det makthavande skiktet tycks ha mycket dåliga kunskaper om de levnadsförhållanden som de med låga inkomster lever under. Under de senaste 40 åren har man i riksdagen inte kunnat få syn på någon vettig sammanhängande framställning om skatte- och bidragsfördelnings problem.

Varken alliansen eller de borgerliga partierna har gjort någon redovisning om levnadskostnaderna och satt skatter och bidrag i relation till det.

Att leva på sin lön.

Borgerliga kräver ”att det ska gå att leva på sin lön” och att man ska få “hälften kvar”.

De borgerliga partierna menar att inkomstskatterna är orimligt höga vid höga inkomster. Men om man ser på hur stora skatterna är i procent av inkomsterna blir slutsatsen en annan. Av tabellen i det föregående framgår att inkomstskatten 2006 för ensam är cirka 30% vid en lön som räcker till lägsta rimliga levnadsstandard, cirka 32% vid medellön och cirka 40 % vid en lön på en halv miljon kr per år, då personen har disponibelt cirka 200 000 kr mer än vad som behövs för den lägsta standarden. Jämfört med 30% skatt för den som bara får ihop till lägsta standard och 40% skatt för den som har 200 000 kr mer disponibelt är 40% mycket lågt och inte något som motiverar skattesänkning.

Ensam som har lön 720 000 kr per år betalar (2006) ca 45% i skatt och har disponibelt efter skatt nära 300 000 kr mer än den som har lön som bara räcker till lägsta standard. Det finns inga goda skäl varför den med lön 720 000 kr ska få en skattesänkning med 16 000 kr som i moderaternas förslag våren 2005. Man kan inte hävda, att den som tjänar en halv miljon eller 720 000 kr inte kan leva på sin lön.

Ensam med deltid kan ha lön på 12 000 kr per månad och har det då svårt att leva på lönen. Ensam sjuk eller arbetslös som haft låg lön kan med 80% ersättning från försäkringar ha ersättning på 10 000-12 000 kr eller lägre, och har då verkligen svårt att leva på det.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig på sådana inkomster om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandard. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig kommer makar/sambor att bli överkompenserade.

Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade bostadsbidrag som ger ensamma så mycket att de kan leva på sin lön.

Sänk jobbavdraget för höga inkomster.

I valrörelsen sa alliansen att inkomstskattelättnaderna främst skulle gälla låg- och medelinkomster. I regeringens förslag nu får emellertid den hälft som tjänar minst bara tolv procent av den samlade inkomstförbättringen, medan den hälft som tjänar mest får hela 88 procent. Så borde det inte bli.

I följande exempel visas minskningar av skattelättnaderna för decilerna 7-10 gjord på utredningstjänstens tabell 3.

Tabell 3

Minska skattelättnaderna i decilerna 7-10 enligt nedan. De totala skattelättnaderna minskar då överslagsvis cirka 12,42 miljarder kr.

De pengarna kan användas t ex för att helt ta bort förmögenhetsskatten, som enligt tabell 6.12 i statsbudgeten 2007 ger 4,5 miljarder kr. och ändra TV-avgiften till en kollektivlicens för hushållen betald av staten för cirka 3 miljarder kr summa 7,5 miljarder kr. Återstår cirka 5 miljarder som kan användas för att förbättra för pensionärer med låga inkomster och till bostadsbidrag för icke-pensionärer med låga inkomster och utan barn, m m.

1	0 – 70 700	1 300	2,3
2	70 701 – 115 200	1 300	2,3
3	115 201 – 154 400	1 400	2,5
4	154 401 – 187 000	2 300	4,1
5	187 001 – 219 500	4 100	7,3
6	219 501 – 251 000	5 900	10,6
7	251 001 – 285 700	7 700-1800=5900	13,8- 3,23
8	285 701 – 331 000	9 300-3400=5900	16,5- 6,03
9	331 001 – 412 700	10 200-4300=5900	18,2- 7,67
10	412 701 -	12 600-6700=5900	22,5-11,96
			-28,89%

28,89% av 43 miljarder=12,42 miljarder

Borttagandet av TV-licensen gör att hushåll tjänar cirka 2000 kr, vilket betyder mycket för dem med låga inkomster, men som också kommer höginkomster till del. Ett helt borttagande av förmögenhetsskatten gynnar isynnerhet dem med höga inkomster eftersom förmögenheter vanligen är större ju högre inkomsterna är.

De minskade skattelättnaderna för höga inkomster kommer därför att i viss mån kompenseras av borttagandet av TV-licensen och förmögenhetsskatten.

Om man minskar skattelättnaderna med ytterligare 2000 kr i decilerna 7-10:

1	0 – 70 700	1 300	2,3
2	70 701 – 115 200	1 300	2,3
3	115 201 – 154 400	1 400	2,5
4	154 401 – 187 000	2 300	4,1
5	187 001 – 219 500	4 100	7,3
6	219 501 – 251 000	5 900	10,6
7	251 001 – 285 700	7 700-3800=3900	13,8- 6,81
8	285 701 – 331 000	9 300-5400=3900	16,5- 9,58
9	331 001 – 412 700	10 200-6300=3900	18,2-11,24
10	412 701 -	12 600-8700=3900	22,5-15,54
			-43,17%

43,17% av 43 miljarder=18,56 miljarder, dvs cirka 6 miljarder mera än 12,42.

Man kan då minska försämringarna regeringen vill göra i akassorna o d. Det ger bl a förbättringar för höginkomsterna som helt eller delvis kompenserar minskningen av skattelättnaderna.

Beräkningarna här är översiktliga. Några beräkningar av slutresultaten i decilerna är inte gjorda, det är något för regeringen och oppositionen att göra. Sätten att minska skattelättnaderna kan varieras.

Den borgerliga skattepolitiken följer inte skolans värdegrund där det står:“ Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt *solidaritet med svaga och utsatta* är de värden som skolan skall gestalta och förmedla.” De försämrar för svaga och utsatta.

Den borgerliga skattepolitiken följer inte heller det som står i budgetpropositionen om jobbavdraget: “ **Skattelättnaden bör således utformas så att större delen av skattelättnaden tillfaller låg- och medelinkomsttagare.**” Men skattelättnaderna går mest till höga inkomster. Med deras programförklaring är jobbavdraget felkonstruerat. Siffrorna i deras formler för jobbavdraget borde ändras så att de som tjänar minst får mest, om avdraget överhuvudtaget ska finnas kvar.

Ett exempel är att jobbavdragen görs lika stora i alla inkomst-lägen: Ändrad Motion 2005/06 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) Tabell 6.3 Förändrad genomsnittlig nettoinkomst av jobbavdraget per decil för individer över 17 år med en arbetsinkomst (exklusive näringsinkomst) större än noll, år 2008, kronor.

Decil	Decilgränser	Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor	% av den totala förändringen av inkomsterna
1	0 – 24 900	+0 11000	0,1 10,0
2	24 901 – 77 700	+4 300 11000	4,0 10,0
3	77 701 – 147 800	+7 600 11000	6,9 10,0
4	147 801 – 204 600	+10 800 11000	9,8 10,0
5	204 601 – 242 400	+12 600 11000	11,5 10,0
6	242 401 – 272 800	+13 600 11000	12,5 10,0
7	272 801 – 305 800	+14 500 11000	13,2 10,0
8	305 801 – 351 200	+15 300 11000	14,0 10,0
9	351 201 – 431 800	+15 400 11000	14,0 10,0
10	431 801 –	+15 300 11000	14,0 10,0
Totalt		11 000 11000	100,0 100,0

[Skatteutredningar o d på Sven Winnells hemsida.](#)

Utredningarna finns på Internet.

Sven Winnell 050522+050605: De borgerliga partiernas skatteförslag. Och annat om skatter, bidrag och moral. Bostadsbidrag. TV-licens. (<http://winnell.com/omr36-39h.pdf>)

Sven Winnell 050920: Välfärd, skatter, arbete, tillväxt. (<http://winnell.com/omr36-39i.pdf>)

Sven Winnell 051106+051109: Tillstånd och förändringar utomlands och i Sverige oroar. Vad göra ? Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? (<http://winnell.com/omr40z.pdf>)

Sven Winnell 051120: Det viktigaste problemet är: välfärden och välfärdsfördelningen, inte arbetslösheten. (<http://winnell.com/omr40za.pdf>)

Sven Winnell 060111+tillägg 060130: Om LO-rapporten Vad vill egentligen moderaterna? Med kommentarer för partierna inför valet 2006. (<http://winnell.com/omr36-39j.pdf>)

Sven Winnell 060316+tillägg 060326: Om alliansens skattelättnader, som ej bör genomföras, och om andra bättre skatteförslag. Bl a slopad individuell TV-avgift. (<http://winnell.com/omr36-39k.pdf>)

Sven Winnell 060327: TV-avgiften i proposition 2005/06:112. Avgifter för privathushåll: De individuella TV-avgifterna bör slopas, och ersättas med en kollektivavgift för alla privathushåll, betald av riksdagen. (<http://winnell.com/omr36-39l.pdf>)

Sven Winnell 060408: Budgetpropositionen våren 2006. Levnadskostnader. Skatter. bidrag. Förbättringar för dem med låga inkomster. Pensionärer. Icke-pensionärer. (<http://winnell.com/omr36-39m.pdf>)

Sven Winnell 060813: De borgerliga gynnar i valet 2006 mest de höga inkomsterna. (<http://winnell.com/omr36-39n.pdf>)

Sven Winnell 060921: Alliansen vann valet 2006. Epoken Göran Persson är slut. (<http://winnell.com/omr36-39o.pdf>)

Sven Winnell 061023: Politik efter valet 2006. (<http://winnell.com/omr36-39p.pdf>)

Sven Winnell 070111+070223: Den borgerliga regeringens skatter och skattepropaganda. Utdrag ur [omr36-39o.pdf](http://winnell.com/omr36-39o.pdf)+[omr36-39p.pdf](http://winnell.com/omr36-39p.pdf) . Och något om oppositionen. (<http://winnell.com/omr36-39q.pdf>)

Sven Winnell 070224: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter. Kunskaper om verksamheterna och deras samband för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam värld. (<http://winnell.com/omr40ze.pdf>)

Sven Winnell 070328: Om socialdemokraterna och regeringen. Om skatter och skatteförslag. (<http://winnell.com/omr36-39r.pdf>)

I utredningarna kan finnas länkar med adresserna

<http://web.telia.com/~u86107412/>

<http://web.telia.com/~u86119281/>

<http://web.telia.com/~u86119282/>

<http://web.telia.com/~u86119283/>

Dessa adresser ska ändras till:

<http://winnell.com/>

Vallöfte till fattiga blev klipp för rika.

Metro 070326:

“ Vallöfte till fattiga blev klipp för rika.”

JOBBAVDRAGET. Finansminister Anders Borg har utlovat att tre fjärdedelar av regeringens jobbavdrag ska gå till låg- och medelinkomsttagare. Men i verkligheten går 60 procent av jobbavdraget till den rikaste tredjedelen av befolkningen.

Det visar en granskning av regeringens skattepolitik som Metro genomfört i samarbete med samhällsmagasinet Tromb.

När regeringen presenterade sitt jobbavdrag i början av året var beskedet mycket konkret. ”Det är främst låg- och medelinkomsttagare som tjänar på jobbavdraget, 30 av jobbavdragets 40 miljarder går till dem med de lägsta inkomsterna.”, skrev finansministern i en debattartikel och ett pressmeddelande.

Men nästan två tredjedelar av jobbavdraget – drygt 23,6 miljarder kronor – går till den rikaste tredjedelen av befolkningen.

Medelinkomsttagarna får nöja sig med hälften (12,8 miljarder kronor) och den fattigaste tredjedelen av befolkningen får sammanlagt 3,4 miljarder kronor att dela på.

Det visar en undersökning av skattesänkningens effekter som gjorts med hjälp av statistik från SCB, Skatteverket och Riksdagens utredningstjänst.

Bland låginkomsttagarna finns bland annat varannan ung svensk upp till 29 år, och en stor andel invandrare, studerande, deltidsarbetande och pensionärer.

- Hur kan finansministern påstå att tre fjärdedelar av skattesänkningen går till ”dem med de lägsta inkomsterna”?

– Vi har inte räknat fel. Det stämmer att 75 procent av jobbskatteavdraget tillfaller låg- och medelinkomsttagare, säger Hans Lindblad (m), statssekreterare hos Anders Borg.

- Var drar ni gränsen för låg- och medelinkomsttagare?

– Det finns ingen klockren definition. Men vi drog gränsen omkring 23 000–24 000 kronor, säger Hans Lindblad.

Det stämmer dock inte med statistiken från Riksdagens utredningstjänst, Skatteverket och SCB. Det enda sättet att få finansministerns bild av fördelningen av jobbavdraget att gå ihop är att dra gränsen för de lägsta inkomsterna vid en månadslön på 31 000 kronor i månaden.

Ovan den gränsen finns bara 10–15 procent av befolkningen.

– Jag kan bara luta mig på de siffror vi räknat fram på finansdepartementet med hjälp av Riksdagens utredningstjänst när vi var i opposition. Men vi har gjort våra beräkningar på ett hederligt och korrekt sätt, säger Hans Lindblad.

Pelle Oskarsson Metro/Tromb “

Vallöfte till fattiga blev klipp för rika. Fortsättning.

Metro.se 070327.

<http://www.metro.se/se/article/2007/03/27/11/4306-45/index.xml>

“ Så tjänar de rika på skattesänkningarna ”

GENOMGÅNG. Trots regeringens löfte om sänkt skatt med en tusenlapp varje månad riskerar låginkomsttagarna att gå back när notan för regeringens sparpaket är betald. Det visar en granskning av den ekonomiska politiken som Metro genomfört i samarbete med samhällsmagasinet Tromb.

I går kunde Metro berätta att den största delen av regeringens jobbavdrag går till den rikaste tredjedelen av befolkningen.

Också övriga skattesänkningar, på omkring 8 miljarder kronor, gynnar i första hand höginkomsttagarna.

Två tredjedelar av sänkningen av fastighetsskatten går till höginkomsttagarna.

Medelinkomsttagarna får nöja sig med en fjärdedel och låginkomsttagarna med en tiondel.

Det visar en genomgång av SCB:s statistik över inkomster, skatter, förmögenheter och boendeformer i olika grupper:

• **Höginkomsttagarna**

Tillsammans med sänkningen av förmögenhetsskatten och den planerade skattesubventionen av hushållstjänster får höginkomsttagarna skattesänkningar på lite drygt 29 miljarder kronor i ett första steg.

• **Medelinkomsttagarna**

Medelinkomsttagarnas andel blir 14,6 miljarder kronor.

• **Låginkomsttagarna**

Låginkomsttagarna sänker sin skatt med omkring 4 miljarder kronor. Men tar man hänsyn till regeringens nedskärningar visar det sig att den tredjedel av befolkningen som har de lägsta inkomsterna riskerar att få hela sin andel av skattesänkningarna uppäten av sparpaketet.

Så här långt har regeringen beslutat om sparpaket som kommer att kosta skattebetalarna 19–24 miljarder kronor, beroende på hur man räknar. Riksdagens utredningstjänst har gjort en kalkyl på en del av förändringarna, som sammanlagt resulterar i ett minus i kassan för medborgarna på 13–14 miljarder kronor.

Enligt den beräkningen kommer höginkomsttagarna att betala mest för besparingspaketet i kronor och ören men bara 21 procent av de pengar som man tjänar in på skattesänkningarna.

Medelinkomsttagarna tappar 27 procent och låginkomsttagarna tappar hälften av sina skattesänkningar (50 procent).

I den kalkylen saknas dock flera viktiga besparingsåtgärder som i första hand kommer att drabba låginkomsttagare och medelinkomsttagare.

Exempelvis har man inte räknat in regeringens besparing på 900 miljoner kronor genom den indragna möjligheten att få arbetslöshetsersättning grundad på studier, något som i första hand drabbar unga och låginkomsttagare.

Oskarsson/Tromb-Metro Pelle Oskarsson/Tromb-Metro “

Preliminärskatt 2006 och 2007

Vid utdebitering 33 kr.

2006. Kolumn 1. Förfärdigande i förfärdigandear.

2007. Kolumn 1

avser löner, arvoden och liknande ersättningar till den som är född 1942 eller senare. Allmän pensionsavgift ska betalas och inkomsten ger rätt till skattereduktion för arbetsinkomst (jobbskatteavdrag).

Enligt LOs lönerapport 2006:

“Den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda var **23.700 2005**. För arbetare var dock medellönen endast 19.100 kronor men för tjänstemän hela 27.400 kronor. Tjänstemännens löner är därmed 43 procent högre än arbetarnas. I kronor räknat blir skillnaden 8.300 kronor. Lönerna är högre inom privat sektor än inom offentlig. Högst lön har *tjänstemän inom privat sektor*, 28.900 kronor, medan *arbetare inom offentlig sektor* har klart lägst lön, endast 17.400 kr”

Enligt LOs lönerapport: “Enligt LO-ekonomernas senaste konjunkturrapport beräknas lönerna öka med i genomsnitt 3,3 procent år 2006. Även inom den privata sektorn väntas lönerna i genomsnitt öka med 3,3 procent. För arbetare dock bara med 3,1 procent men för tjänstemän med 3,6 procent. Inom offentlig sektor väntas lönerna öka med 3,4 procent för samtliga anställda.

Genomsnittlig lön 2006 blir cirka 24.500

År 2007 förväntas löneökningstakten för samtliga anställda stiga till 3,5 procent. Inom privat sektor väntas dessutom lönerna för arbetare och tjänstemän öka i jämnare takt, 3,5 respektive 3,6 procent. Inom offentlig sektor väntas löneökningstakten avta något till 3,3 procent.

Genomsnittlig lön 2007 blir cirka 25.400.

Medianinkomst: lika många över som under denna inkomst.

<u>2006</u>			<u>2007</u>	<u>Skillnad 06-07</u>	
Lön kr/ mån. Prel skatt		% /mån /år	Prel. skatt /mån	/mån	/år
3001 19	561	6532	236	325	3900
6001 23	1364	16368	926	438	5256
7001 23	1628	19536	1190	438	5256
8001 24	1892	22704	1454	438	5256
9001 24	2161	25932	1718	443	5316
10001 25	2491	29892	2046	445	5340
11001 26	2849	34188	2376	473	5676
12001 27	3212	38544	2708	504	6048
13001 28	3575	42900	3039	536	6432
14001 28	3938	47256	3370	568	6816
15001 29	4301	51612	3701	600	7200
16001 29	4664	55968	4032	632	7584
17001 30	5027	60324	4364	663	7956
18001 30	5390	64680	4695	695	8340
19001 30	5753	69036	5026	727	8724
20001 31	6151	73812	5390	761	9132
21001 31	6514	78168	5721	793	9516
22001 31	6877	82524	6053	824	9888
23001 31	7240	86880	6384	856	10272
24001 32	7603	91236	6715	888	10656
25001 32	7966	95592	7046	920	11040
26001 32	8324	99888	7377	947	11364
27001 33	8799	105588	7708	1091	13092
29001 34	9859	118308	8731	1128	13536
30001 35	10389	124668	9261	1128	13536
35001 37	13039	156468	11911	1128	13536
40001 39	15731	188772	14561	1170	14040
45001 41	18631	223572	17435	1196	14352
50001 43	21531	258372	20335	1196	14352
55001 44	24431	293172	23235	1196	14352
60001 46	27331	327972	26135	1196	14352
80000 49	38815	465780	37619	1196	14352

Skattelättnaden 2007 är:

Inkomst

3100 kr/mån	3900 kr per år
Medianinkomst cirka 20 000	cirka 9000

Den genomsnittliga skattelättnaden för undre hälften av inkomsttagarna	cirka 6500
---	------------

För de översta inkomsterna	14352
----------------------------	-------

Den genomsnittliga skattelättnaden för övre hälften av inkomsttagarna	cirka 13000
--	-------------

**Dvs undre hälften får 1/3 av skattelättnaderna = 33%
(cirka 15 miljarder kr)**

**Dvs övre hälften får 2/3 av skattelättnaderna = 67%
(cirka 30 miljarder kr)**

**Skatteverkets tabeller för preliminärskatter år 2006 och 2007
finns sist i det följande.**

Regeringens vårbudget.

DN 070324 sid12:

“ Reformutrymme i vårbudgeten.

Regeringen skriver upp prognosen för Sveriges ekonomiska tillväxt både 2007 och 2008. Arbetslösheten fortsätter därmed att sjunka snabbt, förklarade finansminister Anders Borg (m) efter regeringens budgetöverläggningar på Haga slott på fredagen.

Anders Borgs siffror utgör ramen för det budgetarbete som resulterar i vårpropositionen som läggs fram den 16 april. “Vårproppen” handlar normalt mer om ekonomiska riktlinjer än stora reformer. I år kan det bli lite annorlunda, eftersom regeringen efter valet i höstas bara hade tio dagar på sig att hasta fram en budget.

Finansministern ville dock inte svara på några frågor om vilka konkreta åtgärder, utgifter eller intäkter, som finns med i vårpropositionen. Politiken med inriktning på jobb och företagande ska "förstärkas", med fokus på ungdomar och integration, men fler kommentarer hade inte Anders Borg.

REGERINGEN HAR tidigare lovat ett andra steg i sänkningen av inkomstskatterna 2008, och Anders Borg tror att det ska gå att klara.

-Men jag reserverar mig för att de ekonomiska prognoserna visar sig vara riktiga och att finansieringen kan säkerställas, sa Anders Borg vid pressträffen på Haga slott.

I höstas låg regeringens prognos för bruttonationalproduktens (BNP) ökning på 3,3 procent för 2007 och 3,1 procent för 2008. Det revideras nu till 3,7 respektive 3,3 procent. Den öppna arbetslösheten minskar från 4,7 procent 2007 till 4,1 procent 2008.

Svensk ekonomi går alltså fortsatt mycket bra, vilket också bekräftas av den snabbindikator på konjunkturen som Statistiska

centralbyrån (SCB) publicerade på fredagen. Anders Borg tänker hålla hårt i plånboken ändå.

-Två misstag är vanliga i en god konjunktur, sa Anders Borg. Det ena är att man använder för mycket pengar. Det andra är att man inte tar hänsyn till vad den åldrande befolkningen kommer att kräva om några år.

INGEN KAN KLAGA på de offentliga finanserna i dag. Regeringens ambition har varit att ta sig ned på en statlig bruttoskuld på 40 procent av BNP, men där landar Sverige redan i år. Med privatiseringar av statliga företag inräknat hamnar bruttoskuldssättningen framåt valåret 2010 snarare på 25 procent.

När det gäller överskottsålet hade Anders Borg en nyhet, om än av teknisk karaktär. Den förra socialdemokratiska regeringen satte upp målet, som har inneburit att de offentliga finanserna ska gå med ett överskott på i genomsnitt 2 procent per år över en konjunkturcykel. Till de offentliga finanserna har staten, kommunsektorn och pensionsystemet räknats.

EU har dock bestämt att pensionerna, som stått för halva överskottet inte ska vara med. Överskottsålet blir därför i fortsättningar 1 procent av BNP. Det slår Sverige med råge både 2007 och 2008.

EN GNUTTA ORO visade Anders Borg när det gäller löneökningarna, som kan leda till en något sämre sysselsättningsutveckling från år 2009.

GUNNAR JONSSON gunnar.jonsson@dn.se 08-738 11 13 “

Moderaterna utestänger folket från offentligheten.

DN 070323 sid 6:

“ Kulturlöshet. Moderaterna utestänger folket från offentligheten.

**ATTACKEN MOT BIBLIOTEKEN TIDIGARE INLÄGG:
CHRISTER HERMANSSON (19/3)**

Nu ska det kosta pengar att låna en bok på biblioteket. För ett par veckor sedan presenterade moderaterna ett utkast till nytt kulturpolitiskt program, där de bland annat fastslog att boklån för barn och ungdomarska vara avgiftsfria. Däremot inte boklån för vuxna. Det ska vara upp till varje kommun om det ska kosta pengar för vuxna att låna böcker, ja, till och med om det ska finnas ett bibliotek på orten. I höstas klagade Fredrik Reinfeldt att han ville riva upp den svenska bibliotekslagen för att ge kommunerna möjlighet att lägga ned sina bibliotek.

BÅDA FÖRSLAGEN ÄR grova angrepp på våra avgiftsfria bibliotek som de flesta svenskar tar för givna. Ett av de viktigaste målen för den svenska kulturpolitiken sedan många år är att ge alla medborgare möjlighet till kulturupplevelser. Genom folkbiblioteken har den möjligheten funnits när det gäller litteraturen. Att läsa en bok öppnar nya dörrar i våra liv. Vi får perspektiv, vi lär oss, vi växer.

De svenska folkbiblioteken, som till viss del härstammar från de bibliotek som ABF var med om att bygga upp i början av 1900-talet, har varit en viktig grund i det svenska demokratibygget. Genom att bilda sig på egen hand, och gratis, kunde även de utan resurser skaffa sig argument för sin sak. I moderaternas kulturpolitiska program ser vi att de föreslagna förändringarna när det gäller biblioteken är en del av en tydlig politik där man bit för bit tar bort förutsättningarna för att alla ska kunna delta i det offentliga samtalet.

Vid årsskiftet tog den borgerliga alliansen bort den fria entrén på de statliga museerna. Redan nu ser vi att antalet besökare har minskat dramatiskt. Vi vet att avgifter på boklån på samma vis kommer att leda till att färre lånar/hyr böcker.

Att öppna för avgifter på boklån är ett tydligt uttryck för de nyliberala moderaternas skrämmande kulturlöshet. Kultur för vuxna ses som en vara liksom mjölk, bensin och strumpor.

ABF ställer inte upp på den kultursynen. De svenska biblioteken återger ett intellektuellt tillstånd i landet och är en grund för det offentliga samtalet. Därför måste de vara tillgängliga för alla.

KARL-PETTER THORWALDSSON

ABF:s ordförande

ELSIE BÄCKLUND SANDBERG

ABF:s förbundssekreterare

kulturdebatt@dn.se “

Utdrag från moderatmotion i riksdagen 2005/2006.

“Partimotion

Motion till riksdagen 2005/06:m 010 Ldn
av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)
Politik för arbete och välfärd.”

Sid 29:

“Jobbavdrag för arbetsinkomster

Allians för Sverige föreslår att det vid den kommunala beskattningen införs ett förvärvsavdrag för arbetsinkomster, kallat jobbavdrag, För 2006 skall jobbavdraget utformas enligt tabell 1.

Tabell 1

Årsinkomst	Jobbavdrag (kr)
–31 500	Upp till arbetsinkomsten
31 600–107 800	31 500 + 20 % av inkomsten mellan 31 500 och 107 900
108 000 -	46 800

Reformens andra steg skall utformas enligt tabell 2.

Tabell 2

Årsinkomst	Jobbavdrag (kr)
–36 000	Upp till arbetsinkomsten
36 100–107 900	36 000 + 20 % av inkomsten mellan 36 000 och 107 900
108 000–200 000	Som ovan + 3 % av inkomsten mellan 108 000 och 200 000
200 100-	53 100

Avdraget skall utformas som en angelägenhet mellan staten och löntagarna. Kostnaden för inkomstskattereformen beräknas uppgå till i storleksordningen 37 miljarder kronor för det första steget och till i storleksordningen 45 miljarder kronor för det andra steget.”

Utdrag ur Proposition 2006/07:1. Kap 5 Skattefrågor.

5.2 Skatter på förvärvsinkomster

5.2.1 Skattereduktion för arbetsinkomster –

s.k. jobbskatteavdrag. (Diagram utelämnas här)

Regeringens förslag: En skattelättnad införs från och med den 1 januari 2007 för fysiska personer. Skattelättnaden lämnas i form av en skattereduktion för skattepliktiga inkomster av anställning och av aktiv näringsverksamhet (arbetsinkomster), justerade med hänsyn till eventuella avdrag.

Underlaget för skattereduktionen för en arbetsinkomst som överstiger 2,72 prisbasbelopp (ca 109 600 kronor för inkomståret 2007) är skillnaden mellan 1,176 prisbasbelopp (ca 47 400 kronor för inkomståret 2007) och grundavdraget. Detta underlag multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt ger skattereduktionen för arbetsinkomsten. Det innebär en skattereduktion på mellan ca 5000 och 11000 kronor per år.

För lägre arbetsinkomster beräknas skattereduktionen enligt följande. Skattereduktionen motsvarar, om den sammanlagda inkomsten enbart består av arbetsinkomsten, den kommunala skatten i sin helhet på arbetsinkomsten, om arbetsinkomsten inte överstiger 0,79 prisbasbelopp (ca 31 800 kronor för inkomståret 2007). För arbetsinkomster som överstiger 0,79 men inte 2,72 prisbasbelopp är underlaget för skattereduktionen 0,79 prisbasbelopp, med tillägg för 20 procent av arbetsinkomsten som överstiger detta belopp, minskat med grundavdraget.

En viktig orsak till dagens höga frånvaro är att det för många knappt lönar sig att arbeta i stället för att leva på offentliga ersättningar. Svenska och internationella erfarenheter visar att en politik som gör det mer lönsamt att arbeta är avgörande för att skapa fler arbeten och minska frånvaron.

De ekonomiska drivkrafterna till arbete är särskilt svaga för dem med lägst inkomster. Ökade skatter och minskade bidrag åter tillsammans upp större delen av den inkomstökning som en extra arbetsinsats ger. Under 1970- och 1980-talen hade höginkomsttagarna marginalskafter på 70–80 procent. Nu är det ofta personer med de lägsta inkomsterna som möter de största samlade margineffekterna. Den höga skattebelastningen för låg- och medelinkomsttagare är en viktig orsak till att många i Sverige inte befinner sig i arbete. Men skattesystemets utformning har också stor betydelse för hur väl ekonomin fungerar i stort.

Regeringen bedömer mot denna bakgrund att inkomstskatten måste sänkas i syfte att göra det mer lönsamt att arbeta. För att få största möjliga effekt på arbetsutbudet och sysselsättningen bör skattelättnaden särskilt inriktas mot att göra det lönsamt att gå från fulltidsfrånvaro till deltidsarbete. Skattelättnaden bör således utformas så att större delen av skattelättnaden tillfaller låg- och medelinkomsttagare. Inom dessa inkomstgrupper återfinns många ungdomar och invandrare samt deltidsarbetande kvinnor. Det är bland dessa grupper som de största möjligheterna till förändringar av arbetskraftsdeltagandet finns. Utöver effekter på arbetsutbud är en skattelättnad för låg- och medelinkomsttagare också rimlig, eftersom finansieringen av skattelättnaden i vissa delar kommer att belasta breda löntagargrupper. Det är också viktigt att skattelättnaden gör det mer lönsamt för dem som har ett arbete att utöka sin arbetstid. Detta gäller inte minst många deltidsarbetande akademiker, en grupp dominerad av kvinnor. I dessa grupper är det rimligt att anta att sänkta marginalskafter stimulerar till ett ökat arbetsutbud.

Jobbskatteavdraget leder både till lägre genomsnittlig skatt och sänkta marginalskafter. I diagram 5.1 illustreras skillnaden i genomsnittlig skatt mellan gällande regler och de regler om jobbskatteavdrag som föreslås för inkomståret 2007. Beräkningen avser personer under 65 år. Det nya avdraget innebär att alla med arbetsinkomster kommer att få en lägre genomsnittlig skatt. Den genomsnittliga skatten, räknat i antal procentenheter, sjunker mest för låginkomsttagare. Därefter minskar

skillnaden gradvis för högre inkomster.

Skillnaden i marginalskaft mellan gällande regler och de regler om jobbskatteavdrag som föreslås för inkomståret 2007 visas i diagram 5.2. Beräkningen avser personer under 65 år.

Marginalskaften sjunker kraftigt för riktigt låga inkomster samt med drygt tre procentenheter för inkomster mellan drygt 100 000 och 300 000 kronor per år.

Skattelättnaden innebär i ett första steg att inkomstskatterna sänks med i storleksordningen 40 miljarder kronor under 2007. Därefter planeras ett andra steg med en skattelättnad på ca 8 miljarder kronor. Det andra steget är inte finansierat och genomförandet är således beroende av att det finns ett ekonomiskt utrymme. Det är regeringens uppfattning att de reformer som genomförs under 2007 kommer att påverka den ekonomiska tillväxten och utvecklingen av sysselsättningen.

Regeringens bedömning är att det, när dessa tillväxt- och sysselsättningseffekter får genomslag i de offentliga finanserna, kommer att finnas ett utrymme att genomföra det andra steget 2008.

Regeringen anser att skattelättnaden bör ges i form av en skattereduktion för de sammanlagda skattepliktiga inkomsterna av anställning och aktiv näringsverksamhet (arbetsinkomst). De arbetsinkomster som avses är de som anges i 2 kap. 3 och 4 §§, 5 § 11 och 16, 6 § 1 första stycket och 10 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension med undantag för sådan inkomst som avses i 2 kap. 14 § samma lag.

Inkomst av anställning utgörs i princip av lön eller annan ersättning i pengar eller annan skattepliktig förmån som en skattskyldig har fått som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst. Eftersom det från denna ersättning för närvarande inte går att särskilja lön för arbete från t.ex. sjuklön som arbetsgivare betalar, avser regeringen att återkomma i frågan om en mer definitiv avgränsning av vilka inkomster som bör anses utgöra arbetsinkomst i samband med jobbskatteavdragets andra steg.

Vid beräkningen av underlaget för skattereduktionen bör avdrag göras för kostnader som den skattskyldige haft under inkomstslaget tjänst och för sjukpenning hänförlig till näringsverksamheten. Underlaget bör också minskas med den skattskyldiges allmänna avdrag. Skälet för detta är att avdragen inte svarar mot någon betald skatt att reducera. Värdet av att kunna göra avdrag skulle annars öka med en sådan skattereduktion som nu föreslås. Att sjukpenning hänförlig till näringsverksamhet skall dras av beror på att skattereduktionen endast skall omfatta arbetsinkomster.

För att storleken på skattereduktionen skall följa den allmänna prisutvecklingen i samhället bör den knytas till prisbasbeloppet. Vid beräkningen av skattereduktionen skall även grundavdraget och eventuellt sjiinkomstavdrag beaktas.

Enligt regeringens bedömning bör skattereduktionen i detta första steg innebära att någon inkomstskatt inte skall betalas på arbetsinkomster upp till och med 0,79 prisbasbelopp (ca 31 800 kronor för inkomståret 2007), om den sammanlagda inkomsten endast består av arbetsinkomster.

För inkomster som överstiger 0,79 men inte 2,72 prisbasbelopp (ca 109 600 kronor för inkomståret 2007) är underlaget för skattereduktionen 0,79 prisbasbelopp, med tillägg för 20 procent av arbetsinkomsten som överstiger detta belopp minskat med grundavdraget. Detta underlag multiplicerat med skattesatsen för kommunal inkomstskatt ger skattereduktionen för arbetsinkomsten.

För arbetsinkomster som överstiger 2,72 prisbasbelopp är skattereduktionen skillnaden mellan 1,176 prisbasbelopp (ca 47 400 kronor för inkomståret 2007) och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt. Det innebär en skattereduktion på mellan ca 5 000 och 11 000 kronor per år. I tabell 5.1 visas skatten vid olika inkomster för gällande regler samt för förslaget om jobbskatteavdrag. Dessutom visas inkomstskattesänkningen som procent av inkomsten. Skattesänkningarna i tabellen

gäller för personer som har hela sin inkomst från arbete samt är under 65 år. I beräkningen används den genomsnittliga kommunalskattesatsen 2006 på 31,6 procent.

För dem som vid beskattningsårets ingång fyllt 65 år bör skattereduktionen vara högre. För arbetsinkomster upp till och med 1,59 prisbasbelopp (ca 64 100 kronor för inkomståret 2007) beror skattereduktionen i det enskilda fallet på storleken av andra inkomster än arbetsinkomster. För inkomster därutöver skall samma beräkning ske som för dem som inte fyllt 65 år. Vid inkomster som överstiger 2,72 prisbasbelopp bör skattereduktionen uppgå till mellan ca 13000 och 18000 kronor per år.

På motsvarande sätt som gäller för grundavdraget bör skattereduktionen fördelas efter den tid den skattskyldige varit obegränsat skattskyldig i landet. Detta bör dock inte gälla om den skattskyldige har sin förvärvsinkomst uteslutande eller så gott som uteslutande från Sverige. I sådant fall skall skattereduktionen beräknas som om han varit obegränsat skattskyldig under hela beskattningsåret.

Även begränsat skattskyldiga skall på motsvarande sätt som gäller för grundavdraget kunna få rätt till skattereduktionen i det fall den skattskyldiges överskott av förvärvsinkomster i Sverige och i andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av överskott av förvärvsinkomster i Sverige. Vad gäller den närmare innebörden av detta hänvisas till proposition 2004/05:19 Beskattning av utomlands bosatta (s. 61).

Att jobbskatteavdraget ges som en skattereduktion innebär att det räknas av mot den inkomstskatt som den skattskyldige annars skall betala. Reduktionen medför en minskning av statens skatteinkomster och påverkar således inte de kommunala skatteunderlagen. Förslaget föranleder ändringar i 1 kap. 11 § och 65 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) och 8 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) samt att fyra nya paragrafer, 65 kap. 9 a–9 d §§, införs i inkomstskattelagen. Lagförslag i ärendet finns i avsnitt 3.10 och 3.11.

TV-licensen.

Se:

Sven Winnell 060327: TV-avgiften i proposition 2005/06:112.

Avgifter för privathushåll: De individuella TV-avgifterna bör slopas, och ersättas med en kollektivavgift för alla privathushåll, betald av riksdagen. (<http://winnell.com/omr36-39l.pdf>)

Innehållsförteckning : Utdrag:

“Lag (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst.

Regeringen föreslår i propositionen följande lydelse:

“7 §

TV-avgiften är 1 996 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 499 kronor.....”

Lydelsen bör istället, i princip, bli:

“7 §

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor. Avgiften för privatbostadshushåll betalas av staten. Antalet privatbostadshushåll skall för helår anses vara lika med antalet privatbostadshushåll fyra år före avgiftsåret enligt SCBs statistik redovisad i Bostads- och hyresundersökningarna. År 2002 var det avsedda antalet hushåll enligt denna statistik för samtliga upplåtelseformer 3427000 st.....”

Förslaget tillfredsställer både dem som vill ha kvar ett avgiftssystem och dem som vill avskaffa avgiftsfinansieringen och vill att public service-verksamheten ska finansieras gemensamt av skattemedel på samma sätt som annan verksamhet, som är omistlig för allmänheten.

Andra än privatbostadshushåll bör betala avgift enligt propositionens förslag. Förslaget är ett avgiftssystem, men krånglet för alla privathushåll försvinner och byråkratikostnaderna på uppemot en miljard kr per år för hantering av avgifterna för privatpersoner försvinner. Finansieringen behandlas i det följande.

De individuella TV-avgifterna tar för mycket energi från hushållen och myndigheterna. Det finns mycket annat som behöver uppmärksamhet.”

Pensionärer med låga inkomster.

Se sid 59 -75 i

Sven Winnell 060316+tillägg 060326: Om alliansens skattelättnader, som ej bör genomföras, och om andra bättre skatteförslag. Bl a slopad individuell TV-avgift.

(<http://winnell.com/omr36-39k.pdf>)

59 Pensionärer med låga inkomster.

61 I samband med småhus finns två sätt att bo.

62 Viktiga händelser i bostadstilläggens historia.

62 I 1990 års skattereform ändrades kapitalinkomstbeskattningen.

62 1995 föreslog regeringen att skärpningsregeln skulle tas bort.

63 Dråpslaget kom i prop 1995/96:150 och 1996/97:1, mot pensionärer med fritidshus.

63 I intervju av Thomas Hempel i P1:statsminister Göran Persson sa, att han var beredd dra tillbaka förslagen

63 I prop 2000/01:140 har det istället blivit ytterligare försämringar. Propositionens titel: Reformerade regler för bostadstillägg till pensionärer m fl.

64 Kommentar 051122:

65 Avskrift av brev Till statsminister Göran Persson.

66 Skattereduktion för fastighetsskatt.

67 Andra påpekanden o förslag.

68 Summa marginaleffekt 2004.

70 Ett alternativ med bara en faktor 57%_för avtrappning av bostadstillägg.

73 Innehållet i sidorna 3380-3459: Sven Winnell 20040208: Pensionärer födda 1937 eller tidigare.

75 Påminnelser om pensionärsproblemen. Har gått till statsråd och partiledare.Flera gånger efter 8 april 2004.

Det som står på sidorna 59-75 är skrivet som förslag till den förra regeringen men gäller även för den nya regeringen. Det som står om fastighetsskatt kan ses som komplement till den nya regeringens fastighetsskatter.

På sidorna påpekas behov ifråga om förbättringar i bostadstilläggen med hänsyn till kapitalinnehav. När förmögenhetsskatten avskaffas är det rimligt att i pensionärernas bostadstillägssystem ta bort reglerna om att kapitalinnehav ska påverka bostadstilläggen.

Sid 59-60:

“* Det första som behöver göras är att ta bort regeln i bostadstillägssystemet som medför att taxeringsvärden för fritidshus påverkar bostadstilläggen. Det lär kunna ordnas mycket lätt genom följande strykningar i Lag (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.:

“16 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för förmögenhet beräknad per den 31 december året före det år då ansökan om bostadstillägg görs enligt vad som anges i denna paragraf och 17 §.

Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) (strykes: ~~och som utgör den sökandes permanentbostad~~) samt skulder med säkerhet i denna egendom. För sökande som har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma gälla i fråga om värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt (strykes: ~~som utgör permanentbostad~~) för den sökandes make”.

Strykningarna bör gälla åtminstone pensionärer födda 1937 eller tidigare och gälla snarast möjligt.

* I systemet för fastighetsskatter bör reduktion av fastighetsskatt gälla också åtminstone för fritidshus som pensionärer födda 1937 eller tidigare har, och som permanentbor i bostad med hyresrätt od.

Reglerna för skattereduktion för fastighetsskatt kan i lagen (2001:906) i princip få följande lydelse: “Reglerna för skattereduktion gäller permanentbostaden och de gäller småhus som inte upplåtits med hyres- eller bostadsrätt samt gäller för fritidsfastighet som ägs av pensionär vilken inte har sin permanentbostad i fastighet som ger pensionären rätt till skattereduktion.” (Eventuellt bara “pensionärer födda 1937 eller tidigare.)

* Dessutom bör genomföras andra ändringar

* I systemet för bostadstilläggen bör förmögenhetstillägget på 15% (den s k skärpningsregeln) tas bort eller minskas till högst 10%. Om ett förmögenhetstillägg ska vara kvar bör beloppsgränserna åtminstone motsvara den nivå som gällde 1975 och som efter uppräkning efter prisutvecklingen sedan dess år 2005 blir 370 000 kr per pensionär.

10% och 370 000 kr kan gälla som ett första steg och borde kunna träda i kraft åtminstone för pensionärer födda 1937 eller tidigare.

* I systemet för bostadstilläggen bör man mildra minskningen av tilläggen som är en följd av kapitalinkomster. Med de låga räntorna på sparmedel, vanligen lägre än inflationen, medför skatten 30% att kapitalets realvärde minskar, med minskning av bostadstilläggen minskar det ännu mer. Pensionärer i det nedre avtrappningsskiktet har marginaleffekt 87-97% på pensionsinkomster, dvs får behålla mycket litet av ATP-pensionen. Att då dessutom minska tilläggen 62% av kapitalinkomsterna verkar förföljelse, det borde bort. För pensionärer födda 1937 eller tidigare bör fr o m 1 jan 2005 som ett steg till förbättringar

införas ett fribelopp för kapitalinkomster på 10000 kr.

* Marginal effekterna av pensionsinkomster är i många fall mycket höga, isynnerhet vid låga pensioner. Systemet med två avtrappningsfaktorer 62% och 50% medför högre margineffekter, upp till 97,2%, vid lägre än vid högre pensioner, vilket inte är bra. Det medför också att margineffekten för kapitalinkomster blir högre vid lägre inkomster, vilket inte heller är bra.

De som har bostadstillägg bör helst ha samma margineffekt och ska det vara någon skillnad bör det vara lägre margineffekt vid lägre pensioner, inte lägre vid högre pensioner. Jag har gjort ett förslag med bara en faktor på 57%, som finns redovisad i mina utredningar nu. Maximalt bostadstillägg för ensam avtrappas då mellan inkomster 85281 och 171492 och för make mellan 76046 och 119162. Maken ligger längre ner i skatteskalen och får lägre skatter och margineffekter än ensam.

* **Sven-Olof Lodin, fd professor i finansrätt, expert till Äldreberedningen och Carl-Johan Åberg, fd vd för AP-fonden, har påpekat att staten tar ut 24,26 procent i löneskatt på de arbetsinkomster som äldre personer har.** De menar att det medfört en helt oförsvarbar överbeskattning av pensionärerna. De menar att de pensionerades arbetsinsatser fortfarande är önskvärda, och föreslår, att löneskatten tas bort helt eller sänks till 10%.

Vill statsmakterna öka incitamentet för arbetsgivarna och de anställda att vara kvar i jobbet då bör avgiften sänkas till noll, att försvara sig med att man inte har råd att ändra löneskatten visar bara att man inte förstått eller velat förstå problemet, menar de.

Jag har undersökt hur löneskatten slår i ett litet fall där en pensionär har en utbetalad ATP-del på 36549 och av det får behålla 3576 kr (9,8%). Han vill bättra på sin ekonomiska

situation och tar ett förvärvsarbete och tjänar 2000 kr. På det betalar han löneskatt(som sedan får dras av) och av de 2000 kronorna får han efter skatt och bidragsminskning behålla 43 kr. Margineffekten blir 97,9%

Sänks löneskatten till 10% får han behålla 50 kr, margineffekt 97,5%. Tar man bort löneskatten helt blir margineffekten 97,2%.

I det här fallet spelar det just ingen roll om man tar bort löneskatten eller ej för man kan räkna med att pensionären inte är så dum att han tar detta jobb om han är tvungen deklarerar det. Han försöker ordna det som ett svartjobb, men det går inte alltid att göra så.

Om det ska löna sig för pensionärer med bostadstillägg att förvärvsarbete legalt måste det rejäla tag i tilläggsystemet. Om pensionären i inkomstskikt med bostadstillägg tjänar 2000 kr måste han få behålla åtminstone hälften och med skatt 25,6-32-35,2% får inte tilläggsminskningen vara större än ca 18% eller ca en tredjedel av den ordinarie tilläggsminskningen. För pensionärer födda 1937 eller tidigare bör bara 30% av förvärvsinkomsten påverka bostadstillägget. “

Ändring av pensionärers bostadstillägg. Då förmögenhetsskatten tas bort.

I lagen om bostadstillägg innebär 16§ och 17§ att pensionärerna får bostadstilläggen reducerade på grund av förmögenhet. När förmögenhetsskatten tas bort kan mycket rika icke-pensionärer få stora skattelättnader. Det är då olämpligt att de sämst ställda pensionärerna har kvar förmögenhetsreglerna i 16§ och 17§, de bör tas bort så att förmögenhet i alla former på inget sätt minskar bostadstilläggen.

16§ och 17§ bör upphöra att gälla.

Utdrag ur lagen kommer i det närmast följande.

Lag (2001:761) om bostadstillägg, till pensionärer m.fl.

Utfärdad: 2001-11-01

Ändring införd: t.o.m. SFS 2006:1541

Departement/ myndighet: Socialdepartementet

Rätten till bostadstillägg, m.m.

1§ - 8§

Bostadstilläggets storlek .

9 § Bostadstillägg utges från och med den månad en bidragsberättigad fyller 65 år, med 93 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. För övriga bidragsberättigade utges bostadstillägg med 91 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 4 500 kronor för den som är ogift och 2 250 kronor för den som är gift. För var och en av makar skall bostadskostnaden beräknas till hälften av deras sammanlagda bostadskostnad.

Vid beräkningen av bostadskostnaden enligt första stycket, för makar den gemensamma, skall även hemmavarande barns andel av bostadskostnaden medräknas under förutsättning att barnet inte har fyllt 20 år och inte är självförsörjande. Detsamma skall gälla så länge barnet får förlängt barnbidrag enligt lagen (1986:378) om förlängt barnbidrag eller studiehjälp enligt 2 kap. studiestödslagen (1999:1395).

Bostadstillägg utges inte för bostadskostnad till den del den överstiger 2 250 kronor per månad för var och en av de boende vid boende i tvåbäddsrum i särskild boendeform.

Bostadstillägg utges inte för bostadskostnad till den del bostadskostnaden motsvaras av preliminärt bostadsbidrag enligt lagen (1993:737) om bostadsbidrag. Lag (2006:1541).

10 § Storleken på det bostadstillägg som skall utges är beroende av den sökandes, och om sökanden är gift även makens, bidragsgrundande inkomst och reduceringsinkomst. Med bidragsgrundande inkomst avses i denna lag den inkomst, för år räknat, som någon kan antas komma att få under den närmaste tiden. Med reduceringsinkomst avses den inkomst som återstår efter det att beräkning gjorts enligt 18 och 19 §§.

11 § Bostadstillägget skall minskas med 62 procent av reduceringsinkomsten till den del den inte överstiger ett prisbasbelopp. Till den del reduceringsinkomsten överstiger detta belopp minskas bostadstillägget med 50 procent av inkomsten.

Beräkning av bidragsgrundande inkomst

12 § Den bidragsgrundande inkomsten beräknas med utgångspunkt i

1. ett uppskattat överskott i inkomstslaget tjänst enligt 10 kap. 16 § inkomstskattelagen (1999:1229),
2. ett uppskattat överskott i inkomstslaget näringsverksamhet beräknat enligt 13 §, och
3. överskott i inkomstslaget kapital beräknat enligt 14 § för året före det år då ansökan om bostadstillägg görs.

Till de sammanlagda beräknade överskotten skall läggas belopp enligt 15-17 §§.

I fråga om en bidragsberättigad som är gift beräknas den bidragsgrundande inkomsten för den bidragsberättigade och hans eller hennes make var för sig. Lag (2002:326).

13 § Överskottet eller underskottet av en näringsverksamhet beräknat enligt 14 kap. 21 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ökas respektive minskas med

- avdrag enligt 16 kap. 32 § inkomstskattelagen för utgift för egen pension till den del det inte överstiger ett halvt prisbasbelopp, och - avdrag för underskott från tidigare beskattningsår enligt 40 kap. inkomstskattelagen.

14 § /Upphör att gälla U:2007-02-01/

14 § /Träder i kraft I:2007-02-01/ Överskottet eller underskottet i inkomstslaget kapital beräknat enligt 41 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ökas respektive minskas med gjorda avdrag i inkomstslaget med undantag för

- avdrag för kapitalförluster till den del de motsvarar kapitalvinster som tagits upp som intäkt enligt 42 kap. 1 § inkomstskattelagen, - avdrag för uppskovsbelopp enligt 47 kap. inkomstskattelagen vid byte av bostad, och

- avdrag för negativ räntefördelning enligt 33 kap. inkomstskattelagen. Lag (2006:1526).

15 § /.....

15 § /Träder i kraft I:2007-01-01/ Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för

1. inkomst som på grund av 3 kap. 9-14 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller skatteavtal inte skall tas upp som intäkt i inkomstslaget näringsverksamhet, tjänst eller kapital,

2. studiemedel i form av studiebidrag, utom den del som avser tilläggsbidrag,

3. skattefria stipendier till den del de överstiger 3 000 kronor per månad, och

4. ersättning från avtalsgruppsjukförsäkringar för sjukfall som inträffat före år 1991. Lag (2006:1472).

16 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för förmögenhet beräknad per den 31 december året före det år då ansökan om bostadstillägg görs enligt vad som anges i denna paragraf och 17 §

Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt som avses i 2 kap. 13 respektive 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) och som utgör den sökandes permanentbostad samt skulder med säkerhet i denna egendom. För sökande som har sin bostad i särskild boendeform skall detsamma gälla i fråga om värdet av privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt som utgör permanentbostad för den sökandes make.

I lagen (1999:332) om ersättning till steriliserade i vissa fall finns bestämmelser om beräkning av förmögenhet för den som har fått ersättning enligt den lagen. Lag (2002:326).

17 § Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras med 15 procent av den sammanlagda förmögenhet som överstiger 100 000 kronor för den som är ogift och 200 000 kronor för makar. Det framräknade förmögenhetsbeloppet avrundas nedåt till helt tusental kronor.

I fråga om makar skall värdet av förmögenhet för var och en av dem beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda förmögenhet efter avdrag enligt första stycket.

17 a § När den bidragsgrundande inkomsten beräknas skall bortses från sådan förändring i utbetalning av aktivitetsersättning, sjukersättning, pensionsförmåner, äldreförsörjningsstöd och livränta som föranleds av att den bidragsberättigade är häktad, är intagen i kriminalvårdsanstalt, är intagen i ett hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga för verkställighet av

sluten ungdomsvård eller på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453). Lag (2002:305).

Beräkning av reduceringsinkomst

18 § Reduceringsinkomsten utgörs av summan av - pension, sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 2 §, - pension eller invaliditetsförmån som utges enligt utländsk lagstiftning, - inkomst av kapital enligt 12 § första stycket 3, - tillägg till den bidragsgrundande inkomsten enligt 16 och 17 §§, och - 80 procent av övriga delar av den bidragsgrundande inkomsten, minskad med ett fribelopp enligt 19 §.

Vad som föreskrivs i 17 a § om beräkning av bidragsgrundande inkomst gäller också när reduceringsinkomsten beräknas. Lag (2002:305)

19 § Det fribelopp som avses i 18 § skall motsvara 2,17 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift och 1,935 gånger prisbasbeloppet för den som är gift.

Uppbär den bidragsberättigade sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 7 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring eller motsvarande utländsk förmån skall i stället för vad som anges i första stycket ett avdrag göras med ett belopp som motsvarar garantinivån för hel sådan ersättning enligt 9 kap. 8 och 9 §§ lagen om allmän försäkring. Detta gäller dock längst till och med månaden före den då den bidragsberättigade fyller 65 år.

Om den bidragsberättigade uppbär mer än en förmån som enligt 2 § berättigar till bostadstillägg, skall avdrag enligt ovan göras med det belopp som är mest förmånligt för den bidragsberättigade.

Inkomsten efter reduktion enligt första eller andra stycket är den bidragsberättigades reduceringsinkomst. I fråga om makar skall reduce-

ringsinkomsten för var och en av dem beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda reduceringsinkomst.

Beräkning av särskilt bostadstillägg 20 § Särskilt bostadstillägg skall utges med det belopp som den bidragsberättigades inkomster efter avdrag för skälig bostadskostnad understiger en skälig levnadsnivå, allt räknat per månad.

En skälig levnadsnivå enligt första stycket skall anses motsvara en tolfedel av 1,294 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift och en tolfedel av 1,084 gånger prisbasbeloppet för den som är gift.

En bostadskostnad som uppgår till högst 6 200 kronor för den som är ogift och 3 100 kronor för den som är gift, skall från och med den månad den bidragsberättigade fyller 65 år anses som skälig bostadskostnad enligt första stycket. För övriga bidragsberättigade gäller beloppen 5 700 kronor respektive 2 850 kronor. Lag (2006:1541).

21 § /Upphör att gälla U:2007-01-01/

21 § /Träder i kraft I:2007-01-01/ Vid tillämpning av 20 § skall följande inkomster beaktas:

1. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 12 § första stycket 1 och 2 efter avdrag för den skatte- och avgiftssats som följer av tillämplig skattetabell enligt 11 kap. 6 § skattebetalningslagen (1997:483). Om det för den bidragsberättigade inte kan beslutas någon tillämplig skattetabell skall den skatte- och avgiftssats användas som följer av den skattetabell som skulle ha varit tillämplig om sådant beslut hade kunnat fattas.
2. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 12 § första stycket 3 efter avdrag med 30 procent.
3. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 15 §.
4. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 16 o 17 §§
5. Bostadstillägg enligt 11 §.

Inkomsterna enligt första stycket 1-3 skall sammanlagda alltid anses utgöra lägst en tolfedel av det för den bidragsberättigade gällande beloppet enligt 19 § efter avdrag för beräknad preliminär skatt enligt första stycket 1. I fråga om makar skall inkomsterna för var och en av dem beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda inkomster. För den som är född 1938 eller senare skall från och med den månad då han eller hon fyller 65 år inkomsterna, i stället för de belopp som anges i 19 § första stycket, alltid anses utgöra lägst en tolfedel av 2,13 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift och 1,9 gånger prisbasbeloppet för den som är gift efter avdrag för beräknad preliminär skatt enligt första stycket 1. Lag (2006:366).

Ansökan

22§

Utbetalning av bostadstillägg

23§-25§

Ändrade förhållanden

26§-28§

Uppgiftsskyldighet

29§

Återbetalning

30§-31§

Omprövning och överklagande m.m.

32§

Övriga bestämmelser

33§

Övergångsbestämmelser.....

2006:1541 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. Äldre bestämmelser gäller fortfarande beträffande bostadstillägg som avser tid före ikraftträdande

Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn.

Se sid 126-128 i

Sven Winnell 060921:

Alliansen vann valet 2006. Epoken Göran Persson är slut.

(<http://winnell.com/omr36-39o.pdf>)

126 Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006.

Förslag.

127 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn med bostadsbidrag enligt föregående sida.

128 Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster. Förslag.

De tre sidorna kommer alldeles härefter

Bostadsbidrag till icke-pensionärer utan barn. 2006. Förslag.

Disponibelt efter skatt hushållskostnader 120000 för ensam, för makar 180 000. kr per år.

Kompletterat med bostadsbidrag enligt förslag nedan för ickepensionärer utan barn.

Bostadshyran antages vara 4200 kr per mån = 50400 kr per år för ensam och 5100 kr per mån för makar/sambor=61 200kr/år.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan 120 000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll och 180 000 för makar/sambor.

I de angivna lägsta kostnaderna (enligt tidigare redovisning ovan) ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor.

För hushåll utan studiemedel:

Bidrag 75% av bostadskostnad mellan 400 och 4200 kr per månad. Max bidrag 2 850 kr per mån= 34 200 kr per år. Avtrappning 20% av inkomst över 58 500. Avtrappningssträcka 171 000. Slutavtrappat vid inkomst 58500+ 171 000= 229 500 kr = 19125 kr per mån.

Reglerna följer mönstret för bostadsbidrag till barnfamiljer.

Ensam		Efter skatt		Över-	Makar lika inkomst		Ensam bostadsbidrag			Makar bobidrag	
Mån. lö	Prelskatt /mån /år	/mån	/år	skott/år	Överskott /år		Årslön per person	Avtrappning	Bidrag	Avtrappning	Bidrag
6001	1364	16368	4637	55644	-64356	-68712 (55644x 2 - 180000)	72 000	2700	31500	17100	17100
7001	1628	19536	5373	64476	-55524	-51048	84 000	5100	29100	21900	12300
8001	1892	22704	6109	73308	-46692	-33384	96 000	7500	26700	26700	7500
9001	2161	25932	6840	82080	-37920	-15840	108 000	9900	24300	31500	2700
10001	2491	29892	7510	90120	-29880	<u>240 krisgräns</u>	120 000	12300	21900	34200	0
11001	2849	34188	8152	97824	-22176	15648	132 000	14700	19500		
12001	3212	38544	8789	104468	-14532	20936	30% av inkomsterna	144 000	17100	17100	
13001	3575	42900	9426	113112	-6888	46224	2008 för arbetsink.	156 000	19500	14700	
14001	3938	47256	10063	120756	<u>756 krisgräns</u>	61512	över noll ligger under	168 000	21900	12300	
15001	4301	51612	10700	128400	8400	76800	148 000, enl. (m)	180 000	24300	9900	
16001	4664	55968	11337	136044	16044	92088		192 000	26700	7500	
17001	5027	60324	11974	143688	23688	107376		204 000	29100	5100	
18001	5390	64680	12611	151332	31332	122554		216 000	31500	2700	
19001	5753	69036	13248	158976	38976	137952		228 000	33900	300	

Ensam:

En ung flicka kan få arbete på ett kafé med lön 70-80 kr per timme = cirka 12-13 000 kr per mån. enligt P1s jobbprogram söndagen den 2 april 2006. Vid 12 000 (ca 72 kr per tim) blir det i detta alternativ disponibelt 2568 kr utöver grundkostnaderna 120 000 kr. Vid 13 000 kr (ca 78 kr per tim) 7812 kr. Vid 11 000 kr (ca 66 kr per tim) blir det underskott 2676 kr. Vid 10 000 kr (ca 60 kr per tim) blir underskottet 7980 kr.

Vid inkomst 13 000 kr är skatten 42 900 kr per år och bidraget 14 700, dvs 28 200 kr lägre än skatten. Vid inkomster över 9000 kr per mån är skatten alltid större än bidraget. Bostadsbidraget bör ses som en komponent i skattesystemet som korregerar skattesystemets skeva utfall.

Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn, med bostadsbidrag enligt föregående sida.

Ensam						Makar lika inkomst		Ensam bostadsbidrag			Makar bobidrag	
Mån. lö	Prelskatt /mån	/år	Efter skatt /mån	/år	Över-skott/år	Överskott /år		Årslön per person	Bidrag	Överskott efter bidrag	Bidrag	överskott efter bidrag
6001	1364	16368	4637	55644	-64356	-68712 (55644x 2 - 180000)		72 000	31500	-32856	17100	-51612
7001	1628	19536	5373	64476	-55524	-51048		84 000	29100	-26424	12300	-38748
8001	1892	22704	6109	73308	-46692	-33384		96 000	26700	-19992	7500	-25884
9001	2161	25932	6840	82080	-37920	-15840		108 000	24300	-13620	2700	-13140
10001	2491	29892	7510	90120	-29880	<u>240 krisgräns</u>		120 000	21900	-7980	0	240
11001	2849	34188	8152	97824	-22176	15648		132 000	19500	-2676		15648
12001	3212	38544	8789	104468	-14532	20936	30% av inkomsterna	144 000	17100	2568		20936
13001	3575	42900	9426	113112	-6888	46224	2008 för arbetsink.	156 000	14700	7812		46224
14001	3938	47256	10063	120756	<u>756 krisgräns</u>	61512	över noll ligger under	168 000	12300	13056		61512
15001	4301	51612	10700	128400	8400	76800	148 000, enl. (m)	180 000	9900	18300		76800
16001	4664	55968	11337	136044	16044	92088		192 000	7500	23544		92088
17001	5027	60324	11974	143688	23688	107376		204 000	5100	28788		107376
18001	5390	64680	12611	151332	31332	122554		216 000	2700	34032		122554
19001	5753	69036	13248	158976	38976	137952		228 000	300	38976		137952
20001	6151	73812	13850	166200	46200	152400	Medianinkomst 2008	240 000				
21001	6514	78168	14487	173844	53844	167688	242 000 för arbetsink.	252 000				
22001	6877	82524	15124	181488	61488	182976	över noll, enl.(m)	264 000				
23001	7240	86880	15761	189132	69132	198264		276 000				
24001	7603	91236	16398	196776	76776	213552	Medianinkomst 2008	288 000				
25001	7966	95592	17035	204420	84420	228840	282 000 för arbetsink.	300 000				
26001	8324	99888	17677	212124	92124	244248	över 41 200, enl. (m)	312 000				
27001	8799	105588	18202	218424	98424	256848		324 000				
29001	9859	118308	19142	229704	109704	279408		348 000				
30001	10389	124668	19612	253344	115344	290688	80% av inkomsterna	360 000				
35001	13039	156468	21962	263544	143544	347088	2008 ligger under	420 000				
40001	15731	188772	24270	291240	171240	402480	351 000, enl (m). för	480 000				
45001	18631	223572	26370	316440	196440	452880	arb.ink över noll	540 000				
50001	21531	258372	28470	341640	221640	503280	(389 000 för arb.ink.	600 000				
55001	24431	293172	30570	366840	246840	553680	över 41 200)	660 000				
60001	27331	327972	32670	392040	272040	604080		720 000-				

Bostadsbidrag för barnlösa hushåll med låga inkomster. Förslag. Gäller alla åldrar.

Förslagen här tar sikte på att förbättra för dem med de lägsta inkomsterna. Om förslagen genomförs torde de väsentligt minska behov av socialbidrag. De offentliga kassornas kostnader för bidragen torde i hög grad bli betalda genom lägre kostnader för socialbidrag. Det är enklare och trevligare att ansöka om bostadsbidrag hos försäkringskassan än att gå till socialvården. Den som får bostadsbidrag behåller sin frihet på ett annat sätt än den som får socialbidrag.

Bostadsbidragen som kan erhållas är vanligen lägre än de skatter som bidragstagaren betalar. Reglerna är samma för ensamma och makar tillsammans. Reglerna följer mönstret för bostadsbidrag till barnfamiljer.

Bostadsbidrag är ett träffsäkert sätt att korrigera skattesystemets oförmåga att fördela skatt efter förmåga. De lägsta rimliga levnads-kostnaderna för makar/sambor är 150% av kostnaderna för en ensam, inte 200%. Skatteskalen tar inte hänsyn till att levnadskostnaderna per person är högre för ensamma än för makar/sambor. Det enklaste och bästa sättet att göra en korrigering av skattesystemets skeva utfall är bostadsbidrag.

Det finns möjlighet att avväga beloppsgränser efter det utfall man önskar för bidragstagarna och de kostnader man vill ge staten.

Cirka en tredjedel av dem med arbetsinkomster ligger i gällande skattesystem för 2006 på en inkomst där ensamma går med underskott sedan de rimliga lägsta kostnaderna betalats.

De borgerliga som gör anspråk på att göra ett nytt bra system har i sina förslag inte alls klarat att göra en vettig fördelning med hänsyn till låginkomsternas problem, förslagen går ut på att göra stora skattesänkningar för dem med höga inkomster.

Grundavdrag inkomståret 2006

Grundavdrag grundas på prisbasbeloppet 39 700 kr.

Grundavdraget är lika med den taxerade inkomsten för inkomster upp till inkomst 16800 kr. Sedan ligger grundavdraget på 16800 kr upp till inkomst 39300 kr. Det betyder att marginals-katten mellan 16800 och 39300 är lika med utdebiteringen. Vid inkomst 39400 är grundavdraget 16900 kr och stiger sedan med 200 kr per 1000 kr ökad inkomst upp till inkomst 107900 kr då grundavdraget är 30600 kr. Det betyder att den beskattningsbara inkomsten stiger med bara 800 kr per 1000 kr ökad inkomst, marginals-katten i intervallet blir 80% av utdebiteringen. Vid inkomst från 107900 till 124100 är grundavdraget 30600 kr och marginals-katten i intervallet är lika med utdebiteringen. Vid inkomst 124200 kr är grundavdraget 30500 kr och sjunker sedan med 100 kr per 1000 kr ökad inkomst. Det betyder att den beskattningsbara inkomsten ökar med 1100 kr per 1000 kr ökad inkomst, marginals-katten blir 110% av utdebiteringen. Vid inkomst 312200 kr är grundavdraget nere på slutnivån 11700 kr. Marginals-katten ökar vid vissa nivåer för den statliga skatten.

Förmögenhetsskatten tas bort.

DN 070328 suid6:

“V i kommer att avskaffa förmögenhetsskatten i år. “

Statsminister Fredrik Reinfeldt med övriga alliansledare: Be-gränsat avdrag för privat pensionssparande finansierar slopad förmögenhetsskatt redan från 2007.

Förmögenhetsskatten avskaffas redan i år. Förslaget läggs fram i vårpropositionen. Vi gör det för att vi ser ett behov av att öka tillgången till riskvilligt kapital, men även för att vi ser skatten som godtycklig. Finansieringen sker delvis genom att avdraget för privat pensionssparande maximeras till 12 000 kr per person och år. Vi kommer därmed att med god marginal klara målet om överskott i de offentliga finanserna. Det skriver statsminister Fredrik Reinfeldt tillsammans med övriga partiledare i alliansen, statsråden Maud Olofsson, Lars Leijonborg och Göran Hägglund.

Allians för Sverige gick till val på att skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. Vi ville bryta det utanförskap som gradvis vuxit sig stort och som innebär att över en miljon människor i dag tvingas leva av olika ersättningssystem .

Sedan vi tillträdde har alliansregeringen genomfört en rad reformer som syftar till att minska utanförskapet, att skapa utrymme för mer välfärd och att öka makten för enskilda och familjer i deras egen vardag. Vid årsskiftet infördes det så kallade jobbskatteavdraget som framför allt ger människor med låga eller normala arbetsinkomster mer pengar kvar i plånboken varje månad. Vår ambition är att gå vidare med ytterligare skattesänkningar särskilt riktade till dessa, så att till exempel en vanlig L0-arbetare ska ha ungefär tusen kronor mer

i månaden. Med samma mål för ögonen har vi tydliggjort arbetslinjen i arbetslöshetsförsäkringen.

Färsk statistik visar att svensk ekonomi växer i mycket snabb takt samtidigt som sysselsättningen ökar. Allt fler företag anställer och arbetslösheten sjunker snabbare än väntat. Den utvecklingen ska vi vårda och ta till vara så att vi ytterligare kan stärka den samhällsekonomiska grund som välfärden vilar på. Det är också viktigt att ytterligare förbättra matchningen mellan dem som söker jobb och de lediga platser som finns.

När ekonomin växer snabbt är det samtidigt viktigt att hålla fast vid en återhållsam finanspolitik. Ska vi kunna nå framgång och åstadkomma bestående förbättringar på den svenska arbetsmarknaden och för svensk ekonomi krävs det att vi för en långsiktigt ansvarsfull politik. Det kan inte nog understrykas.

Även om konjunkturen är stark och utvecklingen på arbetsmarknaden god så är sysselsättningen fortfarande alltför låg. Bland de grupper som står längst ifrån arbetsmarknaden är situationen särskilt allvarig. Arbetslösheten bland unga i Sverige har under en rad år tillåtits öka och var 2006 som årsgenomsnitt 13,7 procent, jämfört med 5,4 procent för arbetskraften som helhet. Etableringsåldern, det vill säga den ålder där 75 procent av en åldersgrupp har jobb, har stigit påtagligt bland unga, för att i dag ligga på 28 år.

Det är också ett misslyckande att arbetslösheten bland personer med utländsk bakgrund är så hög, betydligt högre än bland inrikes födda. 2006 var andelen sysselsatta i denna grupp bara 64,7 procent vilket ska jämföras med 76,7 procent för inrikes födda. Efter årtionden av misslyckad integrationspolitik krävs en tydlig omläggning av politiken så att fler ges en chans till jobb.

I den kommande vårpropositionen kommer alliansregeringen att presentera ytterligare förslag som förstärker vår jobbpolitik. Den starka konjunkturen innebär en möjlighet för många att få ett jobb. Samtidigt vet vi att högkonjunkturen inte räcker som draglok för att hjälpa dem som befinner sig

allra längst från arbetsmarknaden. Därför kommer vi nu att föreslå en rad reformer som framför allt riktar sig till dem som är i störst behov av stöd för att komma i arbete.

Grunden för en verklig jobbtillväxt är investeringar i ett växande företagslag. Därför är det bekymmersamt att svensk ekonomi under många år har upplevt en låg investeringsnivå. Vi ser det inte minst i att uppfinningar och innovationer som gjorts i Sverige har kommersialiserats i andra länder, för att leda till nya företag och arbetstillfällen där i stället för här. En faktor som sannolikt bidragit till denna negativa utveckling är den bristande tillgången på riskkapital, bland annat orsakad av den höga svenska kapitalbeskattningen i form av förmögenhetsskatten.

Bakom varje framgångsrikt företag finns det någon eller några som varit beredda att investera och riskera kapital. I Sverige finns ett stort behov av att öka tillgången på denna typ av riskvilligt kapital, inte för kapitalägarnas skull, utan för att det ska kunna skapas förutsättningar för fler jobb och ökad välfärd i vårt land. Mycket tyder på att förmögenhetsskatten utgör ett hinder för en sådan utveckling.

I takt med att den svenska ekonomin har öppnats mot omvärlden har förmögenhetsskattens påverkan på ekonomin förändrats så att den i dag är långt mer skadlig än den var tidigare. Förmögenhetsskatten är i dag en skatt som ofta och på goda grunder uppfattas som godtycklig. I praktiken har den utvecklats till en frivillig skatt för dem med stora kapitaltillgångar, som genom utlandsdispositioner helt kan undvika att betala förmögenhetsskatt. Det finns även en mängd undantag för vilka tillgångar som beskattas.

Det är förknippat med stor osäkerhet att göra uppskattningar av det kapital som av skatteskal placeras utanför Sveriges gränser. Enligt Skatteverket befinner sig svenskt kapital motsvarande minst 500 miljarder kronor i utlandet, men mycket talar för att det kan röra sig om långt större belopp. Det är pengar som om de togs hem skulle kunna investeras för att skapa arbete och välfärd i Sverige.

Som ett led i vår breda satsning på Sverige ges småföretagande kommer vi i samband med vårpropositionen att lägga ett förslag om att avskaffa förmögenhetsskatten redan 2007. Vi gör det för att vi ser ett behov av att öka tillgången på riskvilligt kapital, men även för att vi ser skatten som godtycklig. Det är vår förhoppning att vi därmed kan ge skjuts åt viljan att investera i Sverige för att på så sätt lägga grund för nya, växande företag och förutsättningar för fler nya jobb. Att avskaffa förmögenhetsskatten är således en långsiktig och viktig del i vårt reformarbete för att bryta utanförskapet.

Det handlar också om att möta skattekonkurrensen från länder i vår närhet. Vid sidan av Sverige är det nu bara fyra av OECD:s trettio medlemsländer som har kvar en beskattning av förmögenhet. Finland, Nederländerna och Island är alla exempel på länder som under senare år avskaffat sin förmögenhetsskatt. Vi menar att Sverige skulle missgynnas av att inte följa deras exempel.

Avskaffandet av förmögenhetsskatten innebär att ett av våra gemensamma vallöften uppfylls och det samtidigt som vi med god marginal klarar målet om överskott i de offentliga finanserna. Delvis sker finansieringen genom att avdraget för privat pensionssparande maximeras till 12 000 kronor per person och år.

Att det finns ett sannolikt samband mellan ett avskaffande av förmögenhetsskatten och jobbskapande är något som det funnits bred konsensus kring i den svenska debatten. Exempelvis föreslog bland annat den tidigare LO-ekonomen P-O Edin i januari 2005 ett slopande av skatten i en rapport till finansdepartementet. Förslaget har också under flera år drivits från flera organisationer med koppling till svenskt företagande. Att vi nu avskaffar förmögenhetsskatten handlar om att vi vill få kapital att åter söka sig till Sverige, men också om att hejda en sedan lång tid pågående kapitalflykt.

Konkurrensen från vår omvärld ökar i spåren av globalise-ringen. Avgörande för att kunna möta utmaningen på bästa sätt är att vi kan agera utifrån en stabil och stark grund. För oss är det ett Sverige där vi har full sysselsättning, sunda offentliga finanser samt gynnsamma förutsättningar för företag att starta och växa.

**FREDRIK REINFELDT
MAUD OLOFSSON
LARS LEIJONBORG
GÖRAN HÄGGLUND “**

“ **Förmögenhetsskatt.**

Utgår med 1,5 procent på förmögenheter över 1,5 miljoner kronor för ensamstående och 3 miljoner kronor för gifta eller sammanboende.

Statens inkomst av förmögenhetsskatt uppgick 2005 till cirka 4,8 miljarder kronor.

Cirka 2,5 procent av befolkningen, drygt 225 000 personer, betalade förmögenhetsskatt år 2005.

Skattepliktig förmögenhet är skillnaden mellan tillgångar och skulder vid utgången av året. “

Annat än skatter o d :

Tal av Göran Persson på extra partikongress 17 mars 2007.

Från socialdemokraterna.se 070318.

Det talade ordet gäller!

“ Partivänner!

”Människan är målet – hennes utveckling och frihet, hennes törst att lära och bilda sig, hennes vilja att växa och spränga nya gränser, hennes ansvarskänsla för kommande generationer, hennes solidaritet och kärlek till andra människor.”

Så inledde jag mitt installationstal för elva år sedan, och så vill jag starta också idag.

I grunden handlar det ju alltid om människan.

Därför styr vi efter samma värderingar år ut och år in: frihet, jämlikhet, solidaritet.

Därför blir heller inte våra värderingar omoderna.

Därför behövs vår rörelse lika mycket i kommande sekel som i svunna.

Människors grundläggande behov förändras inte dramatiskt över tid och århundraden.

Alla ska vi växa upp, utbilda oss och ta steget ut i vuxenlivet, hitta en bostad och en vettig sysselsättning, leva, uppleva och älska, skaffa oss barn kanske och ge dem en trygg uppväxt, och så småningom vill vi åldras med värdighet.

Vi ställer kanske högre krav på standarden idag, men i grunden är behoven desamma.

Arbete, bostad och bröd – och lite till som gör livet värt att leva.

Alla dessa system och institutioner som vi bygger – inte bygger vi dem för systemens skull.

Vi bygger dem för människan – för hennes trygghet och hennes möjligheter att närma sig sina bästa stämningars längtan.

Gör en resa i tid och rum!

Hjalmar Branting kan berätta om den kamp som arbetarrörelsens tidiga slit för allmän och lika rösträtt gav.

Per-Albin har en del att förtälja om 30-talets krispolitik, om kampen för att hålla den värsta arbetslösheten och misären borta från folkhemmets vardag.

Gör en resa till 70-talets Bommersvik, slå dig ned bredvid en pensionerad Tage Erlander vid favoritbordet i hörnet under den stora vackra Amelinmålningen. På sin lite nasala värmländska kommer han att tala om ambitionerna med det starka samhället, om varför det var viktigt med ett allmänt pensionssystem och hur hela det moderna välfärdssamhället växte fram.

När du väl sitter där släntrar Olof Palme naturligtvis förbi och berättar om reformerna på arbetslivets område, den internationella solidaritet och om familjepolitiken och eventuellt är han ganska svår att stoppa.

Eller för all del, strunta i att resa i tiden, och tala en stund med Ingvar som sitter här framme...

Det är på socialdemokratiska värderingar som det svenska välfärds-samhället är byggt.

Aldrig med ambitionen att bygga monument över oss själva.

Alltid med ambitionen att befria människor från oro och otrygghet – för att vi alla därigenom ska kunna leva fria och trygga liv.

På samma sätt som vi idag hämtar styrka och vägledning bakåt så kommer framtidens socialdemokrater att göra det.

När en ny generations tidsresenärer kommer till mitt Sörmland på besök – vad ska jag svara dem?

Vad åstadkom vi socialdemokrater under min tid som partiordförande?

Jag behöver inte mycket betänketid för svaret:

Vi började bygget av det gröna folkhemmet.
Vi räddade också den svenska välfärdsmodellen och visade att den är mer modern än någonsin!

* * *

Partivänner,

Minns hur det lät i slutet av 80-talet och början av 90-talet.

Då satt fjuniga moderater i TV-sofforna, en del av dem är i dag re-geringsledamöter, och talade om att den svenska modellen gjorde svenskarna lata, att tryggheten gjorde oss dumma och oföretagsamma, att vi hade för mycket välfärd i Sverige – den offentliga sektorn sade man det var välfärdsnarkomanin som sövde folket.

Då stod långhåriga nyliberaler i TV och skrek att var och en kan skapa sig sitt eget liv med hjälp av sina egna pengar, det skulle vi inte behöva någon riksdag eller regering eller någon politik för.

Så lät det. Och när välfärdssamhället i grunden var hotat genom ekonomisk vanvård så var det många som lyssnade till dem.

1991-1994 fick moderaterna senast visa vad de gick för.

Och när dessa eländiga år äntligen var över tvingades Ingvar Carlsson att läsa upp följande i riksdagens talarstol:

”Så länge budgetunderskottet består och statsskulden växer beskär demokratis verkningskrets. Vårt lands utveckling riskerar att styras av krafter utanför demokratisk kontroll. På samma sätt utgör arbetslösheten ett stort hot mot grundläggande värden i vårt land. Arbetslösheten skär som en kniv genom det svenska välfärdssamhället.”

Två år senare valdes jag till partiordförande.

I ett parti som också var sargat av den ekonomiska krisen.
I en arbetarrörelse plågad av inre slitningar.

Det var ingen rolig tid.

Det smärtade socialdemokratiska själar och det sved illa det fackliga politiska samarbetet.

Mest ont gjorde det för löntagarna, barnfamiljerna och pensionärerna.

Det kommer kanske att sägas om mig att jag var den som redde upp i de svenska offentliga finanserna.

Visst, jag räknade faktiskt en del och myntade ett och annat uttryck.

”Den som är satt i skuld är icke fri”, till exempel.

Men även andra skapade sloganer.

År 1998 löd LO:s valkampanj mot bakgrund av bilder på vanliga svenska löntagare, kvinnor i vården, män på byggen, män och kvinnor i industrier. ”Jag”, stod det på affischen, ”Jag räddade Sverige”. Och det var sant.

Inget kunde ha varit mer träffsäkert.
Det var löntagarna som räddade Sverige.

Många var med och tog ansvar för landet under dessa tunga år.

Olof Johansson till exempel, och det ansvarstagande centerparti vi hade på den tiden.

Med hjälp av Bertil Johnson lyckades vi gräva ned stridsyxan inom rörelsen.
Vi satte upp det 4-procentsmål för arbetslösheten som vi sedan skulle hånas för i årtal.

I slutet av år 2000 nådde vi målet.

Partivänner,

År 2000 kunde jag ställa mig i riksdagens talarstol och säga såhär:

”Massarbetslösheten är bruten. Tillväxten är hög. Sverige intar en tätposition i den nya ekonomin. Vi är väl förberedda för framtiden. Förutsättningarna för att bedriva en aktiv ekonomisk politik är bättre än på länge. För första gången på närmare ett decennium dikteras inte längre de folkvaldas beslut av underskottens tvingande politik.”

Politikens verkningskrets var återupprättad.
Den svenska modellen hade stått pall.

Jag fick säga de magiska orden: ”Det är tid för reformer!”

* * *

Partivänner!

Idag har de där unga moderaterna växt upp och blivit både partiledare och finansministrar. De är inte riktigt lika tydliga om vad de vill med välfärden.

Finansministern har kvar sitt lillgamlas tilltal, men han säger inte längre att politik inte behövs.

Kampen om idéerna, den ideologiska striden – den vann vi.

Därför lät moderaterna som socialdemokrater i valrörelsen 2006.
Men vi lyckades inte visa att plagiatet var en förfälskning.

Dagens moderater överlåter åt andra att torgföra den föraktfulla ny-liberala retoriken i svensk politik, att beskriva välfärden som ett ok och politiken som en boja.

De överlåter åt andra att driva moderaterna till sin välregisserade reträtt - bort från vallöften om ökad välfärd och minskat utanförskap.

I stället attacker på dem som redan har det sämst ställt.
Den reträtten, den drivs på, den regisseras av organisationen Svenskt näringsliv och tragiskt nog centerpartiet.

Det är en cynisk strategi, den är kall mot människan.

Löften sviks ett efter ett – plusjobben dras in, arbetsrätten rundas och det blir fritt fram att sälja akutsjukhus. Nu säljs våra gemensamma tillgångar.

Nu gynnas de med höga inkomster. Nu sparkas det på dem som redan ligger. Tusenlappen blev till en tumme för många löntagare, och till ett minus för dem som inte har jobb.

Moderaterna talar tyst om vad de gör och vart det leder. Men det är ett systemskifte som pågår. Det är ett allt hårdare klassamhälle som byggs.

Svenska folket vill inte ha detta samhälle. Moderaterna kunde inte vinna valet genom att redovisa den politiken. De vann valet genom att föra i huvudsak en socialdemokratisk retorik.

När det nu avslöjas vad de står för så kommer också omedelbart reaktionen i den allmänna opinionen. Svenska folket vill ha en socialdemokratisk politik och de utgår ifrån att vi nästa val ser till att den socialdemokratiska politiken får föras av socialdemokrater.

* * *

Trygghet gör inte människor lata. Hur kan vi annars ha världens mest utvecklade trygghetssystem och samtidigt vara ett av de länder som har absolut flest sysselsatta? Hur kan vi ha en tillväxt per person som slår både EU:s och USA:s?

Politik är inte onödig. Hur kan det annars ha byggts 200 000 nya lägenheter precis som vi lovade, hur kan kommunernas ekonomi gå med överskott trots fler anställda i både vård och skola?

Politik står inte i vägen för människors liv och företagande. Hur kan annars Sverige vara världsledande i miljöpolitik, livslångt lärandet, vårdkvalitet och livslängd, och ändå placera sig i världstopp i konkurrenskraft och modernitet?

Fråga vilken skärgårdsbo som helst, ja inte skärgårdsbo, fråga mig, om politiken på miljöområdet, havsörnarnas återkomst. Dessa vidunderligt stora och vackra fåglar. I morse såg jag en som flög väldigt sakta och majestätiskt och skrämde livet ur en ormvråk. De fanns inte för 15-20 år sedan. Nu är de tillbaka och de ska få leva. Det är politik.

Fråga pensionären om det betyder något när bostadstillägget höjs eller det blir billigare att gå till tandläkaren.

Välfärd är inget hinder för utveckling. Det vet varje löntagare som haft en hyfsad 80-procentig ersättning vid arbetslöshet och år efter år, under vårt regerande, stigande reallöner. Det vet var och en av alla de hundratusentals som fått en chans att läsa in en högre kompetens tack vare Kunskapslyftet. Det vet de ungdomar som fått någon av de 125 000 nya platserna på högskolan runt om i landet.

Politik spelar roll. Det vet – mer än några andra – de hundratusentals kvinnor och män som var arbetslösa 1994, men idag kan stiga upp varje vardagsmorgon och säga:

”Jag går till jobbet!”

* * *

Partivänner!

Mycket kan man säga om vår regeringstid. Men inte rullade vi tummarna!

För varje reform, för varje beslut vi tog på VU och partistyrelsen, för varje kongress, för varje ny proposition eller budget vi skrev i Regeringskansliet blev Sverige som nation starkare – i framtidsstro, tillväxt och kreativitet.

Resultaten av denna tolvårsperiod är med internationella mått helt sensationella.

Den svenska modellen levererade.

Humlan flög.

Ni minns, den där bilden jag använde när man sa att vår samhällsmodell inte fungerade, att den inte var möjlig. Det var för höga skatter, det var för mycket offentliga utgifter. Det gick inte att driva en konkurrenskraftig ekonomi med den typen av förtecken. Då sade jag att det är vad ni tror. Ni har lika fel som de som inte heller kan begripa hur humlan flyger med den stora tunga kroppen och de små vingarna.

Humlan flög och humlan flyger, och den svenska modellen flyger den också. Det brummar så skönt och är oändligt mycket bättre än ett ilsket bi, det kan jag försäkra er.

Nu tittar andra på vår humleekonomi. Det är lite märkligt, när vi själva har stigit åt sidan, så är det andra som kommer hit och tittar och frågar: hur gör ni? Jag får själv inbjudningar från världen över att tala. Jag berättar gärna. Jag har aldrig köpt idén att den svenska modellen var slut.

Ekonomi med den stora offentliga sektorn och de höga skatterna – den flyger i den nya globala ekonomin.

Så till den grad att andra länder försöker konstruera en egen humleekonomi.

Vi har aldrig köpt idén om att den svenska modellen var slut, att de arbetslösa var lata eller tryggheten för stor.

Vi håller fast vid vår välfärdsmodell.

Vi tror på vår idé om att trygga människor vågar, om att frihet kräver jämlikhet, om att trygghet inte är en hämsko på utvecklingen utan dess förutsättning.

Vi tror på ett Sverige där alla är med, och ingen lämnas utanför.

Över detta kan vi vara stolta!

För var det något som var viktigt under de gångna tolv åren så var det detta: Vi stod upp för vårt samhällsbygge och vi visade att det är modernt i en ny tid!

Vi tog välfärdssamhället in i den globaliserade ekonomin och det visades sig att den fungerade ännu bättre än vad det gjorde förut. Välfärden är modern.

Vi vet att förändringen kommer att fortsätta.

Men vi tror på vårt sätt att bedriva politik, vi tror på våra värderingar och vi tror på politiken – på goda grunder.

Eller som i det där gamla Anders Ferm-citatet som jag har använt ibland genom åren. Han skrev så här i en ledare i Tidningen Arbetet:

“Ner genom tidsåldrarna ekar de urgamla föreställningarna om kärlek, frihet, jämlikhet och broderskap. De kommer att förbli levande och aktuella, så länge det alls finns någon mänsklighet. De kan inte rationaliseras bort ur människors politiska föreställningar med några enkla nyliberala konstgrepp. Och de säger oss, att människovärdet är större än marknadsvärdet.”

Så är det och så ska det förbli.

* * *

Partivänner,

Den 18 september 2006 skrev Dagens Industri:

”Alla ekonomiska kurvor pekar åt rätt håll. Det är ett gyllene läge som väntar Sveriges nästa regering”

Sedan kom de en efter en, rapporterna med innebörden: ”Nu kommer jobbexplosionen!”

Men partivänner,

Då hade vi redan förlorat 2006 års val.

Det var bittert, det kan jag lugnt försäkra er att jag kände.

Det blev inte mindre bittert av att vi av och till också själva hade partivänner som sade att vi inte hade någon politik för att skapa jobb. Jobb skapar man inte så här, det är långsiktigt och det är ett uthålligt ekonomiskt och utbildningspolitiskt arbete. Många nya små företag, nya universitet, låg inflation, låg ränta. Bra förutsättningar för att transportera både varor och människor – såväl fysiskt på marken som i etermedia.

Långsiktigt och uthålligt har vi byggt detta och resultaten har kommit. Det finns ingen som helst anledning att säga någonting annat än att det vi lämnade efter oss var en politik som byggde på att skapa full sysselsättning och som utgick ifrån att det skedde genom att vi höll samman Sverige, baserat på jämlikhet och gemenskap. Det har fungerat. Det fungerade också under 2006, men vi vann inte valet och över detta kan vi känna stor bitterhet.

Vi ska dra rätt slutsatser av detta.

Valanalysgruppen får göra sitt, men några lärdomar behöver vi dra kring den 12-årsperiod vi har bakom oss.

Den första kan ni, den är byggd på bitter erfarenhet.

Den lyder: släpp inte till några underskott i de offentliga finanserna – de sätter en tvångströja på politiken!

Och utan politik: ingen modernisering av välfärden, ingen framgångsrik kamp mot arbetslösheten!

Den andra lyder: ett Sverige för alla kräver förmåga till samarbete.

* * *

Samarbete är svårt, inte minst i parlamentariska sammanhang.

Jag har lett en regering, jag har bara lett en regering, under 10, 5 års tid, som har haft väldigt knöliga parlamentariska förutsättningar. Ni har också haft det så ute i era kommuner och i landsting och regioner. Ni vet vad det handlar om.

Kortsiktigt händer det att samarbete lönar sig dåligt för andra partier, men också för oss. Se vad som hände i centerpartiet efter perioden av ansvarstagande för landet – inte lönade det sig partiinternt för dem som valde samarbete framför konfrontation.

För egen del kan jag säga. Samarbete tar tid och det är knöligt och det är inte alltid roligt. Ändå samarbetar vi, om och om igen. Vi har i vår rörelse alltid strävat efter att söka breda majoriteter i viktiga frågor. Vi har sökt samverka med näringslivet. Vi har gjort det därför att målet är ett samhälle för alla, inte bara för några. Breda majoriteter skapar stabila spelregler. Det är stabila spelregler som behövs. För löntagare,

för arbetsgivare, för husägare och för företagare. A och O i det sammanhanget har ju för oss också varit den fackliga politiska samverkan, samarbetet. Också den kan vara tidsödande. Men så gott som alltid konstruktiv och produktiv.

Och att Sverige har gått från framgång till framgång, har ju inte så lite att göra med att den fackliga rörelsen har återvunnit sin styrka när det gäller att driva ansvarsfulla avtalsrörelser. Senast igår, demonstrerat av våra vänner inom IF Metall. Utan de ansträngningarna, där Göran Johnsson och andra spelat en väldigt viktig roll, hade Sverige inte stått där vi står idag. Det har inte alltid varit lätt på den fackliga kanten, det vet vi. Det har varit tungt och det har varit kritiserat. Men vi på den politiska sidan har förstått vikten av det och alltid stött och backat upp, räckt ut handen till kamraterna på den sidan. Och i det samarbetet, i den gemenskapen har vi delat på arbetet att ta Sverige tillbaka till styrka igen.

Inom partiet vet vi, att utan facket är vi svaga. Facket vet det också. Nu syns det ju så tydligt. Utan partiet kan vi inte värna tryggheten och jobben. Det är tillsammans vi är starka. Fackligt politiskt samarbete är en del av den svenska modellen och den står vi för.

Partivänner, samarbetet behövs också inom vårt parti. Vi är inte ett parti i raden.

Socialdemokraterna är ett stort parti. Vi är en rörelse bestående av oerhört många människor med skiftande bakgrund. Människor av alla de sorter, människor från län och länder, med idéer alltifrån vänsterpartiets högerflank över till folkpartiets vänsterflank. Det kan man väl säga, efter att ha rest i partiet i väldigt många år. Det är inte många synpunkter som man inte har träffat på. Men skulle vi varje gång vi möter någon som inte har partiprogrammet under armen och tänker helt rätt, säga att ”du får inte vara med”, då vore vi ju ett fyraprocentparti. Nej, det kan jag väl säga, allt som står i partiprogrammet har jag ju inte heller gillat, men det är helheten som vi står för.

Helheten och det där måste man ha känsla för. Vi är det stora vänsterpartiet i svensk politik. Ett progressivt parti med internationella kamrater. Därför har vi haft inflytande i Sverige, långt utöver något annat parti, men också i internationell politik. Jag tror att det är få partier av den storleksordningen som svensk socialdemokrati representerar som har haft så stort inflytande internationellt. Det är samarbete. Samarbete också inom vårt parti, det tar tid.

Man uttrycka sig som Max Weber, den tyske filosofen, gjorde i början av förra seklet:

”Die Politik bedeutet ein starkes langsames Bohren von harten Brettern mit Leidenschaft und Augenmass zugleich.“

Politik är som långsamt borrhande, eller sågande, i hårda brädor – med lidelse och ögonmått i förening, så sade han.

Det är inte så tokigt! 110 år senare har vi bättre verktyg.

Det är inget fel på lidelsen i vårt parti.
Det är inget fel på ögonmättet.

Men ibland är vi lite väl otåliga.

Otålighet må vara reformistens ständige följeslagare, det är bra. Men när vi ska ta ställning till viktiga frågor i vårt parti så får det inte vara för bråttom.

Ibland ska det gå så vansinnigt fort, forceras fram.

Då dyker ibland resonemang upp av typen: Den gruppen står för långt till höger, det partidistriktet för långt till vänster. De alltför gröna nissarna eller alltför teknokratiska betonggubbarna kan vi strunta i. Det får inte bli för många akademiker, inte för många fackliga.

Får vi bara ihop 51 procent så begär vi votering och låter klubban falla.

Ena sidan vinner, den andra förlorar.

Det är snabbt avklarat.

Men vad har i själva verket hänt?

Hur många var delaktiga, och hur många blev besvikna?

Det är svårt att få alla med sig på varje beslut, men det är ack så viktigt att försöka och att försöka igen.

Detta har vi alltid strävat efter i vårt parti.

Enighet ger styrka.

Det har varit ett segt sågande, långsamt borrhande i hårda bräddor, och det har krävt lidelse och ögonmått.

Sedan har vi funnit en kompromiss som de allra flesta i vårt stora parti har kunnat ställa sig bakom. En kompromiss som just därför har väckt respekt och fått brett stöd.

Politik är svårt – en konst som kräver både hjärta och hjärna.

Finge jag ge ett råd för det interna arbetet så är det detta:

Försök lösa problemen i samförstånd.

Fånga in också dem som inte ligger i den smala mittfåran i partiet.

Se till att så många som möjligt är med när vi utvecklar politiken.

Och gör det politiska arbetet i offentligheten. Argumentera för din sak. Stå för den och undvik allt som har att göra med hemliga kottier och sammanslutningar.

Det är inte vår tradition. Har aldrig varit och får inte bli.

Jag vill inte att vårt fina parti ska bli ett i raden av andra.

Jag vill att vårt parti ska fortsätta vara stort.

Det kräver att vi arbetar i samförstånd.

* * *

Samarbeta också med progressiva krafter i andra länder!

Sverige har alltid behövt världen och världen, har pretentiöst, behövt Sverige.

Det gäller i EU och FN och i alla andra internationella institutioner och nätverk.

Detta EU som vi älskar att hata, som jag brukar säga.

EU-medlemskapet har varit i grunden bra för Sverige.

Vi har förändrat EU och EU har förändrat oss.

Den svenska modellen är inte längre exotisk och därför oeffterhärmlig.

Inom EU är vår modell ett levande och framgångsrikt exempel på en modern europeisk ekonomi präglad av välfärdsambitioner och jämlikhet.

Sverige är ett föregångsland i många avseenden; modernt, framtidsinriktat, öppet, fredsälskande, jämlikt, teknik- och kunskapsdrivet, ekologiskt och solidariskt.

Vi har en plats att försvara som bärare av framtiden – i EU och i världen.

Men partivänner,

Sverige har idag en regering som tiger.

Vi har en utrikesminister som inte längre kallar folkmord för folkmord.

En utrikesminister som för några år sedan på uppdrag av amerikanska lobbyister arbetade för en invasion av Irak.

En utrikesminister vars ekonomiska intressen här och var i världen gör det oklart vem eller vad han företräder – Sverige, ett multinationellt företag, eller bara sig själv?

En sak är tyvärr mycket säker.

Det är inte bara vi här i Sverige som noterar vad som skrivs och sägs om denne utrikesminister.

Via ambassaderna når analyserna till skrivborden hos stats- och regeringschefer samt utrikesministrar över hela världen.

Vad tänker de om Sverige idag?

Kamrater,

Vi ska inte låta det rykte Sverige har som demokratiskt, öppet och samarbetsinriktat erodera.

Om Olof Palme brukar det sägas att han gjorde vårt land lite större utomlands än vad det i själva verket var. Det kan utan tvekan också sägas om Anna Lindh.

Men till alla er nu aktiva internationalister i vårt parti säger jag:

Vi behöver inte göra Sverige mycket större men måste hjälpas åt att se till att vi kan fortsätta vara dem vi är!

Det ansvaret har vi.

* * *

Det allra trevligaste som har hänt under de senaste åren är att Dan Andersson, och nu tänker jag inte på LO-ekonomen, jag tänker på vår fine poet, att han har börjat reciteras och sjungas igen. Det är en skatt av visor och sånger som ligger nära arbetarrörelsens ungdom, evigt unga – som han själv skulle ha sagt:

”Kom, sol, som en gud över åker och slog,
lys hjärtan som längta till ljus!
Blås, vind, och fall ränn i den spirande skog,
väx, gräs, över viddernas grus!”

Naturen har alltid haft en enorm betydelse för människan.

Med sina resurser – oljan, metallerna, maten, kryddorna, djurens bete och allt därtill.

Med sina kulturvärden – rekreation, upplevelser, vidderna och tankens fria flykt.

”Kom och stå med mig vid hagens grindar
När de vilda gässen flyga över byn.”

Visst är det vackert?

”När att leva är att stenar bära
Och din sång är sorg som vilsna tranors låt.”

Dan Andersson. Det finns så oerhört mycket i denna skatt av poesi och sång.

Jag kunde också läsa, i stället för Dan Andersson, ur våra riktlinjer, valmanifest, linjetal eller propositioner.

Det är inte lika lätt att komma ihåg utantill; det är konstigt! Men de är också vackra. Där kan man läsa. Då skulle man se att vi har producerat så oändligt mycket genom åren.

Det har hetat, och där kommer den moderna poesin: LIP, HUT, KLIMP och Oljekommission – det låter inte lika vackert, men det är det.

Sakligt sett är det lika vackert. Och det är svårt att hitta en viktigare vision i dag än att bygga ett ekologiskt uthålligt samhälle.

Ytterst handlar det här egentligen om något väldigt stort.

Det handlar inte om mig, och det handlar nog inte om er heller – om jag ser mig ut över salen. Vi kommer att klara oss. Men hur blir det för våra barn? Hur blir det för deras barn? Och för deras barn?

På något konstigt sätt har miljöpolitiken i vår rörelse betraktas som något som vi ska klara av. I början, när de trevande försöken kom, så var det inte sällan också så att man beskrev det som en motsättning mellan möjligheterna att bedriva en industriproduktion och ha en ekonomisk tillväxt, och å andra sidan fortsätta att, som en förutsättning för det, missbruka vår natur.

Det där kom vi så småningom tillrätta med. I dag inser de flesta att nästa stora språng i den ekonomiska tillväxten kan vi bara göra om vi ser till att vi gör den ekologiskt uthållig. Det hänger ihop, det förstår vi i dag.

Men ändå är det så att det ibland är trögt. Jag vet. Jag har hållit på med det här nästan varje dag i elva års tid. Ibland har det varit lätt. Ibland har vi haft jubel på våra möten. Men ibland har någon kommit fram och sagt: ”Måste du tjata om det där? Det sade du ju i fjol också på distriktskongressen!”

Ja, det sade jag. Men det ser likadant ut i år som det gjorde i fjol. Vi har inte kommit särskilt mycket längre.

För mig är det här en insikt som har växt genom åren. Det är ett moraliskt ansvar mot dem som kommer efter, och det är en ohyggligt mycket större och besvärligare uppgift i närtid än vi någonsin förut har kunnat tro.

Vi kommer inte att klara av de miljöproblem vi har såhär. Vi kommer inte att kunna lägga klimathotet åt sidan. Vi kommer att få syssla med det. Våra barn kommer att få syssla med det. Deras barn kommer att få syssla med det.

Det är människan som har skapat detta. Människan är en fantastisk varelse. Jag började med att deklarerat min tilltro till människan. Hennes förmåga att växa och utvecklas. Men människan åstadkommer också ett och annat som inte är fullt lika vackert. Och här har vi ett uttryck för det.

Men det människan har skapat kan människan också göra ogjort. Vi tror ju på människan.

Jag tror på teknik. Jag tror på vetenskap. Jag tror på det rationella tänkandet. Jag tror att väldigt mycket av den teknik som behövs för att lösa de stora miljöproblemen har vi redan i dag, eller har inom räckhåll. Men den kommer inte ut, och varför?

Jo, därför att de starka krafter som står för den gamla tekniken bestämmer fortfarande dagordningen. Det är så. Lobbyisterna arbetar inte för det nya. Lobbyisterna arbetar för det gamla. Framtidens lösningar har inga lobbyister. Det är gårdagens lösningar som har lobbyisterna. Framtidens lösningar – de bärs av övertygade människor som har ideal och värderingar. Värderingar som bygger på att vi ska lämna över något till dem som kommer efter än det vi ärvde. Och då krävs

det politik.

Det finns ingen annan rörelse som har den kraft som vi har att ta sig an de stora miljöutmaningarna.

Vad vi ska göra är ju detsamma i detta fält som vi har gjort på många andra områden.

Vi ska bygga, vi ska investera, vi ska forska, vi ska utbilda. Vi ska sätta gränser, vi ska dra upp regler. Vi ska göra allt sådant som kräver gemensamma beslut med en tilltro till politiken. Marknaden löser icke dessa problem. Marknaden är en utmärkt tjänare men en usel herre.

De som löser problemen kommer att vara människor i samverkan i politiska processer. Vi har kunskapen. Vi har engagemanget. Vi har uppgiften. Det här är socialdemokratis stora framtidsutmaning, för det handlar inte om oss utan om våra barnbarn.

Ta den!

* * *

Partivänner,

Det finns en lärdom till av de gångna åren som vi bör bära med oss in i framtiden.

Efter valet 1998 satt partistyrelsen på Sveavägen 68 och diskuterade resultatet. Det var inget muntert gäng, om man säger så.

Det var den 25 september. Vi hade förlorat var femte väljare. Ändå hade så många av oss tyckt att valrörelsen var bra, att vi nådde fram, att det gick bra att få ut argumenten.

Det där var en tydlig varningssignal. När jag tittar i protokollet så ser jag att jag sa såhär 1998:

”Vi är en gammal kropp med ett starkt hjärta men med litet förkalkade ådror längst ut; det pumpar inte ända fram. Vi känner inte längre. Man kan montera in pacemaker eller göra en bypassoperation, men är fingrarna vita så är de. Här har vi en sådan situation. Detta är det första och absolut viktigaste för oss att reflektera över. Hur kan vi tappa så mycket i ett val? Är det så att vi som parti inte längre har kontakt bland de grupper som valde att stanna hemma på valdagen?”

Så sade jag 1998.

Alla hängde med huvud, och sedan tog viss oss samman – och så vann vi valet 2002. Och så åkte vi på det igen. Och lika självklart som vi vann valet 2002 så vinner vi det 2010. Det är så.

Jag ska inte föregripa jobbet i valanalyser och sådant, men den farligaste slutsatsen som vi nu står inför är följande:

Moderaterna kan sälja hur många sjukhus som helst.

De kan sänka a-kassan till skamligt låga nivåer.

De kan sortera barnen i skolan mer skoningslöst.

De kan radera ut hela denna fina verksamhet som heter kommunal vuxenutbildning.

Varning för detta, se upp i kommunerna.

De kan hälla miljard efter miljard över landets mest välbeställda.

Det kommer att leda till vanmakt, till ökat utanförskap, till vidgade klyftor – ja.

Det kommer att leda till otrygghet och mångas besvikelse – ja.

Det kommer att leda till missnöje – ja.

Men de som vinner på missnöje är inte socialdemokratin. Vi är inget missnöjesparti.

Vi vet vad som händer när vanmakten blir för djup. Den kraft det skapar spelar inget demokratiskt parti i händerna – den öppnar för en skrämmande och farlig utveckling som har mycket lite med demokrati att göra.

De som vinner på missnöje är partier av det slaget som vi nu fått in allt fler av i våra demokratiska församlingar.

Därför är moderatstyret dubbelt skadligt för Sverige.

Nu görs oåterkalleliga förändringar av det svenska samhället, inte oåterkalleliga, men de är svåra att ändra.

Alla påverkas av det – få har bett om det.

Den moderata regeringen har ett svagt mandat, 60-70 000 väljare skilde i valet. Ställ det svaga mandatet mot den segervisshet och den nästan nedlåtande attityd som moderatledaren har när han talar om det starka mandatet de har fått att göra alla dessa genomgripande förändringar. Det är svårt att ta till sig.

Ställ det där mot den fartblindhet som vår folkpartiledare redovisade häromdagen, ett av de här ögonblicken, svarta humorn på något sätt drabbar en. Jag läste vad Lars Leijonborg sa, han hade träffat en man från Göteborg, och som hade sagt till Leijonborg så här:

”Jag vaknar varje morgon lika lycklig eftersom regeringen är så skicklig!”

Nej, tänkte jag nej, nej. Så tänkte jag så här å andra sidan.

Jag undrar om jag inte någon gång också sprungit på någon sådan figur hos oss? Som har vaknat varje morgon därför regeringen har varit så skicklig. Det kan jag säga man ska nog vara försiktig, jag har arbetat ihop med dem så att jag vet att man kanske inte ska vara alltför

glad när man vaknar, men däremot beredd på hårt arbete och gott kamratskap.

Vi har ägnat oerhört mycket tid, resurser och kraft att återskapa grundläggande trygghet efter åren av ekonomisk kris och budgetsanering.

Det går att återskapa. Jag vill varna för den här attityden som ibland sprider sig, att nu förstör de a-kassan, det gör de, det håller de på med. Det är klart att vi kan se till så att a-kassan åter igen blir bra och stark. Det är klart att vi har råd med det. Det är jag övertygad om. Politik är val, hela tiden val.

Med den ekonomiska utveckling som vi har lagt grunden till så kommer vi att ha en väldig kraftig tillväxt de kommande åren. Det ger utrymme både för reformer och skatteförändringar och för att betala av på statsskulden. Vi kan bestämma oss för reformer, det vi ska driva är en bra a-kassa, därför att det är en grundläggande trygghet för utsatta människor. Det har vi råd med och det har också visat sig att det går att kombinera en stark a-kassa med en konkurrenskraftig ekonomi. Så köp inte de där resonemangen om vad som går att göra om fyra år. Var försiktig med att inteckna det, men det kommer att finnas ett betydande utrymme för att driva reformer.

Att återföra sjukhus i offentlig ägo som redan sålts blir svårt, men det kan också gå.

En återställare blir svårare än alla andra.

Hur ger man en generation sina tappade chanser åter?

Hur återställer man tiotusentals människors tappade självförtroende sedan de kastats ut från utbildningar, ut i arbetslöshet eller låglönejobb?

Ska vi vinna valet 2010 så måste vi förmå formulera ett politiskt alternativ som fångar upp människors oro och besvikelse – och byta vanmakt mot framtidstro!

Byta missnöje mot en dröm om någonting bättre.

Socialdemokratin har i alla tider varit en rörelse som burit på hopp och framtidstro.

Men då kan vi inte ha vita fingrar!

Vi måste känna oss själva, tro på oss själva, veta vad vi vill och vilka vi är.

Under de kommande åren har vi inte längre ansvaret för landet. Vi kan – och måste – lägga större energi på att ta ansvar för partiet, för folkrörelsen, för socialdemokratin.

Fler medlemmar, fler föreningar, fler aktiviteter.

Men också nya sätt att möta människor bland alla dem som kan vara våra framtida sympatisörer. Bland alla dem som annars inte har någon som talar för dem.

Det måste vara vårt sätt att få tillbaka känslan i fingrarna.

Sedan ska vi formulera samhällskritiken så som vi alltid gjort, och omvandla den till en framtidsinriktad politik!

Så låt oss vara noggranna med valanalysen.
Låt oss göra den på djupet.
Men samtidigt – låt oss inte gräva ner oss i den.

Vi har en tid framför oss där socialdemokratin behövs.

På det där partistyrelsemötet 1998 sade jag också så här: ”Läget, partivänner, är allvarligt, men det är inte hopplöst. Vi är alla trötta, men vi är inte slut.”

Så var det då, och så är det idag.
* * *

En sista reflektion innan jag ska sluta tala:

När Tage Erlander lämnade över till Olof Palme sa dåvarande finansministern Gunnar Sträng: ”Socialdemokraterna är inget parti som väljer ny statsminister varje årtionde.”

Det säger någonting om Gunnar Sträng och hans tid. Och det säger någonting om vår tid.

Han fick fel, den gode Sträng.

Efter Olof Palme har Ingvar och jag i princip varit ordförande i ett årtionde var.

Men Sträng utgick från de premisser som gällde för Tage Erlander. Det var en tid då statsministern kunde gå hem från Regeringskansliet klockan fem på vardagarna och vandra fritt ute på gator och torg. Det fanns en, så småningom två, statliga tv-kanaler, en riksradio och en livskraftig A-press.

På den tiden var det också självklart att vi valde en partiordförande och tillika statsminister.

Den partiordförande vi väljer idag ska starta i opposition.

På gott och ont.

Jag fick inte riktigt pröva på det. Egentligen var de enda dagarna då jag riktigt kände: Idag slipper jag vara statsminister, idag är jag ”bara” partiordförande, det var på Första maj.

Första maj – vi är snart där, denna fantastiska dag på året.

Den där känslan, att vara ”bara” partiordförande, den unnar jag nästa partiordförande mer av – att få vara partiets ordförande i första hand, och därefter också naturligtvis landets statsminister.

Vi får väl se om det blir ett decennium den här gången också.

Men ett litet tips, Mona, från en som provat på – elva år räcker mer än väl, det kan jag försäkra dig!

* * *

Nu sätter jag punkt.

Skriva vidare får en ny partiordförande göra.

Jag ska lämna över stafettpippen.

Jag ska sälla mig till föredettingarnas fantastiska skara.

Titta på dem! Här sitter de – grabbarna från SSU, Ingvar och Thage. Jag börjar redan på att ta efter. Precis som Thage skriver jag en bok och sedan låter jag som Ingvar!

Det har varit framgångsrika år, de jag har fått vara med om. Det har varit förtvivalade år, det har varit fantastiska år!

Det har varit ett myller av upplevelser: debatter och duster, samtal och strider, minnen och oförlömliga möten.

Det har varit resor och rosor, städer och skogar, plakat och faktiskt lite pajkastning.

Det har varit kompromisser och det har varit fantastiskt mycket kärlek!

Så kamrater och vänner,

Jag har sett i programmet att det ska bli någon slags avtackning av mig i eftermiddag.

Jag tycker det känns lite bak-och-fram.

Det är inte ni som ska tacka mig. Det är jag som ska tacka er.

Tack är ett kort och litet ord.

Det är nästan märkligt att det kan rymma så mycket.

År av förtroende. Många människors tillit. År av fantastiska möten i vårt fina parti. År av den gemenskap som stärks av motgångar. Samhörigheten, festen och fanorna – glädjens berusning.

Och alla dessa goda resultat av den förda politiken!

Vi har gjort skillnad. Vi har förändrat. Vi har förbättrat. Vi socialdemokrater, tillsammans.

I dag känner jag en smula vemod, men också stolthet och stor glädje – och viss lättnad.

Tack för alla blombuketterna, ryggdunkningarna, applåderna;

Tack för talkörer, kramar och brev;

Tack för alla ord; kärva sanningar och uppmuntran;

Tack för kongressernas debatter och för stridens hetta.

Tack för alla dessa år av gott samarbete!

Tack alla ombud och alla ombudsmän, alla partidistrikt och arbetarekommuner, alla fackliga kamrater och fackens företrädare.

Tack alla människor i vårt avlånga land som jag mött på torg och arbetsplatser, alla ni som gett mig stöd och ork att fortsätta när det varit som tyngst.

Tack alla ledamöter i VU och partistyrelsen och alla gamla statsråd utan vars hjälp det självklart inte hade varit möjligt att genomföra en enda reform.

Tack alla – ingen nämnd och ingen glömd!

Och Mona,

Tack för allt du har uträttat hittills.
Ett stort lycka till!

Jag känner mig trygg.

Det här blir bra!

Låt oss gå till val.

Tack så mycket. “

Mona Sahlins tal 18 mars 2007.
Vid s-partikongressen sedan hon blivit vald till
partiordförande 070317.

Från socialdemokraterna.se 070318:

Vi ska både slå vakt om tryggheten och vilja omfamna äventyret!

Talat ord gäller.

“ Partivänner!

I går tackade vi av dem som ska tackas – det var en fantastisk dag i går. Vi dansade, i alla fall jag, alldeles för mycket i går – det var en fantastisk kväll.

Nu vill jag tala om framtiden.

Just den här stunden, oj – vad jag har längtat efter den! Nu hoppas jag att ni ska stå ut med att lyssna på mig en stund!

118 år – så långt, vet vi alla, sträcker sig vårt partis långa och stolta historia.

Nu står jag här med en lätt svindlande känsla i benen och kroppen – som socialdemokraternas sjunde kongressvalda ordförande, och den sjunde kvinnliga partiledaren i hela Socialistinternationalen – för fler är det inte.

För första gången har ni valt en kvinna till partiordförande.

Numera förstår jag också hur stark den önskan har varit hos så många partimedlemmar. Jag är stolt, förstås, som jag sade i går, över att vara den första kvinnan som får det uppdraget. Så sträck på er alla kvinnor i hela arbetarrörelsen, för det här gäller er också!

När jag var 25 år valdes jag in i riksdagen som den då yngsta ledamoten.

Det svindlade rätt mycket då också, när man gick in i riksdagens kammare för första gången och blev utslängd för att jag hade jeans på mig – så var det då.

Min motpol på många sätt då kom snart att bli en mycket viktig och speciell vän. Det var riksdagens då äldste ledamot – han hette Gunnar Sträng.

Det var skönt att ha någon att tala med, för vi kom verkligen att samtala, som hade en så lång erfarenhet av partiet och politiken.

Idag tillhör jag inte precis de yngsta, och inte behöver jag känna mig ensam i den rollen heller.

Det räcker att titta ut här så ser jag att det är många som har erfarenhet, och det är tryggt att veta.

* * *

Vi kom att samtala mycket, Gunnar Sträng och jag.

För mig var det lite som att resa ut i ett Sverige som inte jag själv hade upplevt. Ett Sverige som det hade varit, och ett mycket spännande samtal över hur det skulle kunna bli.

Vi pratade mycket om framtiden. Om hur viktigt det var att hålla visionen levande - om vilket samhälle vi ytterst vill att våra barn och barnbarn ska leva och bo i, men vi pratade faktiskt även om den där rädslan för det nya som många kände också då. Men Gunnar hade som ni alla vet, en orubblig framtidstro.

Är vi bara trogna våra ideal, det pratade han om mycket – solidaritet, frihet och rättvisa – så behöver vi aldrig vara rädda för det nya.

Gunnar Sträng älskade att berätta om sina möten – det vet ni också ni som fick träffa honom.

Alla möten runt om i landet cyklande, gående, så småningom med bil – arbetare, kvinnor och män, stadsbor och landsbygdens folk, Folk rörelsesverige – men kanske allra mest fackföreningsrörelsen.

Idag är fackföreningsrörelsen, och därmed löntagarna och hela arbetarrörelsen, också utsatta för en mycket stark och samlad attack från högern, starkare än vi sett på länge.

Den moderatstyrda regeringen genomför nu dramatiska försämringar, för det är det verkligen, på arbetsmarknaden.

De gör det snabbt, det är slarvigt.
Utan att lyssna på fackföreningsrörelsens varningar.
Utan att lyssna på människors oro.

Moderaterna påstår sig älska kollektivavtal, samtidigt som de vill försvaga facket.
Det går inte ihop – inte det heller.

Arbetarrörelsen består av fackföreningen och partiet.
Idag behöver vi varandra mer än vi har gjort på länge.

Vi tar fighten nu, precis som Gunnar gjorde, precis som vi har fått göra så många gånger förr, och vi gör det tillsammans. Sida vid sida. Partiet och LO. S-föreningen och fackklubben.
Wanja och jag. Wanja, som jag uppskattar så mycket.

Igår, när vi samlades på Sergels Torg i LO:s manifestation för kollektivavtalen, så kände vi det, båda två: Vi har starkt stöd!

Nu gäller det att hålla i och hålla ut!
Det ska vi göra. För vi inser: Kollektivavtal och en stark fackföreningsrörelse – det hör ihop.
Den kampen tar vi tillsammans, eller hur!

* * *

Vad handlar socialdemokrati om i grunden?

Det kan man beskriva på många, många sätt.

För mig handlar det, mer än något annat, om frihet.

“Slav stig upp för att slå dig fri”.

Socialdemokratin har alltid varit just det – en frihetsrörelse.
Kampen för arbete har varit grundläggande.
För ingen är så ofri som den som inte har en egen försörjning, inte får göra nytta, inte känna sig behövd.

Arbete åt alla – men också vettiga arbetsvillkor, löner, trygghet.

Vår historia är verkligen fylld av strider just för individens frihet.

För rätten att få rösta, tycka och säga vad vi vill.
För rätten till inflytande, rätten att organisera oss.
För bostäder med ljus och vatten och inredning, där man kunde hålla sig frisk.
För kortare arbetstid och semester, så att livet också skulle ge tid för barnen, vänner, familjen.
För drägliga pensioner åt alla.

Den här kampen är inte slut.
Nya ofriheter växer ständigt fram.
Människors längtan efter frihet är lika stark idag.

Men vart har just frihet som ord tagit vägen i vårt politiska språk?
Vi får inte låta högern lägga beslag på begreppet frihet!
De talar snarare om sin allt för begränsade valfrihet - eller den in-

skränkta friheten att få göra skatteavdrag.

Vi ska tala om verklig frihet.

Frihet handlar om att kunna göra sina egna livsval och styra sitt liv; att få möjlighet att studera och plugga även om ens föräldrar aldrig fick göra det;

att få en chans till och en till och en till - att få misslyckas utan att räknas ut.

att få testa gränser och normer och skapa sig egna – och få respekt för det.

att få välja radhus, man och barn som jag har gjort – eller att gifta sig med någon av samma kön, som Elisabeth och Minna har gjort.

Frihet som i möjligheter, öppenhet och respekt.

Frihet som i makt över sitt eget liv – utan att trampa på andra.

Frihet som i att få förverkliga sitt livs äventyr.

Partivänner,

Därför förutsätter verklig frihet också jämlikhet.

Därför kräver verklig frihet både solidaritet och ett eget personligt ansvar.

Vi bär med oss insikten att ökade klyftor inte bara minskar friheten för de utsatta.

Ökade klyftor minskar allas frihet.

Att få makten har inget egenvärde – men det är vägen till att förändra.

Det är min socialdemokrati. Det är vår socialdemokrati.

Låt oss ta tillbaka frihetsbegreppet och göra socialdemokratien till den befrielseörelse vi ytterst är, och alltid måste vara!

* * *

Jag är inte bara den första kvinnliga socialdemokratiska partiledaren på väldigt många år – jag är också en som det var väldigt länge sedan blev vald i opposition. Det har inte hänt på många, många år. Vi är i opposition, och opposition ska vi ägna oss åt.

Men vi måste också ägna tid åt att förstå varför vi står här i dag som ett parti just i opposition.

Vad fick människor att tvivla på vårt politiska alternativ?

Med ödmjukhet och självkritik måste vi bena upp valförlusten.

Vi ska inte undvika den diskussionen, för den är fruktbar.

Den gör oss starkare som parti och som folkrörelse.

Efter förlustvalet förra gången, 1991, skrev Anna Lindh såhär i sin valanalys:

”Jag tror inte på ett parti där alla dansar i takt. Jag har med sorg i hjärtat sett hur många i min egen ålder försvunnit bort från politikens centrum, trots att de borde ha funnits där. Det är lätt för ledare eller chefer att premiera ja-sägare och stöta ut kritikerna. Hade socialdemokratiska partiet lyssnat bättre på sina egna kärleksfulla kritiker hade vi kanske haft en starkare ställning idag.”

Så sade Anna.

Kritik är inte farligt.

Vi har kärleksfulla kritiker i vårt parti också idag.

Jag har träffat många av dem de senaste månaderna när jag har varit ute och rest i alla partidistrikt. Vi har pratat många timmar om framtiden men också om valförlusten. En återkommande fråga, som en partikompis i Sundsvall formulerade har varit: Vi skrev på val-

affischerna: ”Alla ska med” – men vart?

Det är ett sätt att formulera frågan.

Vi uppfattades inte som bärare av en tillräckligt stark vision.

Vi lyckades inte tydliggöra våra drömmar, vår ilska, vad socialdemokratin ville och att det spelar roll vem som regerar.

Vi verkade ibland försvara systemen, kanske mer än dem som systemen är till för.

Vi framstod kanske som mer nöjda än stolta.

Så här skriver en annan ung kvinna, Maryam Yazdanfar, riksdagsledamot från Solna, i en krönika hon kallar ett vykort från förorten:

“Bygger ditt politiska engagemang på maxtaxan i förskolan? Eller på att den sjukpenninggrundande inkomsten ska baseras på dina inkomster sex månader tillbaka i tiden eller tolv? Det gör inte mitt. Likt förbannat stod jag i samband med dörrknackningar och i valstugan och talade om enhetstaxa i kollektivtrafiken och subventionsgrader i tandvårdsreformen. Detta medan våra politiska motståndare berättade en berättelse. Berättelsen om att folkhemhetsmedlemmar kanske inte är riktigt lyckliga.”

* * *

När vi socialdemokrater är som starkast bär vi med oss våra värderingar och vår kamp för trygghet samtidigt som vi drivs av en rastlös vilja till förändring och en vision om ett framtida Sverige där varje individ är fri att förverkliga sina livsdrömmar.

Vägen dit går genom våra allra kärleksfullaste kritiker, det är jag övertygad om.

Vi ska både slå vakt om tryggheten och vilja omfamna äventyret. Och alltid, alltid vara en förändrande kraft.

Däri, partivänner, ligger vårt uppdrag.

Jag tror och vet att vill att vi ha en öppen, spännande och nyfiken eftervalsdebatt.

Partiets valanalysgrupp ska snart presentera sina slutsatser.

Det blir inte en slutpunkt – utan en startpunkt för vårt fortsatta arbete.

Vi ska lyssna och ta till oss. Vi ska förändra där det behövs. Vi ska ompröva vår politik tillsammans med både medlemmar och väljare.

Vi måste öppna upp vår folkrörelse för nya grupper och lyhört hitta nya sätt att kanalisera deras samhällsengagemang. Vi ska ta tillvara nya tekniska möjligheter så att vi kan kommunicera med fler. Vi måste bredda våra kontaktytor. Hämta inspiration och fantasi hos forskning, föreningsliv, hos kultur och näringsliv.

Vi behöver som parti bli mer nyfiket.

I dag är vi 125 000 partimedlemmar. Men precis som Marita sa så behöver vi värva fler men också behålla dem vi har, så att vi kan bli en stark folkrörelse igen. Det måste finnas sätt att vara aktiv utifrån sina egna förutsättningar och sin egen livssituation. Också i vårt parti måste ju livspusslet gå ihop.

Politiskt engagemang ska inte vara ett dåligt samvete – det ska vara lust, det ska vara vilja och det ska vara värderingar.

När jag har rest runt i landet har vi samtalat mycket om att vi måste förnya och bredda ledarskapet.

Det handlar om en hållning inom hela partiet – i s-föreningar, i arbetarekommuner, i partidistrikt, ja kanske till och med i en och annan fackklubb. Fler företrädare måste få plats och möjlighet att delta i debatten; att interndemokratin måste förstärkas; att laget alltid är större än jaget.

Ett sådant ledarskap gör både oss som parti och mig som partiledare starkare.

Men det handlar också om partiets förhållningssätt utåt, gentemot medborgare och väljare. Vi ska ju möta gemensamma behov tillsammans – inte åt andra. Vi ska vara medborgarens företrädare – inte systemens.

Det ledarskapet vill jag stå för tillsammans med er.

Glöm aldrig – det är vårt parti!

* * *

Partivänner,

”Ni blir den första generationen som inte får misslyckas. I varje fall inte på tre helt avgörande områden.”

Så sa Olof Palme när han talade till SSU-kongressen 1984.

Jag var där. Jag vet att många av er som sitter här också var med på den kongressen. Jag tillhör den generationen, egentligen tillhör vi alla den generation som inte får misslyckas.

De tre områden Olof Palme lyfte fram var: jobben, miljön och freden. Idag vill jag lägga till ett område, och det är välfärden.

”För att kunna undgå misslyckandet”, sa Olof Palme till SSU-kongressen, ”måste ni först och främst ha en obändig framtidstro, en övertygelse om att problemen är möjliga att lösa, tillsammans, genom politiska åtgärder, till förbättring av samhället.”

Partivänner,

Moderaterna hade en kampanj för några år sedan som vi ska påminna

oss om: ”Vi är inte politiker – vi är moderater.”

Vi – vi är socialdemokrater och därför är vi politiker.

Vi vet också att vi är den generation som bara måste lyckas!

* * *

Miljön, jobben, välfärden och freden – jag ska lyfta fram några saker som jag tycker det är viktigt att vi har med oss när vi diskuterar de här frågorna åren vi har framför oss nu.

För det första, miljön - klimatfrågan och den gröna omställningen, det gröna folkhemmet.

På samma sätt som vi en gång byggde landet, så måste vi nu bygga om det.

Idag ökar medvetenheten om varför.

Global uppvärmning.
Glaciärer som smälter.
Öknar som breder ut sig.
Havsnivåer som stiger.
Extremt väder.

Idag är också vetenskapens kvinnor och män överens: Det är utsläpp orsakade av mänskliga aktiviteter som bär skulden.

Är det vi människor som skapat problemen, precis som Göran sa i går, så är det också vi människor som kan och måste lösa dem.

Det är inte det land som sist tar steget ut ur fossilsamhället som vinner. Det är precis tvärtom.

För Sverige, som redan går före, finns enorma möjligheter. Inte minst för nya jobb.

Ingen bransch växer som miljöteknikbranschen. Redan idag skriker världen efter hållbara produkter, och jobben kommer att bli fler.

Men tro inte att marknaden själv skapade den utvecklingen. Till-växt-boomen har kommit till stånd genom effektiva styrmedel och målmedvetna satsningar. Det behövs politiska beslut, tydliga spelregler och bred samverkan.

Få saker gör mig därför så arg, men också så sorgsen, som den moderatstyrda regeringens brist på engagemang och konkreta åtgärder.

De har lite sin egen form av klimat- och energiöverenskommelse – ett löfte om att inte göra någonting alls under fyra år. En slags terrorbalans med kärnkraften i centrum, för såhär säger de: ”Ni kan inte kräva nedläggning för då kräver vi en utbyggnad.”

Klimathotet kräver både samhällsansvar och ett eget personligt ansvar. Det är ju det som är politik!

Sverige är i dag världsledande på det som kallas gröna certifikat.

De har redan fått fram 5 TWh förnybar miljövänlig el, lika mycket som den hushållsel som krävs till en miljon villor under ett helt år.

Certifikat kan låta tekniskt, men egentligen handlar det om att politiken i lag slår fast ett krav – ett slags grupparbetsuppgift till marknaden. Antingen lever det enskilda företaget upp till lagen själva, eller så köper man ett intyg, ett certifikat, av ett annat företag som ligger i framkant. På det sättet tjänar de företag som är mest miljö-vänliga mest och bäst med pengar. Systemet bygger på devisen att marknaden verkligen är en usel herre men en god tjänare.

Nu är det dags att gå vidare med två nya certifikat. Ett som driver fram omställningen i transportsektorn – för vi ska kunna älska bilen men

hata bensinen! – och ett annat som driver fram energieffektivisering, som är så stor i sina möjligheter att det är som en energikälla i sig. Det här vill jag att vi utvecklar de närmaste åren i opposition. Vi vet att det här brådskar, till skillnad från regeringen.

På kort sikt är kanske det allra viktigaste att vi skapar möjligheter för alla de konsumenterna i vårt land, var och en av oss, som förstår klimatproblemen, vill vara med och också ta ansvar i sin egen vardag.

Man kan inte begära att var och en ska sitta och göra en livscykelanalys på allt man köper. Men i samverkan med näringslivet kan man ta fram enkla verktyg så att alla kan vara med och göra skillnad.

Jag vill att vi socialdemokrater bjuder in den svenska livsmedelsbranschen, energibranschen och företrädare för transportsektorn och tillsammans arbetar fram en enhetlig klimatmärkning så att de som vill ta sitt ansvar också får en chans!

På 2005 års partikongress satte vi, efter Görans mycket goda ledning, upp målet att bryta beroendet av fossila bränslen till år 2020. Nu har regeringen om inte lagt ner, så åtminstone kollrat bort, det mesta av Oljekommissionens arbete. Det är verkligen bedrövligt.

Jag vill att vi fortsätter detta arbete i partiets regi. Vi har ingen tid att förlora.

Jag tror och hoppas att framtidsdebatten en gång för alla gör de gröna frågorna till något som engagerar alla våra medlemmar och förtroendevalda.

Den här uppgiften är lika stor, lika viktig och lika samhällsomdanande som kampen mot klassamhället var för 100 år sedan. Så stor måste den frågan bli för oss alla.

* * *

Det finns ingen utmaning, ingen fråga, är så tydligt internationell till sin karaktär som just klimatfrågan. Den kan inte lösas om inte världens länder väljer att samarbeta.

Men man kan inte som regeringen och framför allt Reinfeldt använda det faktum att klimatförändringarna är ett globalt problem till att fly det egna ansvaret. Det leder till att ingen går före och visar vad som är möjligt.

Vi socialdemokrater kommer att driva på regeringen och den alltid så lågmälda och ödmjuka Maud Olofsson, som säger att hon inspirerat George Bush. Jag nöjer mig med om jag kan inspirera och förflytta Fredrik Reinfeldt från att tro att miljöpolitik handlar om att byta färg på sitt partis affischer.

”Moderaterna, de gröna” – så säger de. Snarare borde de säga:
”Moderaterna, de nya kameleonterna”.

* * *

Den andra frågan som vi inte får misslyckas med, som Olof Palme sa, är starkt kopplad till den gröna omställningen. Det gäller jobben.

Sverige har hittills varit vinnare i den globala konkurrensen på många sätt. En stabil arbetsmarknad med trygghet i förändring har gjort oss öppna för det nya, det moderna. En hög kunskapsnivå, en offentlig sektor har haft förutsättningar att anställa i en tid då behoven av vård och omsorg ökar. Arbetsmarknadspolitiken har haft resurser. Basindustrin har fortsatt fylla en viktig roll i ekonomin. Samtidigt växer det fram mindre företag med nya idéer, tjänster och produkter.

Vi har all anledning att vara stenhårda i vår kritik av högern, mot det de gör nu.

Men vi måste också vara självkritiska.

Har vår egen politik varit tillräckligt bra? Räcker de medel vi hittills använt för att få en betydligt lägre arbetslöshet och högre sysselsätt-

ning?

Alltför många blev kvar i arbetslöshet. Vi lyckades inte tillräckligt bra med att slussa människor tillbaka. Vi kämpade med sjukskrivningarna. Ändå hamnade människor långt, långt bort från ett jobb och en egen inkomst. Vi kämpade mot diskrimineringen men den är ännu ett växande problem.

Därför måste vi också vara tydliga med vad som är och förblir kärnan i den socialdemokratiska arbetslinjen.

Jag tycker vi ska formulera det såhär:

Vi ser arbete som en rättighet – men att delta i arbetslivet efter förmåga ser vi också som en skyldighet. Vår samhällsmodell kräver att alla är med och hjälps åt att upprätthålla välfärden.

Då blir det tydligt. Vi tänker utveckla vårt alternativ utifrån det synsättet. Rätt och plikt.

Vi socialdemokrater accepterar inte en arbetsmarknad som ställer människor åt sidan.

Därmed är det också vår uppgift att skapa en arbetsmarknad där alla får plats.

Och ett samhällsklimat där alla också tar sin plats och sitt utrymme. De som arbetsgivarna möter med beskedet att de är lite för gamla eller lite för unga, har ett namn som är lite för svårt att uttala, som är homosexuella, som inte är fysiskt perfekta, de som får höra att de har för många sjukdagar eller en för klen utbildning – dessa måste vi ha för ögonen när vi formulerar vår arbetsmarknadspolitik.

Vår inriktning ska vara både inkomstrygghet och förändringstrygghet. Både och.

A-kassan är en del i detta. Även om vi inte i dag kan säga exakt hur våra förslag ska se ut inför valet 2010, även om vi i dag inte har en aning om hur mycket mer den borgerliga regeringen kommer att ge sig på våra trygghetssystem, kommer tryggheten att vara en fråga också i valet 2010.

Vi ska ha en bra och stark a-kassa. Vi har inte råd med en dålig a-kassa, för vi har inte råd med att vända människor ryggen. Det kommer det att stå strid om också i nästa val!

Vi ska utveckla det livslånga lärandet så att människor klarar de ständiga förändringarna i arbetslivet. Återkommande chanser i form av utbildning måste vara en hörnsten i vår arbetslinje.

Vi måste utforma nya smarta sätt att utbilda och kompetensutveckla, att ha högkvalitativa arbetsmarknadspolitiska program. Om vi inte kan bygga broar mellan lediga platser och arbetssökande riskerar vi inflation och arbetskraftsbrist. Vi ska hitta nya personliga stöd och lösningar inom arbetsmarknadspolitiken, för både arbetstagare och företagare.

Vi ska även hitta anställningsformer som passar också den som varit borta länge från arbetsmarknaden, eller aldrig kommit in på den. Wanja och jag har tagit varandra i hand på att arbeta stenhårt tillsammans för att förändra integrationspolitiken och göra antidiskriminering till en huvudfråga!

Vi ska utveckla arbetslivet – arbetets innehåll och villkor. Det arbete som vi inlett tillsammans med Kommunal för att göra den offentliga sektorn till en mönsterarbetsgivare måste fortsätta. Den diskussionen behöver också breddas, tycker jag, till att omfatta arbetslivets villkor, om arbetsmiljö och stress, om hierarkier och inflytande, om löner och scheman, om ansvar, om kamratskap.

Förra året nyanmälades 610 000 lediga platser till Arbetsförmedlingen. Det är en fantastisk siffra.

Trots det växer långtidsarbetslösheten bland de unga. Det är regeringens politik. Det börjar bli svårt att hitta utbildad arbetskraft – ändå slaktar Littorin de arbetsmarknadspolitiska programmen. Snacka om att gå i otakt!

Han måste vara moderaternas svar på Lasse Brandeby i Let's Dance. Så är det bara – maken till otakt finns inte. Brandeby har i all fall haft vett att be om få bli utrustad, till skillnad från Littorin.

Han förtjänar det bättre!

* * *

Partivänner,

Vår framtidsdiskussion om jobben måste rymma också småföretagaren och entreprenören.

Egentligen är detta inget kontroversiellt. Ändå känns det fortfarande som om det behöver sägas.

Högt och ofta. Och det tänker jag göra.

Ska vi socialdemokrater utveckla arbetslivet så att det passar fler, ska vi ha en dynamisk svensk arbetsmarknad där det växer fram nya jobb, måste vi också förstå bättre vad som driver våra entreprenörer.

Det är dags att vi gör oss av med en del fördomar.

Sveriges entreprenörer driver en verksamhet fjärran från näringslivets toppdirektörer, långt ifrån alla guldkantade optionsprogrammen.

De entreprenörer jag möter – de är ofta verkliga eldsjälar. Men drivkrafterna är olika; att förverkliga en dröm; att få vara "sin egen", att slippa underordna sig; att få visa att man kan och att det går; att skapa något som växer; att tjäna pengar.

Sällan blir dock entreprenören rik på verksamheten. Löner och andra livsvillkor är ungefär som för många löntagare.

Företagaren eller entreprenören behöver – precis som alla vi andra – trygghet för att våga satsa mer och trygghet för att kunna möta globaliseringen.

Vi socialdemokrater kan också bli entreprenörernas parti – vi borde egentligen redan vara det.

För är det några som tror på människans vilja att växa, lära och pröva sig fram, vara kreativ, tro på sin idé, våga utveckla nytt – så är det ju vi! Vi tror att människor har de här drivkrafterna inom sig – vi tror inte att de behöver piskas fram, vi tror att entreprenörerna behövs.

Så vi tar med oss entreprenörerna i framtidsdiskussionen om jobben. Det är min bön till er.

* * *

Jag vill att vi också tittar närmare på tjänstesektorn.

Tjänstesektorn är redan idag större än industrisektorn, i antal sysselsatta och som andel av BNP.

Ingen sektor växer just nu så fort som den.

Men jag är rädd att högerregeringen bryter den positiva spiralen.

Skeva skattesubventioner som gynnar hundpsykologer och astrologer, men som missgynnar industri och detaljhandel – i kombination med sänkta ersättningsnivåer – riskerar istället att driva fram den låglöne-marknad vi socialdemokrater med rätta fruktar. Vi ska inte ha det som i USA där många tvingas ha ett och ett halvt eller två jobb för att betala hyran.

Framtidsjobben finns högre upp i förädlingskedjan också i tjänstesektorn.

Låt oss sikta högt och utforma en politik för framtidens tjänstesektor – då kan vi bidra till många fler av de nya jobb som vi så väl behöver.

Det här handlar om en sektor i skarp konkurrens, inte minst på områden som utbildning, media, reklam, turism, miljöteknik och IT. Men det finns andra delar som inte är lika konkurrensutsatta.

Här kan det rymmas också en ekologisk, kulturell eller kanske existentiell, dimension: Är det önskvärt att vi lägger allt mer pengar på allt fler prylar? Det har generationer frågat sig i många årtionden. Är det inte bra med tjänster som i stället kan möta många önskan till kvalitet i livet, mer kunskap, kultur, upplevelser eller mer tid?

Hur kan vi stimulera det positiva som tjänstesektorn kan erbjuda? Har vi en politik som säkerställer konkurrens på lika villkor? Hur skapar vi bra arbetsplatser inom tjänstesektorn? Hur påverkas utbildningspolitiken, det lokala och regionala tillväxtarbetet, forskningen?

Det här är en ny verklighet och en ny möjlighet. Jag vill att vi bejaktar diskussionen som ett led i vår politik för full sysselsättning.

Låt Maud Olofsson fortsätta låtsas att hushållsnära bävvar – eller vad det nu var – är framtiden, så utvecklar vi *hela* tjänstesektorn i stället.

* * *

Riktiga jobb, det har för högern alltid varit jobb i den privata sektorn. För oss är alla jobb riktiga, men få jobb är viktigare än de i offentlig sektor.

Under de närmaste tio åren kommer tiotusentals personer att behöva rekryteras till den offentliga sektorn. Vården och omsorgen står inför ett stort generationsskifte.

Men lockar offentlig sektor alla dessa nya engagerade människor till sig idag? Svaret är nja.

Vi måste gå vidare med att utveckla arbetsplatserna och inflytandet. Men vi måste också tala högre om kvinnolönerna.

På kongress efter kongress har vi slagit fast parternas ansvar. Gång på gång har vi sagt att det måste bli ett slut på lönediskrimineringen. Men kvinnor tjänar fortfarande bara 92 procent av männens löner.

Vårdens och omsorgens kvinnor tar hand om det allra viktigaste vi alltid kommer att ha: våra barn, våra gamla föräldrar, våra nära och kära. Hur länge ska vi acceptera att de gör allt detta som vi inte kan vara utan, för 16 000 kronor i månaden?

Nu har LO samordnat sig för att inför avtalsrörelsen kunna ställa ännu tydligare krav. Det är viktigare än någonsin när högerregeringen, med a-kassan som bräckjärn, försöker att pressa lönerna nedåt.

Så partivänner, vi måste hjälpas åt nu, både centralt och lokalt.

Vi ger våra fackliga kamrater vårt helhjärtade stöd!

Halva makten, hela lönen!

Och rätt till heltid – det är på tiden att vi står upp för det, alla delar av rörelsen!

* * *

Som kvinna vill jag också att vi tar klivet – med sylvassa klackar på oss – och visar att vi är feminister. Att vi ser behovet av att ha jämställdhetsglasögonen på oss hela tiden. Har vi en gång satt på dem, så går de inte att ta av.

När vi ser att 70 000 kvinnor i världen dör varje år i osäkra aborter.

När vi ser dödsstraff för lesbiska kvinnor.

När vi ser motståndet i Sverige mot att ge utländska kvinnor rätten att göra abort i Sverige.

När vi hör Reinfeldt säga: Bort från bidragsberoendet – därför ska vi införa vårdnadsbidrag!

Allt kristdemokraterna är för, är det en bra princip att vara emot, tycker jag.

När de nya kameleonternas partisekreterare Schlingman säger, att nu ska de *jaga* kvinnorna, så säger jag bara en sak: Spring!

* * *

Den offentliga sektorn, välfärdens verksamheter, måste hålla högsta kvalitet. I hela landet.

Välfärden ska fördelas efter behov. Då behöver varken låg- eller hög-avlönad fundera över om hur man ska kunna betala den operation man behöver. Man behöver betala skatten, och den ska följa in-komsten. Man behöver inte riskera nobben av försäkringsbolaget för att något ser illa ut i hälsointyget, och man behöver inte jämföra premier och villkor. Alla får bästa försäkringsskydd.

Så har välfärden blivit ett kitt som håller ihop Sverige. Ett mål som vi har kunnat enas om tvärs över klassgränserna. Det har ofta varit meningen med socialdemokratin – att binda ihop olika grupper i samhället, ytterst därför att nästan alla förstår att om skillnaderna blir för stora i ett samhälle så kommer det till sist att göra samhället otruggt för alla.

Mina ungars och andras barns framtid hänger ihop.

Så här har det fungerat länge, och så vill de allra flesta som bor i Sverige att det också ska vara.

Ändå blir det nu möjligt för landstingen att sälja sina stora sjukhus, att inrätta vad de kallar vinstdrivande vårdgallerior. Likvärdighet och demokratisk insyn riskerar att försvinna. Med moderaternas trafikskadeförsäkring prövas möjligheten att tvinga människor att betala premier efter hur kostsamma de kan tänkas bli för vården. Skyddet från a-kassan, sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen försämras.

Så växlar Sverige spår – från skattefinansierad välfärd, lika för alla, mot ett system där var och en sköter sitt med hjälp av den egna plånboken.

Här måste det till solidaritet.

Solidarisk, brukar Margot Wallström säga, det är man – eller så är man det inte. Det är ungefär som när man är gravid – man kan inte vara lite gravid. Och vi står upp för att vara solidariska.

Det blir hård politisk strid mot den moderatstyrda regeringens politik, samtidigt som vi självkritiskt ska granska vår egen välfärdspolitik. Vi ska diskutera varför det finns så många orättvisor och klyftor som dagens välfärdssystem inte rår på.

Människan är inte ensidig.

Hon är inte en ersättningsnivå.

Hon är inte en egenskap – som arbetare, kvinna, tornedaling, närsynt eller anhörig.

Hon är inte stark. Hon är inte svag.

Hon är inte sjuk eller frisk, full av resurser eller utsatt.

De flesta av oss är detta samtidigt, fast i olika doser över tiden.

Vi socialdemokrater har skapat fantastiska system.

För att lösa ett problem i taget.

När du kommer in till akuten med en hjärtinfarkt så får du världens bästa vård, även om du skulle vara hemlös. Det får alla – och vi vill att så ska det vara.

Men sen?

När du väl fått världens bästa hjärtinfarktsvård, och behöver en bostad, vård för missbruk, en psykiatrisk kontakt eller arbetsträning – då händer det något lite för ofta med ansvaret.

Då är den enskilde allas ansvar, men ingens skyldighet.

För den som inte har ett jobb att gå tillbaka till, eller som har flera problem än ett, kan det här bli den jobbigaste tiden. Får jag ekonomiskt stöd, när kommer beslutet och vem ska fatta det? Vilka har ansvar för min blandade diagnos? Vem hjälper mig när jag är för frisk för Försäkringskassan men för sjuk för Arbetsförmedlingen?

Det får inte vara så att våra skattepengar blir passiva, när det är aktiva insatser som vi är ute efter.

Det får inte vara så att vi är världsmästare punktvis, men tappar helhetsansvaret för individen.

Jag tror vi måste fortsätta vår diskussion om välfärden utifrån just den utgångspunkten.

Jag vill att vi socialdemokrater kanske också prövar en idé om en ny organisation i delar av välfärden. Som finns på orten. Som var och en kan vända sig till. Som sätter individen främst.

Som kan arbeta mer förebyggande med tidiga insatser, skräddarsydd rehabilitering. Som kan ge den som behöver det en chans till, och en till, så att man snabbt kommer åter i hälsa, i arbete eller utbildning.

Jag tycker också att vi ska titta på den norska modellen med Arbeids- og velferdskontor och de erfarenheter de våra norska vänner har.

Ta med er det i den fortsatta diskussionen, partivänner.

* * *

Det fanns en grupp på 80-talet som hette Hansson de Wolfe United. De sjöng "Var kommer barnen in?" i en otroligt bra sång.

Vi satte barnen i fokus för välfärdspolitiken. Vi har de senaste 12 åren gjort enormt mycket för föräldrarna och barnen med satsningar på barnbidrag, maxtaxa, bättre föräldrapenning, stora satsningar på fler vuxna i en bättre förskola och skola, läroplaner med krav på antidiskriminering och kamp mot mobbning.

Men ungdomarna då, de lite större barnen, hur har de det egentligen i vårt välfärdssamhälle?

Sverige är öppet mot omvärlden, vi är moderna och snabba att ta till oss ny teknik och forskning.

Vi är förändringsbenägna, vi är självständiga. Vi har en hög kunskapsnivå. Kraven är höga och tempot likaså. De senaste decennierna har kommunikationstekniken fullkomligt stormat in i vår vardag med Internet, mobiltelefoni, webbkameror, tv-spel, modern teknik av alla slag.

Det öppnar massor av nya möjligheter och det är en fantastisk tid att få leva i

Men hur påverkar det här egentligen ungarna och ungdomarna?

Hur är det att växa upp mitt i informationsstormen, mitt i underhållningsbruset, mitt bland alla dessa snabba beslut, alla dessa möjligheter till resor, möten och ständigt nya intryck?

Valsituationerna och de snabba besluten kommer tidigare och tidigare. Björklund gör sitt bästa för att göra skolan till en plats där redan sjuåringar ska få veta om de är godkända eller icke godkända.

Förutom betygshetsen, ångesten att välja fel inriktning eller skola, att

inte hinna med både läxor, prov och fritidsaktiviteter, så finns alla de outtalade kraven. Att passa in. Att sticka ut. Att ha många kompisar. Att ha en stil. Att ha status. Att vara någon. Att vara något.

Vi vet att stressjukdomarna ökar bland barn och ungdomar. Samtalen ökar till BRIS. Rädda Barnen och Socialstyrelsen rapporterar om stigande alkoholkonsumtion och nya droger.

Åtstörningar hos både pojkar och flickor. Mobbning via sms och nätet. Tjejer som skär sig. Killar som utagerar i våld.

Hänger de här sakerna samman? Ja, antagligen.

Det finns det man kallar för en "jämförelseångest" bland dagens unga som oroar mig, därför att den är så starkt kopplad till individen, den individuella prestationen och framför allt till den egna kroppen.

Hur många har du blockat på MSN?

Har du inga Cheap Monday?

Är du alternativ?

Får du pierca dig?

Hur ofta tränar du? Vad har du för BMI?

Vaddå, är du oskuld, typ?

Nämen, har du lagt ut de där bilderna?!

Såg du henne på snyggast.se?

Framgångsrik blir lika med attraktiv.

Bäst blir lika med snyggast, smartast, populärast, smalast.

Ungdomstidningarna analyserar varenda kroppsvätska som barnen har. Reklamen bär fram ideal som är så retuscherade att den där drömkroppen som tonåringen vill efterlikna inte finns ens på riktigt.

Vilken är insatsen och vad är vinsten? Förstår vi det här?

Kan vi erbjuda pauser i den här kampen? Kan det offentliga rummet

bli mer avsexualiserat? Kan vi erbjuda några alternativ till den ständigt pågående skönhetstävlingen? Kan vi erbjuda tillräcklig trygghet? Lyckas vi tala om för ungdomarna att de duger som de är?

Hinner vi det?

Så här skriver Josefine Adolfsson i sin dokumentära debutroman ”Kårnulf was here” som kom för ett par år sedan:

”Jag vill att någon ska komma och hämta mig i en båt. Jag vill att någon ska ro mig hem. Jag vill att någon ska trä en livboj runt om min kropp, veta vad jag behöver utan att jag behöver be om det. Jag vill att någon ska se utan att jag visar. Vara tyngdlös och flyta, att någon ska ro mig någonstans där man inte är ensam eller rädd. Någonstans där jag bottnar, en enda enkel tjänst. Snälla säg att du förstår och att tiden räcker till.”

Det vill jag att vi pratar om.

* * *

Vi kan inte utforma våra visioner för framtiden utan att känna de ungas behov, deras oro och krav, önsknings och drömmar om framtiden. De är ju framtiden.

Så när vi nu vänder oss ut i samhället, för det måste vi göra, för att diskutera politik och långsiktiga visioner så måste vi bjuda in de unga och bjuda ut oss själva till deras verklighet.

Och partivänner,

Vi måste stötta SSU så att vårt ungdomsförbund återfår sin styrka.

SSU har alltid varit enormt viktigt för vårt parti och för många av oss personligen. Det kommer att fortsätta vara så. Periodvis är det SSU

som stöttar oss i partiet – inte minst under valrörelserna brukar det vara så. Jag har förväntningar på er alla att ni lokalt, regionalt, var ni än finns, hjälper fram ett livskraftigt SSU.

Nu är det vår tur att stötta SSU. Gör det.

* * *

Jag vill göra en annan markering innan jag går in på utrikespolitiken.

När vi nu diskuterar de här frågorna och börjar skissa på våra program, så måste vi tänka på att framtiden ligger längre bort än kongressen 2009.

För 12 år sedan kom vi socialdemokrater tillbaka in i regeringsställning. På de 12 åren hann vi göra mycket – men långt ifrån allt vi ville.

De brister vi inte hann åtgärda, de problem och utmaningar vi inte blev klara med – det räcker inte att ha dem som utgångspunkt när vi nu stakar ut politiken för åren efter 2010.

Vi måste ta med i beräkningen att Sverige också kommer att vara starkt präglad av högerens systemskifte.

Vill vi efter en valseger 2010 ställa systemskiftets värsta orättvisor till rätta, så kommer det att ta tid, kraft och resurser – ungefär som det tog oss mer än hälften av de gångna 12 åren att vända ekonomin från kris till stark utveckling.

Vill vi dessutom förbättra lite, skapa nytt för framtiden – ja, då måste vi blicka över mycket mer än en mandatperiod när vi lägger fast politiken.

Vilka problem ska stå i centrum? Vilka delmål ska vi sätta upp?

De frågorna måste vi diskutera med partivänner och fack, men också med människor i organisationer, näringsliv och andra samhällskrafter utanför vår rörelse. Inte bara för att fler ska rösta på oss, utan för att vi vill ha en politik som respekteras brett i det svenska samhället och som kan hålla under en lång tid.

Annars blir ju Sverige en pingismatch – med allt hårdare smashar, fram och tillbaka över nätet.

Den matchen förlorar alla på.

* * *

Systemskiftet har börjat och de första reaktionerna är här.

Tusenlappen är glömd och undängömd, den gäller inte längre. Nu har alla insett att vinnarna är de med höga löner och stora fastigheter. Nu bryts löftet om att inte sälja sjukhusen. Nu ska gemensamma tillgångar reas ut. Fler ungdomar köar hos Arbetsförmedlingen och utanförskapet växer. Utanförskapet är förresten ett ord jag inte gillar – inte när makten säger det, när en statsminister står och pekar på folk och säger ”Ni är utanför”.

Nu har talet om jämställdhet tystnat – i regeringen gäller nu en ny princip: hälften moderater, så blev det med det...

Slut på tal om samförstånd och bättre utnämningssmakt – nu bryts avtal och kända moderater får fina poster. Folkomröstningsresultat skulle respekteras – men tydligen inte stockholmarnas om trängsel-skatten.

Nu kommer också besvikelsen från många medborgare – och vi kan alla berätta om de möten vi har dagligen med människor som är besvikna och rädda.

Men det kommer också besvikelse från annat håll. Urban Bäckström

på Svenskt Näringsliv skriver nu att överskottsmålet för de offentliga finanserna måste överges. Han tycker att det hindrar regeringen att delar ut ännu större förmåner åt de redan rika.

Men överskottsmålet är vårt sätt att spara för sämre tider, för att konjunktursvackor inte ska behöva gå ut över tryggheten. Ordning i de offentliga finanserna är och förblir en grundläggande förutsättning för låg arbetslöshet och full sysselsättning.

Jag vet inte om moderaterna känner det själva – men de blir alltmer klämda mellan de förväntningar de skapat hos å ena sidan hela svenska folket, och å andra sidan den ekonomiska maktens krav på full utdelning när nu deras parti styr i Rosenbad.

Därför är jag orolig.

Förra gången skapade lättsinne och övertro på skattesänkningar i kombination med ett hårt tryck att leva upp till de vidlyftiga vallöften en ekonomisk kollaps i Sverige.

Reinfeldt säger ofta om mig att han inte kan säga något om mig, för han kan inte komma på en enda sak jag har gjort under mina år i politiken. Men jag var med då, under krisåren, till skillnad från Fredrik Reinfeldt som Carl Bildt hade placerat i det moderata kylskåpet där han ägnade sig åt interna maktstrider.

Ingvar Carlsson, jag, Göran och många andra satt tillsammans med Anne Wibble och Carl Bildt och försökte få ihop 1992 års krisuppgörelse för att ta landet ur den allvarliga situation landet befann sig i då.

Jag var med redan när vi 1990-1991 tillsammans med parterna och Rehnbergkommissionen tog fram det stabiliseringsavtal som tog ner inflationen, ledde fram till Industriavtalet. Det var på den tiden när Reinfeldt slogs om makten i MUF, så det möjligen ursäktar att han inte vet vad jag gjorde då.

Jag anklagar inte Fredrik Reinfeldt eller Anders Borg för att ha varit ansvariga för 90-talskrisen.

Det är inte min poäng. Men jag kräver av dem att de tar sitt historiska arvegods på allvar. Låt inte trycket från arbetsgivarna, eller trycket från allianspartier som börjar få problem med svekdebatten, gå ut över landets ekonomi. Inte en gång till.

Den svenska ekonomin är urstark, men inte så stark att den klarar en borgerlig koalitionsregering som tappar greppet.

Partivänner,

Under valrörelsen skrev jag tio öppna brev till Reinfeldt med frågor och en debattutmaning. Han svarade inte på någon av frågorna och han sa nej till debatten – varje gång.

Idag är jag socialdemokraternas partiledare, och som sådan ska jag pröva att vänder jag mig åter till moderatledaren: Låt oss mötas i en politisk debatt! Låt oss debattera skiljelinjerna i svensk politik. Jag förväntar mig att du ställer upp.

Jag längtar efter ditt besked – låt oss ta debatt!!

* * *

Socialdemokratins kamp för frihet, jämlikhet och solidaritet har aldrig stannat vid nationsgränsen.

Vår kamp har alltid varit internationell. Alla folks frihet, hela världens fred.

Kanske fick 1990-talets djupa inhemska kris oss att för ett ögonblick i historien vända oss lite väl mycket inåt. Periodvis tog den havererade svenska ekonomin nästan all vår kraft.

Nu kan vi med ny inspiration ge nytt innehåll åt vårt engagemang i nutidens största internationella frågor.

Stora delar av västvärlden delar den utmaning som den växande andelen äldre utgör; klimatförändringarna hotar alla; krig och förföljelser fortsätter att skapa lidande i världen, men också att tvinga miljontals människor på flykt; jobb flyttar inte bara till centralorten utan över kontinenter; sjukdomar som lätt kan botas med mediciner i vår del av världen skördar miljoner människoliv i en annan; globala marknadskrafter kräver globalt politiskt motstånd; FN behöver reformeras för att stå starkt och starkare i denna vår gemensamma värld.

Säga vad man vill om EU – och det är det många som gör – men det är den bästa motkraft vi har, mot det kapital som flyter fritt och snabbt över gränserna, mot världens enda kvarvarande supermakt USA:s dominans, mot krig och förtryck, för fred och demokrati, för en bättre miljö.

Med EU:s utvidgning först med Spanien, Grekland och Portugal på 80-talet, till våra dagars utvidgning med Rumänien och Bulgarien, har vi befast en demokratisk utveckling på vår kontinent.

Nu är det dags att vi börjar se EU som en av de politiska nivåer där vi finns.

Det är dags att lämna ja och nej till EU.

Nu säger vi ja till att engagera oss fullt ut i europeisk socialdemokrati. Det ska vi säga ja till!

Hur vi använder EU är avgörande för hur vi lyckas möta våra stora utmaningar. I en era när vi står nära både ”post Bush” och ”post Putin” finns det utrymme för EU att ta fler initiativ, och för oss att ta initiativ inom EU.

Det ska vi göra för att få till stånd en slagkraftig klimatpolitik, tillväxt och jobb, kamp för jämställdhet, mot internationell brottslighet, social trygghet och demokratiskt inflytande över globaliseringen.

Tillsammans med våra partikamrater i andra länder kan vi formulera en ambitiös och spännande dagordning för EU och flytta fram positionerna!

Med Wanja Lundby-Wedin som ordförande i Europafacket – ett fack som organiserar 60 miljoner löntagare – står vi också starkare när vi driver på för fackliga rättigheter och det sociala Europa. Vi är stolta och glada över att få samarbeta med Wanja också i den positionen. Det är så häftigt!

På det stora område som utrikespolitiken utgör vill jag också att vi prioriterar några frågor alldeles särskilt i vårt parti.

Det gäller Afrika – denna jättekontinent som rymmer så stora klyftor: enorm fattigdom och stora rikedomar inte minst i Sydafrika; folkmord och massflykt i Sudan, men också det hopp som följer av en fungerande afrikansk union, och en skör men spirande tillväxt på sina håll.

Jag vill att vårt parti skärper politiken för bistånd och rättvisa handelsregler med Afrika i fokus.

Kampen mot världens fattigdom är en befrielsekamp i ordets verkliga rätta bemärkelse, för människors makt över sin vardag och sina resurser – men också sina liv.

Vi måste bidra i kampen mot hiv/aids. Denna sjukdom som har blivit symbolen för världens orättvisor och för den okunskap, rasism, ojämställdhet och kapitalism som förvägrar människor jämlikhet.

Det internationella biståndet till kampen mot hiv/aids är ungefär 30 miljarder kronor om året.

Det låter mycket – men här talar vi om absurda proportioner.

Kostnaden för ockupationen av Irak är ungefär 40 miljarder kronor – i månaden! På ett par tre dagar gör man av med lika mycket som det kostar att genomföra den medicinering som behövs under hela nästa år.

Hiv drabbar fattiga mer än rika, drabbar kvinnor mer än män. Idag lever mer än 40 miljoner människor med hiv. Södra Afrika är hårdast drabbat. Ska vi kunna tackla hiv måste vi inrikta oss på de verkliga orsakerna, för hiv och aids är mer än en sjukdom. De verkliga orsakerna är ojämlikhet mellan könen, diskriminering på grund av sexuell läggning och fattigdom.

Det ska vi prioritera.

Jag vill också att vi prioriterar kampen mot kärnvapnen.

De gamla kärnvapenmakternas lager av bomber må ha krympt, men aldrig har det väl funnits så många fingrar på kärnvapenavtryckarna som nu. Fem kärnvapenstater blev sju när Indien och Pakistan tillkom. Idag råder osäkerhet om minst två ytterligare länder har skaffat sig kärnvapen.

FN försöker hantera risken för att Iran adderas till listan.

När Irak invaderades tog Anna Lindh initiativet till en kommission om massförstörelsevapen, den som sedan leddes av Hans Blix.

Kommissionens handlingsprogram finns på bordet. Jag vill att vi i vårt parti lyfter fram nya initiativ på det området, också i Annas anda.

Vi måste också tydligt markera vår ståndpunkt när det gäller Irak. Irak invaderades i strid med folkrätten och utan klartecken från FN. När Irak går in i en ny fas kommer kraven på ett ökat engagemang att komma. Vi tvekar inte i vår vilja till internationell solidaritet. Men vi tvekar inte heller kring under vilket mandat Sverige kan bidra – det ska ske under FN-mandat.

Ett misstag från USA legitimerar inte ett nytt: USA måste lämna Irak på ett sätt som världssamfundet accepterar.

Det är vår linje.

Ingen konflikt har heller engagerat vår rörelse längre och djupare, och få konflikter står kanske så långt ifrån sin lösning, som den i Mellan-östern.

Palestinierna behöver vår solidaritet och det israeliska folket behöver trygghet.

Sverige måste nu aktivt verka inom EU för att sammankalla den föreslagna internationella konferensen om Mellersta Östern. På dagordningen måste Irakfrågan och relationerna till Iran finnas med.

Folkrätt, nedrustning, jämlikhet – så ljuder Sveriges röst i utrikespolitiken när vi socialdemokrater får bestämma. Och när vi inte får det så ljuder Sveriges röst knappt alls. Men med Carl Bildt som utrikesminister kanske vi ska vara tacksamma över det – så kan det vara.

Partivänner,

Jag vill att den aktiva utrikespolitiken och Europapolitiken ska ha en central plats för socialdemokratin de kommande åren. Inte minst inför det så viktiga EU-parlamentsvalet 2009.

Jag är mycket lycklig att kunna berätta att jag bett två personer – Jan Eliasson, vår bästa diplomat i hela världen och allt det som Carl Bildt inte är, och Margot Wallström – att leda en ny internationell arbetsgrupp inom partiet som ska jobba de kommande åren med att lyfta arbetet, agitationen, utveckla politiken, inför Europaparlamentsvalet och inför nästa val.

Och Margot - välkommen tillbaka!

* * *

Partivänner,

Innan jag avslutar – låt mig säga något också om flyktingfrågan.

Vårt land har länge erbjudit en fristad åt förföljda från alla delar av världen. Det har förändrat, och förbättrat, Sverige.

På det politiskt aktiva 70-talet hade de flesta i Sverige också en relation till de flyktingar som kom hit. Vi visste med Violetta Parra var, vi visste vad som hade hänt Allende, vi visste om fotbollsstadion i Santiago, vi visste det som grekerna hade lämnat bakom sig.

Stödet för flyktingpolitiken var starkt. Idag ser det lite annorlunda ut.

Stödet för flyktingpolitiken vekare, samtidigt som de som flyr för sina liv är fler. Lidandets platser är fler – och vi känner inte de platserna lika väl.

Men, partivänner, vi får inte tappa bort att det här handlar om samma kamp för människovärdet som alltid. Vi får inte huka i debatten om den humana och solidariska flyktingpolitik som vi ska ha – och alla kommuner måste bidra med mottagandet.

Nu måste vi ta debatten mot Sverigedemokraterna!

De som till exempel nu senast sa att Zlatan var en osvensk företeelse. Men Zlatan är svensk – det är Sverigedemokraterna som ska förbli en osvensk företeelse!

Innan jag avslutar ska jag låna ut 1 minut och 51 sekunder till en som kan säga det här mycket bättre. 1 minut och 51 sekunder till Olof Palme:

Demokratin är fast förankrad här i landet. Vi respekterar de grundläggande fri- och rättigheterna. Gruvliga rasteorier har aldrig funnit fotfäste. Vi betraktar oss gärna som fördomsfria och toleranta. Men så enkelt är det ändå inte. Fördomen behöver inte förankras i någon vederstygglig teori. Den har ett

mycket enklare ursprung. Fördomen har alltid sin rot i vardagslivet. Den gror på arbetsplatsen och i grannkvarteret. Den är ett utlopp för egna misslyckanden och besvikelser. Den är framför allt ett uttryck för okunnighet och rädsla. Okunnighet om andra människors särart, rädsla för att förlora en position, ett socialt privilegium, en förhandsrätt.

En människas hudfärg, ras, språk och födelseort har ju ingenting med mänskliga kvalitéer att göra. Att gradera människor med sådan måttstock står i bjärt kontrast till principen om människors lika värde. Men den är skamligt enkel att ta till för den som känner sig underlägsen - på arbetsplatsen, i sällskapslivet, i konkurrensen om flickan eller pojken.

Därför ligger fördomen alltid på lur, även i ett upplyst samhälle. Den kan blossa ut i ett stickord, en obetänksam replik, en nedrighet i det lilla. Kanske menar den som handlar inte så illa. Men för den som träffas kan det riva upp sår som aldrig läks.

(Radioanförande 25/12 1965. Källa: Palme, Olof, Politik är att vilja, Stockholm : Prisma, 1968, s. 64-65. Talet återges till musik på gruppen The Latin Kings skiva Mitt Kvarter under namnet Fördomar 2.)

* * *

Nu ska vi fortsätta den allmänpolitiska debatten här på kongressen.

Efter kongressen ska det nya VU och partistyrelsen besluta om formerna för ett rådslag om politiken för framtiden – ett rådslag som ska ligga till grund för vår ordinarie kongress 2009.

Sen ska vi ut och jobba!

Det ska bli roligt. Att vara socialdemokrat och aktiv politiker är en ynnest. Det är ett stort förtroende – men det är också en chans att få ändra på det vi tycker är fel eller orättvist.

Nyckelorden som jag vill skicka med er – för resten av den här dagen och för det fortsatta arbetet– är de här:

- Trygghet i förändringen
- Nyfikna och självkritiska
- Ilskna över moderaternas orättvisor
- Lust och glädje
- Beslutsamhet att förändra och förnya
- Slå vakt om tryggheten
- Omfamna äventyret.

Tack! “

Pär Nuder om valförlusten.

Tiden nr 1 2007:

“ Nuder: Vi måste finna nya vägar tillbaka.

Att finna nya vägar tillbaka för dem som drabbades allra hårdast av 1990-talets ekonomiska kris, och som inte får del av den uppgång i ekonomin som vi nu ser, är viktigast under kommande år, skriver Pär Nuder i en självkritisk valanalys i Tiden nr 1/07

Det är lätt att förklara bort en valförlust.

Hade socialdemokraterna gjort ett lika dåligt val som folkpartiet - då hade vi fått 22 procent. Eller 31 procent om förlusten hade varit lika stor som kristdemokraternas. Dessutom var socialdemokraternas valresultat bara tre procentenheter lägre än genomsnittet sedan valet 1991 - om man undantar valet 1994 som var extraordinärt med tanke på regeringen Bildts kollaps.

Men faktum kvarstår: 2006 års val var ett förlustval. 170 935 färre röster än i föregående val. Socialdemokratin förlorade regeringsmakten och inflytandet i många kommuner och landsting.

Många faktorer bidrar till en valförlust. Låt mig peka på fyra datum och en sakfråga, utan att göra anspråk på att sitta inne med den samlade förklaringen.

1) Den 19 november 1992 tvingades Riksbanken att överge den fasta kronkursen. Sveriges ”mest kompetenta regering i historisk tid”, som gjorde ”regerandet till skön statskonst”, havererade.

Kronans fall innebar starten på en decennielång Canossavandring för

den svenska borgerligheten. Den långa tiden i förskingringen förklarar uppkomsten av de nya moderaterna.

När moderaterna avsatte Bo Lundgren och tillsatte Fredrik Reinfeldt var föresatsen klar: ”Vi måste tala politik på samma sätt som sossarna”, som den skånske moderatpolitikern Jerker Swanstein sade i ett TV-program.

Bo Lundgren ordinerade alltid sänkt skatt som lösning på alla problem - ibland till och med innan frågan ens hade hunnit ställas. För de nya moderaterna gällde det att mindre tala om lösningen och mer om samhällsproblemen - även om slutsatsen är densamma.

Ett nytt, mer socialdemokratiskt språkbruk. En från utlandet och andra konservativa partier importerad triangulering (rörelse mot mitten) för att inte skrämja bort marginalväljare. Och en medveten strävan att samla de borgerliga partierna i god tid före valet för att undvika splittring och kannibalism i själva valrörelsen.

Allt detta skedde inför öppen ridå under tre år före valet 2006. Ändå förmådde inte socialdemokratin att sticka hål på PR-Alliansen. Vi saknade en strategi för att hantera huvudmotståndaren i ny skepnad.

Samtidigt utvecklades den svenska ekonomin med god fart. Tillsammans med de andra skandinaviska länderna framstod Sverige som en förebild för övriga Europa.

Men här hemma beskrevs glaset som halvtomt - inte halvfyllt på väg att fyllas på. Budskapet ”Det går bra för Sverige” var därför rätt i sak. Men samhällskritiken förbleknade. Efter 12 år i maktställning blev socialdemokratin ett med de offentliga institutionerna: många kommunalråd framstod som kommunalkamrerer och statsråd som generaldirektörer.

Ända fram till valdagen var attityden att den starka ekonomin och de möjligheter som därmed gavs skulle betala sig i form av förnyat förtroende. Följdriktigt presenterades nya kostsamma reformer inför valet: tandvård, äldreomsorg, höjt tak i a-kassan.

Men hur angelägna dessa åtgärder än är - så förblir de just åtgärder. De stora samtalsämnena runt köksborden var inte tandvården eller taket i a-kassan. Det var rädslan att bli förlorare i globaliseringens snabba tidevarv. En rädsla som återfinns långt in i grupper som tidigare inte behövde frukta arbetslöshet.

Det hjälpte inte att vi försökte förklara att Sveriges position jämfört med Europa i övrigt var så mycket bättre. Sveriges vs andra länder var inte relevant för väljarna. Vi glömde bort att politiskt förtroende börjar med att uttolka och artikulera vardagen. Vi talade om Sverige och såg inte svenskarna. Landet, inte folket.

2) Den 15 september 2002 vann socialdemokratin valet men förlorade styrfarten i regeringsarbetet.

I valet 2002 fick partiet nästan 40 procent. Ett bra resultat i ett flerpartisystem med tilltagande rörlighet bland väljarna, avtagande klassröstande, ökad partikonkurrens och inte minst ett långvarigt regeringsinnehav. I motsats till andra europeiska socialdemokratiska regeringar gick den svenska framåt.

Men redan på valnatten 2002 stod det klart att valframgången inte skulle bli lätt att förvalta. I riksdagen fanns ett parti med ca 40 procent av mandaten, två partier runt 15 procent och fyra under 10 procent. Aldrig tidigare i svensk parlamentarisk historia har avståndet varit så långt mellan största och näst största parti som det var under åren 2002-2006.

Dagarna efter valet 2002 var dramatiska. Folkpartiet, som drog nytta

av moderaternas kollaps, försökte locka över miljöpartiet till det borgerliga lägret - ett projekt dömt att misslyckas med tanke på moderaternas stora förlust. Centern hade heller inget intresse av att bryta sin uppåtgående trend genom att slå in på en ny parlamentarisk väg.

Det rimliga var naturligtvis att det överlägset största partiet, socialdemokraterna, skulle fortsätta att regera - allra helst efter en uppgång på 3,5 procentenheter. I en eller annan form var ett röd-grönt samarbete den enda parlamentariska möjligheten.

Under snabb tidspress mejslades ett samarbete i 121 punkter fram mellan den socialdemokratiska regeringen, miljöpartiet och vänsterpartiet. Liksom tidigare låg fokus på samverkan kring den ekonomiska politiken.

Ibland förhandlades det inför öppen ridå, ibland i konstruktiv anda. Stundtals var samarbetet mycket ansträngande - inte bara mellan partierna, utan minst lika mycket internt i relationen mellan regeringen och den socialdemokratiska riksdagsgruppen. Samarbetet var aldrig riktigt accepterat och förankrat.

När en regeringsföreträdare tog ordet miljö i sin mun blev det synonymt med eftergifter till miljöpartiet - och socialdemokratiska väljare är inte miljöpartister. Många socialdemokratiska aktivister tyckte att miljöpolitiken var något som regeringen var nödd och tvungen till. Det hade kunnat undvikas om vi hade lagt mer energi på att utforma en genuint socialdemokratisk miljöpolitik. Visionen om det gröna folkhemmet är attraktiv och modern - men dess röda förtecken syntes för sällan.

3) Den 11 september 2003 mördades Anna Lindh - tre dagar före folkomröstningen om EMU.

Ingen vet hur socialdemokratin hade utvecklats om Anna Lindh hade

fått leva. Men alldeles säkert är att hon hade spelat en framträdande roll i 2006 års valrörelse. Genom sin lyskraft hade Anna Lindh varit en stor tillgång för socialdemokratin - i vilken kapacitet hon än hade deltagit.

Den oerhörda förlusten skapade ett tomrum. Den i ett folkrörelseparti ständigt levande frågan om vem som är bäst skickad att leda socialdemokratin sköts fram på obestämd tid. Partiet slöt upp bakom Persson. Han skulle fixa valet 2006.

Men i och med att frågan ända finns där, och alla visste och såg med egna ögon att Göran Persson efter tio långa och hårda år som statsminister och partiordförande förberedde sig för ett liv efter statsministertiden, kom ingen att träda fram vid sidan om honom. Det var inget medvetet beslut. Omständig-heterna förstärkte bilden av socialdemokratin som en solitär manifesterad i personen Göran Persson.

Våra politiska motståndare var inte sena att utnyttja detta. Kampanjen mot Göran Persson var ihållande och konsekvent. På affischerna stod följdriktigt ”På söndag kan du byta statsminister” - inte ”På söndag kan du byta ut sossarna”.

De tafatta försöken att i sista stund visa upp ett bredare ledarskap var just tafatta. På våra affischer stod några utvalda statsråd poserande bredvid statsministern. Men vad ville egentligen birollsinnhavarna? Och klarade de sig inte utan Persson - som ju var på väg hem till sitt älskade Sörmland?

Brad Pitt och Julia Roberts hade troligen varit attraktivare i rollen som statister vid sidan om Göran Persson.

4) Den 26 december 2004 svepte flodvågen in över Thailand. Katastrofen skulle komma att förfölja regeringen i allmänhet och stats-

ministern i synnerhet ända in i valrörelsen 2006. Våren 2006 dominerades av vem som hade ringt vem på annandagen 2004 - inte att det vände på arbetsmarknaden.

Hanteringen av flodvågskatastrofen - från debaceln på annandagen till uppföljningen av Katastrof_kommissionens betänkande - misskrediterade socialdemokratins förmåga att regera landet. Förtroendekapitalet från ordförandeskapet våren 2001, som gick långt in i borgerliga kretsar, naggades i kanten. Särskilt i Stockholmsregionen där många känner någon som känner någon som drabbades av Tsunamin.

I alla eftervalsanalyser pekas på att jobbfrågan var avgörande för valutgången. Det är riktigt, men det kräver en närmare analys.

För det första förlorade vi allra mest där arbetslösheten är som allra lägst - och vi förlorade minst där arbetslösheten är som allra högst. För det andra ledde den socialdemokratiska ekonomiska politiken faktiskt till en stark sysselsättningsökning. Vi visade att det går att öka sysselsättningen och ta ned arbetslösheten utan att försämma a-kassan och kraftigt sänka skatterna.

Men uppgången på arbetsmarknaden kom sent i mandatperioden - alltför sent. Och vi hann inte på allvar utforma en politik för att få tillbaka de långtidsarbetslösa, långtidssjukskrivna och förtidspensionerade till någon form av arbete.

Efter valet 2002 trodde de flesta bedömare att situationen på arbetsmarknaden skulle utvecklas starkt. Då spådde många - från LO-ekonomerna till Riksbanken - att den öppna arbetslösheten under 2003 skulle bli under 4 procent. Den blev närmare 5 procent.

Regeringen insåg för sent utvecklingen. Vi tappade fokus på arbetslösheten och andra frågor kom att dominera regeringens arbete, inte minst att minska de korta sjukskrivningarna. Samtidigt som stora

insatser - viktiga, riktiga och effektfulla - gjordes för att ta ned ohälsotalen började arbetslösheten ticka uppåt.

I september 2004 lades den ekonomiska politiken om i mer expansiv riktning. Såväl den privata som offentliga konsumtionen stimulerades. Skatter sänktes och bidrag höjdes. Hushåll, företag och kommuner - alla fick del av den injektion på ca 20 miljarder kronor som skickades ut i ekonomin den 1 januari 2005.

Två faktorer bidrog emellertid till att denna omläggning inte fick fullt genomslag förrän först under 2006, då 80 000 nya jobb skapades och arbetslösheten föll ned mot 4 procent.

För det första missbedömde Riksbanken produktivitetsutvecklingen i svensk ekonomi och därmed inflationsutvecklingen. Den oberoende utvärderingen av penningpolitiken har rätt i sina slutsatser: Räntan kom från 2002 och några år framåt att ligga för högt.

För det andra missbedömde regeringen den kvardröjande psykologiska effekt som 90-talets ekonomiska kris och den följande budgetsaneringen hade för såväl hushåll som kommuner.

Hushållen hade svårt att se de bättre tiderna och höll igen sin konsumtion. Det var först på sensommaren 2005 som den svenska ekonomins Moment 22 bröts: Hushåll vågade inte konsumera förrän de såg att situationen på arbetsmarknaden förbättrades, och situationen på arbetsmarknaden förbättrades inte förrän hushållens konsumtion tog fart.

Sak samma var det med den offentliga konsumtionen.

Trots att kommunsektorn under 2005 fick kraftigt ökade skatteinkomster och höjda statsbidrag steg inte sysselsättningen i kommunerna. Bokslutet för 2005 är talande: Visserligen ökade den kommunala

konsumtionen men utrymmet för expansion var betydligt större: överskottet blev hela 14 miljarder kronor.

Kommunalpolitikerna var starkt präglade av underskottens dagar samtidigt som deras ekonomichefer hävdade att de nya resurserna skulle användas till pensionsavsättningar och inte till nyanställningar.

I budgetpropositionen som regeringen lade fram i september 2005 kom vi med ytterligare åtgärder för att förstärka omslaget i ekonomin. Framför allt låg fokus på de långtidsarbetslösa, som har svårt att hävda sig på den reguljära arbetsmarknaden - även när den växer kraftigt.

Allt detta är historia. Men ändå inte.

Om fyra år kommer 100 000-tals långtidsarbetslösa, långtidssjukskrivna och förtidspensionerade att finnas kvar i trygghetssystemen - även om ekonomin utvecklas väl. Den borgerliga regeringens politik kommer inte att lösa detta problem.

Att finna nya vägar tillbaka för dem som drabbades allra hårdast av 1990-talets ekonomiska kris, och som inte får del av den uppgång i ekonomin som vi nu ser, är viktigast under kommande år.

Det är den avgörande lärdomen av 2006 års socialdemokratiska valnederlag.

Pär Nuder,

f.d. finansminister, ledamot socialdemokratiska partistyrelsens verkställande utskott. “

Göran Persson om valförlusten.

Tiden nr 1 2007:

“ Göran Persson: Vår politik värd en strid!

Överst på bokhyllan står de gröna gummistövlar som Göran Persson fick av miljöpartiets språkrör Maria Wetterstrand, när han avtackades efter partiledardebatten i riksdagen. Vi möts på tjänsterummet på det socialdemokratiska riksdagskansliet för ett samtal om valutgången. Tidens redaktör Bo Bernhards-son har träffat avgående s-ledaren Göran Persson.

- Vi fick inte håll på borgerligheten, konstaterar han. Vi hade grepp om dem efter Bankeryd för då stod de för sina förslag. Sen pratade de inte om dem. Vi fick prata om deras politik och när de utsattes för kritik gjorde de justeringar och vek undan.

De borgerliga framgångarna berodde bland annat på att borgerligheten kunde visa upp en mer enad fasad, kallad ”alliansen”, än i något tidigare val. Den blev möjlig därför att moderaterna gått till vänster, men också och inte minst därför att centerpartiet och folkpartiet gjort kraftiga högersvingar.

- Det får man ändå säga att den borgerliga alliansen blev möjlig därför att Maud Olofsson orienterade centerpartiet till en extrem högerposition. Man kan fråga sig om det är nu som centern är tillbaka i sitt naturliga läge. Det innebär i så fall att Olof Johansson och hans generation har varit undantagen. Instinkten i centern har ju varit nationalistisk och inte sällan mot fackföreningsrörelsen.

Ett tema i valrörelsen, hårt matchat av borgerligheten och i medierna, handlade om att det var dags för byte av regering, ”Time for Change”, tid för förändring. Hur ser Göran Persson på den argumentationen?

- Vi hade regerat i tolv år. Själv kom jag in i hetluften på allvar 1993. Då ställdes jag i centrum som ekonomisk talesman, när den borgerliga politiken havererat. Jag har stått i centrum oavbrutet sen dess.

- Nja, det var kanske ”time for change”. Jag förmådde inte och parti-ledningen i övrigt förmådde inte ge någon ny injektion till valrörelsen, särskilt som vi kom fel i viktiga frågor.

- Sen hade vi en borgerlighet som marknadsförde sig på att det inte skulle bli några förändringar. Då tänkte stora grupper i främst medelklassen, att vi kan väl pröva något nytt, det kostar ju inget.

- Fast nu inser alltfler att det kostar.

Sysselsättningspolitiken har pekats ut som en av de viktiga förklaringarna till valförlusten. Göran Persson delar den synen. Frågan är om det mest var ett kommunikationsproblem och en fråga om ”timing”, det vill säga att åtgärder sattes in för sent, eller om det också fanns brister i politiken?

De överdrivet marknadstroende ekonomerna manade regering och riksdag att hålla fingrarna borta från efterfrågesidan, det vill säga att inte försöka ”skapa” jobb.

De varnade för överhettning. Tog vi de nyliberalt influerade ekonomerna på för stort allvar?

- Två saker. Först den eviga frågan; Hur kommer konjunkturen att utvecklas? Vi hade tidigt under mandatperioden en överdrivet optimistisk uppfattning om att konjunkturen skulle komma igång snabbare och ge nya jobb. Sen kom tillväxten men det kom inga jobb. Ekonomerna sa, vi har aldrig sett någon tillväxt som inte också genererat jobb, och man började resonera om ”jobless growth”.

- Vi hade förstås en diskussion i regeringen om detta. Måste vi inte göra mer? Med facit i hand började vi ett år för sent. Vi skulle ha satt in åtgärderna, bland annat plusjobben, 2004. Vi skulle ha gjort en större utbildningssatsning, allt det där som vi brukar göra. Klassisk socialdemokratisk politik.

- Jag är av den uppfattningen att om vi sätter en 60-åring i arbete, som inte får arbete på marknaden, då påverkar det över huvudtaget inte lönebildningen och inflationstrycket. Du kommer inte att få honom eller henne i arbete utan att använda arbetsmarknadspolitiken och den offentliga sektorn. Plus-jobben var ett svar på detta, men de kom för sent.

- Sen när vi ser, fyra månader före valet, att jobben inte kommer, då måste vi ändå tro på den politik vi fört och att den skall fungera. Vilket den också gjorde, fast det dröjde till efter valet innan det blev riktigt tydligt.

Arbetsmarknadsproblemen handlar dock inte enbart om dålig timing. Göran Persson pekar själv ut ett oroväckande fenomen.

- Vid varje konjunkturväxling, vid varje tekniskifte, blir den grupp som marknaden inte vill använda allt större.

Och säkert beror det till stor del på en global kapitalism, där aktie-värdet kommit alltmer i centrum, på ökade vinstkrav som gör alltför många människor "olönsamma". Ett fenomen som måste mötas med det som Göran Persson kallar klassisk socialdemokratisk politik.

Jag föreslår att en annan förklaring till valförlusten är att socialdemokratin framstod som alltför nöjd med sig själv och för lite missnöjd och upprörd över orättvisorna. Att partiet "glömde" gå i opposition.

- Efter tolv år i regeringsställning kunde vi inte begära mandat därför

att de borgerliga hade misslyckats 91-94, vi var tvungna att begära mandat på egna framgångar.

- Vi hade ett behov av att försvara vårt regerande, då har man en tendens att försköna, det är en stor konst att ständigt vara i opposition.

- Partiet är ju inte bara regeringen utan också landstinget och kommunen, vi regerade hela Sverige. Överallt hade vi samma intresse av att beskriva att vi lyckats.

Det gjorde å andra sidan att moderaterna och alliansen kunde stiga in i det tomrum som uppstod och ta parti för dem som befann sig "utanför".

Valet blev en katastrof i Stockholm, det gick överhuvudtaget dåligt i storstadsregionerna, socialdemokraterna tappade rekordmånga röster direkt till moderaterna och förlorade många tjänstemän och äldre.

Göran Persson tror att fastighetsskatten är en bov i dramat.

- Jag är övertygad om att vi har förlorat mycket på fastighetsskatten, framför allt i Stockholms län, i kommuner som Solna och Sollentuna. Fastighetsskatten är en vansinnigt opolitisk skatt som säkert går att försvara intellektuellt men är svår att begripliggöra för de människor som ska betala den.

- Högerens framgång beror inte minst på att vi förlorat våra radhus-socialdemokrater.

Äldrefrågorna var dock starkt prioriterade. På kongressen i Malmö 2005. I tal och anföranden och i valmanifestet.

- Ja, vi talade om de sjuka, de som behöver vård, de som behöver särskilt boende.

Fast kanske missar vi de yngre äldre. Vi har klarat de sämst ställda med hjälp av bostadstillägget. Och de äldre äldre har inte samma standardkrav. Men de yngre äldre har det, de lever ett vitalt liv och har en livsstil med utgifter. Kanske handlade det om ett växande missnöje hos unga pensionärer, ett slags utanförskap, också därför att ingen frågade vad de tycker.

Framtiden då? Vilka frågor ser Göran Persson som särskilt viktiga för partiet under de närmsta åren?

”Tre frågor”, svarar han utan att tveka och lägger ut texten.

- Full sysselsättning. Hur klarar man den uppgiften i en tid då marknaden så uppenbart sorterar bort en så stor del av arbetskraften. Skall vi lösa det genom att etablera en andra rangens arbetsmarknad med låga löner och taskiga arbetsvillkor. Då blir det ett stenhårt Sverige som växer fram.

- Vi måste hålla fast vid den ansats vi har haft, att hålla uppe lägst-lönerna och produktiviteten, att satsa på forskning och utbildning och en arbetsmarknadspolitik som får med alla. Socialdemokratisk politik är mer modern och nödvändig än någonsin och den är värd en strid.

- Den andra frågan är klimatfrågan och det behöver jag inte utveckla särskilt mycket. Nu tror jag att alla ser det. I denna utmaning ligger ju inte bara bestraffning och svårigheter, den rymmer möjligheter, det är ett samhällsbygge det handlar om, där politiken måste flytta fram positionerna då marknaden inte orkar göra det.

- Jag är djupt orolig över dem som säger att vi inte kan göra något själva, utan att vi måste vänta på andra, på att de stora staterna går före oss. Dels missar vi en chans att komma före andra och dels lär oss hela vår historia att det går att vara ett föregångsland.

- Den tredje frågan, där vi måste få en nystart, är det internationella engagemanget. Det är klart att det är EU jag syftar på, men det är också internationell solidaritet. Med globaliseringen kommer klasskillnaderna på jordklotet att märkas tydligare.

- I globaliseringen ligger säkert också lösningen på många av de bekymmer vi ser, men de kommer ju inte av sig själv. Ett internationellt engagemang måste bygga på en klassisk analys av arbete och kapital och rättvis fördelning av det som skapas i produktionen. Vilka är bättre på det än vi är?

- Alltså; arbete, solidaritet och ansvar för livsförutsättningarna. Det ska väl räcka för ett reformistiskt arbetareparti!

Intervju: Bo Bernhardsson “

Göran Persson. Här har du ditt liv.

Aftonbladet 070318:

“ Här har du ditt liv, Göran Persson.”

18 MARS 2007. För ett halvår sedan fick socialdemokratin känna av ett av sina svåraste nederlag.

I går höll partiet heldagsfest i Stockholms Folkets hus.

”Bittert”, sa Göran Persson om valförlusten. Så mycket mer blev inte sagt om den.

Kongressens första dag var inte avsatt till politisk självprövning. För all del, i halvannan timme framförde fyrtiofem ombud korta, ofta välformulerade, inlägg. Ur dem går att avläsa ideologisk nyorientering. Kraven om miljöreformer och kamp mot klimatförändringarna var så frekventa att socialdemokratin lyste grönt som ett miljöparti.

Bekännelsen till jämställdhet kompletterade. Som om partiet äntligen är på väg att hinna ifatt den programmatiska bekännelsen till feminismen. Symboliskt betydelsefullt just den dag partiet efter ett drygt sekels tvekan valde en kvinna till sin ordförande. Fast Mona Sahlin's installation och presentation blev mest till en känslösam prolog inför dagens betydelsefulla politiska programförklaring.

Gårdagens stora föreställning hade Göran Persson som huvudperson. Hans dominans var förkrossande och är utan jämförelse i partiets historia. Hans tal, inte lika inspirerat som vanligt, byggdes kring socialdemokratisk självförståelse och rymde vördnadsfulla små tillbakablickar på Branting och Per Albin. Också havsörnen och, mer överraskande, den tyske sociologen Max Weber bereddades plats.

Valnederlaget slätades över

Valnederlaget fick sina tröstande ord: vi har i alla fall vunnit idéstriden. Välfärdsmodellen omfattas av folkmajoriteten. Moderaternas plagiati är en förvanskning men inom EU pågår försök att bygga en

autentisk kopia. Humlan flyger, sa Persson.

I Göran Perssons tal fanns två av hans politiska huvudbudskap: tron på såväl samarbete som det gröna folkhemmet.

Saneringen av ekonomin, hans främsta praktiska politiska insats, förutsatte nära samverkan först med vänsterpartiet och sedan centern. Hans tänkta plan om koalition med den tidens centerrörelse bröt samman. Därmed förändrades det politiska mönstret för decennier. Blockpolitiken återupprättades, fördjupades och slog till slut ut socialdemokratin från regeringskansliet.

Innan förtroendet med LO etablerades gjorde Persson en lång kringgående rörelse där han degraderade facket till ett särintresse och LO svarade med isande tystnad, kongressen 1996. Ur konflikten växte det svaga valresultatet 1998.

I går kunde Persson, på generöst festhumör, lova höjd a-kassa och restaurering av regler inom arbetslivet.

Ur Perssons tal kommer ett tydligt eko att höras: hans passionerade tro på det gröna folkhemmet. Antagligen blir miljöengagemanget, lokalt och globalt, det som kommer att räknas som hans mest bestående insats. Persson har vänt en trög partiopinion, visat att ekologi, jämlikhet och arbete hänger samman. Och medverkat till att flytta detta medvetande rakt in i den europeiska unionen.

Mer underhållning

Göran Persson har varit regeringschef under det decennium då medialiseringen och personifieringen kan vara på väg att definitivt få övertag över politiken. Den har blivit mer av underhållning och medborgaren är utbytt mot tittaren.

Partikongressens lördagsföreställning förvandlades med tiden alltmer till en show tillägnad mannen som lämnar ifrån sig huvudrollen i en mångårig pjäs. En modern upplaga av tv:s klassiker ”Här har du ditt liv”.

Några strålande nummer singlar ner över publiken: Persson förförd som superkarl. Persson som välvillig matlagningsexpert. Persson som uttolkare av Dan Andersson. Persson i samspråk med den

geniala Kristina Lugn. (De var ännu bättre på Brunnsteatern.) Persson förenad med Frälsningsarmén. Persson prisad av rörelsens organisationer och av parti- och regeringschefer av alla de slag.

En ny tids politik

Kanske var det en storslagen gestaltning av en ny tids politik: en blandning av allvarliga samtal, glad revy och en stark personlighet i centrum.

Ingen kan missunna Persson en storslagen hyllningsdag efter ett långt, bitvis framgångsrikt och alltid slitsamt självupppoffrande politiskt liv. På betydande avstånd både från gårdagens glamour och den primitiva Perssonkritiken efter valnederlaget.

Persson, som läser lyrik, har säkert distans till hyllningarna. Han vet att "det är vackrast när det skymmer".

Olle Svenning “

Ordförande Persson. Första programmet.

DN 070320 sid 9:

“Erik Åsbrinks avhopp ett svek enligt Göran Persson

Nästan som en statskupp betraktade statsminister Göran Persson det överraskande beskedet från finansminister Erik Åsbrink att avgå våren 1999. Det framgår i den första delen av SVT-dokumentären "Ordförande Persson".

-Jag kände mig sviken. Lurad. Ställd inför en situation som var en fullständig katastrof, säger Persson i programmet som visades på måndagskvällen.

Under elva år intervjuades Persson av SVT-journalisten Erik Fichtelius. Villkoret var att Persson skulle vara en anonym källa tills han avgått som partiledare.

Erik Åsbrink avgick som finansminister under viss dramatik med hänvisning till att han inte fått tillräckligt stöd av statsministern. I intervjun, som är gjord strax efter avhoppet, ger Persson en livfull bild av hur han försökte övertala Åsbrink att stanna åtminstone tills vårbudgeten var klar.

-Jag sa: Du kan inte göra så här. Det skadar landet, det skadar regeringen, det skadar partiet. Du har ett ansvar precis som jag.

Men Åsbrink var, säger Persson oomkullrunkelig. Han hade redan kallat till presskonferens.

OCKSÅ OM dåvarande moderatledaren Carl Bildt är Persson öppet kritisk i programmet.

-Jag är ju naturligtvis gynnad av att Bildt är så jävla dålig, säger Persson när han står på isen vid Harpsund och fortsätter:

-Det är klart att jag undrar vart han ska ta vägen, killen. Jag tycker lite synd om honom faktiskt. Han ser framför sig en situation där han inte kommer tillbaka som premiärminister, statsminister. Men livet går

vidare. Det var inte riktigt det här han hade tänkt sig. Att sitta där och träta med Bo Lundgren och Hökmark och gänget. Det var något annat. Det är svårt för honom.

I sin blogg på måndagen kommenterar Carl Bildt själv- numera utrikesminister - att Persson kallat honom jävla dålig.

"På sina håll är det möjligt att detta ses som stora statsmannaoord. På andra tror jag de mest ses som en bekräftelse på det som alla redan visste, nämligen Perssons förmåga att tala illa om andra", skriver Carl Bildt.

I söndags kväll, när Mona Sahlin valts till ny socialdemokratisk ordförande, släpptes ett annat av Perssons personomdömen i filmen. När Sahlin valdes in i partiets verkställande utskott 1997 sade han:

-Man tilltror henne en större politisk kapacitet än vad hon har. Det är inte så märkvärdigt, det som kommer över hennes läppar. Hennes styrka är inte tänkandet, utan att förmedla ett budskap som organisationen har fött.

MATS CARLBOM

mats.carlbom@dn.se 08-738 24 21 “

Programmen om Ordförande Persson.

DN 070320 sid Kultur 2:

“Aktuelltchef försökte stoppa Erik Fichtelius.

Tidigare Aktuellt chefen Stig Fredrikson hävdar att han sade nej till Erik Fichtelius plan att i hemlighet intervjua statsministern. Men Fichtelius förnekar det.

- **DET KÄNNES VIKTIGT FÖR MIG** att historien blir rätt skriven. Jag var emot projektet, säger Stig Fredrikson till Dagens Nyheter. Han var chef för SVT:s Aktuellt där Erik Fichtelius var inrikespolitisk kommentator när han 1996 i hemlighet började intervjua statsminister Göran Persson.

I DN i lördags sade Fichtelius att han då hade stöd för sitt projekt av såväl Aktuelltchefen Stig Fredrikson som Ingvar Bengtsson, då chef för SVT:s nyhetsorganisation.

Men det förnekar Stig Fredrikson bestämt.

-Jag ville inte ha projektet, det hörde inte ihop med Aktuells nyhetsverksamhet. Men Erik tar inte ett nej för ett nej. Han gick till Ingvar Bengtsson som tog fram pengarna till den extra filmning och redigering som behövdes.

STIG FREDRIKSON SÄGER att han nu ångrar att han lät Fichtelius göra partiledarutfrågningarna i valet 1998, trots att det hemliga projektet med s-ledaren Göran Persson samtidigt pågick.

- Det var klart olämpligt och något jag alltid grämt mig över, säger Stig Fredrikson nu. Men jag lade inte ihop ett och ett. Eftersom projektet med intervjuerna inte låg på Aktuellt så hade jag trängt bort det. Jag gjorde fel. Jag tog inte mitt ansvar som redaktionschef när jag lät Erik vara partiledarutfrågare.

Hur bedömde du hans möjligheter att fortsätta som inrikespolitisk kommentator?

-Jag tyckte att det var acceptabelt eftersom jag ändå litade på hans

journalistiska omdöme. Han var så pass medveten om vad trovärdigheten och pressetiken kräver, så jag gjorde bedömningen att han skulle klara den rågången.

SJÄLV SÄGER ERIK FICHTELIUS att han har en helt annan uppfattning av vad som hände.

-Stig sa att det var en bra ide, men att vi måste ha med oss nästa chef också. Det var därför vi gick till Ingvar Bengtsson. Dessutom har jag vid åtskilliga tillfällen rapporterat till Stig om mina intervjuer med Persson, säger Fichtelius.

STIG FREDRIKSON Å SIN SIDA säger att han aldrig tog emot några sådana rapporter, utan att projektet tvärt om "försvunnit från hans horisont" eftersom det inte hade något med Aktuellt att göra. Ord står alltså mot ord.

När Erik Fichtelius hemliga intervjuer blev kända i december 2002 ledde det till en omfattande debatt och skarp kritik mot SVT för att han samtidigt fick fortsätta som politisk kommentator. Inte minst de borgerliga partierna rasade mot vad de beskrev som ett otillständigt nära samarbete mellan en politisk journalist och landets statsminister. Debatten ledde till att Fichtelius fick lämna jobbet som inrikespolitisk kommentator. Sedan dess har han varit chef för SVT-kanalen 24 Direkt.

På måndagskvällen visades det första av fyra timslånga program som blev resultatet av elva års intervjuer.

MATS CARLBOM

mats.carlbom@dn.se 08-738 24 21 “

“ Kommentar: Dokumentären om Göran Persson är årets antiklimax på tv-fronten.”

HAR INTE ERIK FICHTELIUS mer att komma med än det vi fick oss till livs i det första avsnittet av "Ordförande Persson" så kan vi nog redan nu datera årets antiklimax på tv-fronten till den 19-20 mars.

I 10 år har Erik Fichtelius samtalat med Göran Persson bakom

kulisserna. De har snackat med varandra vid 57 informella träffar, det har blivit över 100 timmar på band. Jag kan inte påminna mig ha blivit så besviken på ett tv-program i vuxen ålder.

Första delen i denna närmast hysteriskt haussade tv-film liknar mest en hyggligt hopkommen UR-lektion för grundskolan - om Göran Persson, hans karriär och hans politiska gärning. och inte ens som UR-lektion är den särskilt bildande. Det mesta är arkivbilder, Erik Fichtelius talar till oss som vuxna inte sällan brukar prata till ganska små barn, tydligt klargörande. Göran Persson levererar 2-3 halvskvaller (som många politiska journalister skrockar åt), påpekar vid ett tillfälle att han känner sig äckligt överviktig, och att han inte betraktar Mona Sahlin som någon stor intellektuell. Är det detta tv-materials vara eller icke vara som man ältat i snart fyra år (eller var det tio?) - man sitter och väntar på tidernas politiska big bang, det blir till en liten fesen pyspunka.

I REPORTAGETS ALLRA första bild (jag skall inte bråka för mycket om cineastiska teknikaliteter och definitioner, men det är i alla fall ingen dokumentärfilm som Erik Fichtelius har gjort) påpekar Göran Persson för Erik Fichtelius, i ett slags dokusåpagrepp, att kamerans lampa blinkar. "Det är nog bandet som är slut", säger Persson och plötsligt tittar också Erik Fichtelius glatt in i kameran. Lattjo. Det är liksom bus, förstår ni.

Det är också filmens avstamp, och det är dessvärre också filmens enda formmässiga försök, what so ever. I förhandsreklam och trailers har SVT malt på om att det i anslutning till varje program läggs ut en timmes extramaterial - man får hoppas på något kontroversiellt i den bonusen, i det ordinarie materialet är det konventionellt och städad som på en smokingmiddag på UD.

Det var inte ens alltid glasklart när det övergick från arkiv till dessa "personliga", öppna, ärliga samtal mellan Persson och Fichtelius. Illa. Otydligt. Långtråkigt.

JOHAN CRONEMAN teve@dn.se “

Ordförande Persson. Andra programmet.

DN 070321 sid10:

“ Persson ljuger hävdar Bildt.”

"Ingenting av detta är sant." "Utrikesminister Carl Bildt hävdar att förre statsministern Göran Persson ljuger om vilka arbeten han erbjöd Bildt när denne lämnade uppdraget som partiledare för moderaterna 1999.

Carl Bildt kommenterade sent på tisdagskvällen SVT:s dokumentärserie "Ordförande Persson" på sin blogg.

Jag får nu veta att jag av honom och regeringen erbjudits att bli generaldirektör för Luftfartsverket, ambassadör någonstans eller chef för den europeiska investeringsbanken. Ingenting av detta är sant", skriver Carl Bildt.

Göran Persson sade i programmet att Carl Bildt erbjudits ambassadörsposter, och att lanseras som svensk kandidat till att bli chef för Europeiska investeringsbanken.

"Men det blir bara nej", sade Göran Persson i andra delen av dokumentärserien som baseras på elva års samtal med Göran Persson, intervjuer som varit opublicerade fram till hans avgång i helgen.

Efter att Carl Bildt 1999 avgått som moderatledare säger Persson med bekymrad röst att han känner ansvar för Carl Bildt.

"Han är ju i behov av försörjning. Sitt riksdagsjobb missköter han. Han bränner sina vänner. Nu blir det oerhört svårt att lansera honom i något internationellt sammanhang. Jag känner mig rådvill."

CARL BILDTS BILD är en annan: erbjudandet om den Europeiska investeringsbanken handlade om att bli vice ordförande och gavs när Bildt ännu var partiledare:

"Någon gång - det var när jag fortfarande var partiordförande! -

ringde Göran Persson dock mig och frågade om han fick lansera mig som vice ordförande i Europeiska Investeringsbanken. Jag tyckte det hela var rätt underligt och tackade nej. Men allt annat är ingenting annat än fabler ur Perssons egen fatabur", skriver Bildt.

I programmet framgår också att Göran Persson tycker ganska illa om Gudrun Schyman, då ledare för vänsterpartiet. "Hon ger ett splittrat och omoget intryck, hon är ofta okunnig om sakfrågorna", säger han.

Enligt Persson fick Schyman ett "våldsamt utbrott" vid en lunch för partiledarna inför det svenska ordförandeskapet i EU. När frågan om åtgärder mot prostitution kom upp ska Schyman enligt Persson ha skrikit: "Ni karlar ska inte tro att ni kan knulla runt hur som helst med kvinnor från olika miljöer."

"En konstig stämning spred sig runt bordet.", säger Göran Persson i intervjun från år 2000, där han också drar slutsatsen:

"Hon är en person jag aldrig kommer att kunna lita på i ett läge då det är kris för landet."

MATS CARLBOM

mats.carlbom@dn.se 08-738 24 21

STAFFAN KIHLLSTRÖM

staffan.kihllstrom@dn.se 08-738 12 87 “

“ Åsbrink ångrar inte avhoppet.

Göran Perssons påståenden är häpnadsväckande och totalt grundlösa, säger förre finansministern Erik Åsbrink. Han tillbakavisar kategoriskt den tidigare statsministerns påstående att Åsbrinks avhopp 1999 var menat att fälla Persson.

Uttalandena om Erik Åsbrinks görs i första avsnittet av SVT-dokumentären "Ordförande Persson."

Åsbrinks avhopp i april 1999 syftade, säger Persson, till "att jag skulle falla".

-Det är ett häpnadsväckande ordval, totalt grundlöst. Jag lämnade regeringen med alla de konsekvenser det innebar för mig, säger Erik Åsbrink till DN.

Dessutom påstår Persson i programmet att Åsbrink informerat ett par andra statsråd innan han ringde Persson - bland dem Mona Sahlin, den nyvalda s-ledaren.

-Det är totalt felaktigt, säger nu Erik Åsbrink. Jag pratade inte med någon utanför den snävaste familjekretsen innan jag informerade Göran Persson om att jag skulle avgå. Ingen annan kände till detta.

Före näringsministern Björn Rosengren har till Ekoredaktionen sagt att Mona Sahlin klockan nio på morgonen dagen för avhoppet 1999 fick ett samtal som ska ha varit från Åsbrink, och att hon då före statsministern fick veta att hans kulle avgå samma dag.

Också det avfärdar Erik Ås brink.

-Jag vet inte vilka samtal Mona Sahlin fick klockan nio på morgonen, men det var i alla fall inte från mig.

Erik Åsbrink agick två dagar innan vårbudgeten skulle läggas fram i april 1999. Den direkta orsaken var att Persson dagen före i en teveintervju sagt att det snart skulle finnas utrymme för skatte- sänkningar - helt i strid med vad Åsbrink menade var hans och regeringens linje.

Erik Åsbrink kallade det droppen som fick bägaren att rinna över.

Göran Persson gör i programmet klart att han kände sig extra sviken av avhoppet eftersom det kom precis när budgeten skulle läggas fram. Det kommenterar Åsbrink:

-Budgeten var färdig. Den var framförhandlad med vänsterpartiet och miljöpartiet.

Så här i efterhand, tycker du fortfarande att du gjorde rätt som avgick?

-Absolut, svarar Erik Åsbrink.

MATS CARLBOM

mats.carlbom@dn.se 08-738 24 21 “

Göran Persson. Program tre.

DN 070323 msid 13:

“ **Rasande Persson ville sparka Pagrotsky.**

Göran Persson blev rasande när davarande näringsministern Leif Pagrotsky deltog på nejsidan inför folkomröstningen om EMU. Handelsfrågorna skulle tas från honom. Men Pagrotsky hotade avgå och Persson vek sig.

Den versionen ger avgångne statsministern Göran Persson själv i tredje delen av SVT:s dokumentär "Ordförande Persson" som visades på torsdagskvällen.

"Jag har varit så arg att jag nästan varit totalblockerad vissa perioder", säger Persson i en av intervjuerna med SVT-journalisten Erik Fichtelius.

Inför folkomröstningen om euron i september 2003 gjorde Leif Pagrotsky i tal och artiklar klart att han skulle rösta nej.

I INTERVJUN som först nu blivit offentlig kommenterar Göran Persson:

"Han (Pagrotsky) har inte skrivit en enda tung artikel om näringspolitiken. Det första han presterar som näringsminister handlar om EMU-frågan och den läggs ut i partiets tidskrift.

Sen läggs den också ut på partiets hemsida. Då var måttet rågat. Det får vara nån måtta på fräckheten."

Samtidigt framgår med stor tydlighet hur Persson själv under åren från 1997 till EMU-folkomröstningen 2003 vacklat, och av och till själv varit motståndare till en svensk anslutning:

I oktober 1997 säger han nej.

I november 2000 säger han nej.

I november 2001 säger han ja.

Och i mars 2003 är han säker: "Jasidan kommer att vinna. Jag har hittills inte hört ett enda argument på nejsidan som jag tycker håller."

Efter folkomröstningen - där nejsidan vann stort - blev det svårt för

Persson att sparka Leif Pagrotsky. I en kompromiss skulle denne släppa ifrån sig handelsfrågorna. Men i sista stund sade Pagrotsky att han i så fall skulle lämna regeringen.

Han fick vara kvar, delvis för att det var svårt att få ihop pusslet i regeringen efter Anna Lindhs död. Men också, låter Persson förstå, av sentimentala skäl:

"Vi har haft kul ihop, och jag har satt värde på hans skarpa intellekt. Han är oerhört bra i vissa lägen, men det här klarade han inte av. Han kanske hade fått för stora arbetsuppgifter."

LEIF PAGROTSKY SJÄLV sade i torsdagens Göteborgs-Posten att det enligt hans mening var Göran Persson som bröt mot den överenskommelse de hade: att Pagrotsky inte skulle sitta i styrelsen för någon nej-organisation och inte gå i polemik med andra statsråd, men i övrigt fick uttala sig om EMU.

- Den höll tills opinionssiffrorna började se riktigt dåliga ut för ja-sidan, sade Pagrotsky.

En annan minister som stod på nejsidan i EMU-omröstningen var Margareta Winberg. När hon fick lämna regeringen gick hon offentligt ut och gjorde klart att hon fått sparken. Det reagerade Persson hårt på. I programmet kallar han henne illojal och oschyst och säger att hon kommit till vägs ände i sitt politiskaarbete.

ATT MILJÖPARTIET efter valet 2002 förhandlade med mittpartierna retade upp Göran Persson:

"De är stöddiga och otrevliga, de smäller i dörrar och ljuger om oss", sade han om miljöpartisterna.

När Gudrun Schyman avgick som ledare för vänsterpartiet uttalar han sig betydligt mer uppskattande om henne än han gjorde i tidigare intervjuer som visades i det andra programmet i serien. Han kallar henne "en fantastisk person", erkänner att han från början tyckte illa om henne, men säger att deras relation blivit allt bättre.

MATS CARLBOM mats.carlbom@dn.se 08-738 24 21 “

Göran Persson. Program fyra.

DN 070327 sid 10:

“Perssons ledarstil skapar osäkerhet.”

Bra ledare ska ha lagom paranoia - Göran Persson har för mycket. Det leder till osäkerhet, menar Ulf Åkerström, psykolog ch ledarskapskonsult. DN har bett experter granska programmen om Persson från fyra olika utgångspunkter.

Ulf Åkerström, psykolog och ledarskapskonsult:

-Framgångsrika ledare ska ha en lagom dos av paranoia, enligt ledarskapsforskare. Har man för lite så blir man inte tillräckligt alert. Och om man har för mycket så skapar man osäkerhet runt omkring sig och släpper inte in förtroena. Bilden här är att Göran Persson snarast har för mycket.

-De med för mycket paranoia blir uppmärksamma på vad som händer runt omkring, läser tecken på fara tidigt och är taktiska. Persson är just taktiskt skicklig och har en stark känsla för andras tillgångar och svagheter. Mest svagheter, av programmen att döma. Det skapar en osäkerhet bland människorna runt omkring.

-Att Margot Wallström inte kände sig trygg i den inre kretsen nära Persson tyder på en brist i ledarskapet: han hade inte skapat den goda miljö och det förtroende runt sig som gjorde det möjligt att bygga upp henne som efterträdare. Hon vill inte vara med.

Elisabeth Elgan, docent i historia vid Samtidshistoriska institutet:

- Detta är en biografi, om än i teveformat. Det är en mycket uppskattad genre som många gånger är en intressant ingång till en historia.

- En biografi om politiker handlar om en avvägning mellan gärning och person. När man läser en biografi vill man veta mer om personen

bakom gärningen. Här får vi veta mycket om personen.

- I det första avsnittet ser vi lantisen som är osäker och känner sig ifrågasatt av vissa kretsar i partiet. I det andra är han den duktige spelaren, lagledaren och taktikern som är i sitt esse, kan spela spelet. I det tredje börjar spelet gå emot honom.

- Han sliter som lagledare och förbannar huliganerna på läktaren, miljöpartiet och vänsterpartiet. Katastrofen inträffar när Anna Lindh blir mördad. I avsnitt fyra får vi se att han aldrig kommer igen efter det. Han är trött och less.

- Sammanfattningsvis: Göran Persson framstår i programmen som en duktig taktiker och en hård lagledare.

Retorikkonsulterna Anna Lundeborg och Petra Blixman:

- Göran Persson talar ofta om sig själv som "man" i stället för i jag-form: "Man blir ledsen". Det gör att han blir extra mycket distanserad. Han har svårt skapa ett förtroende hos lyssnaren.

- För att skapa välvilja hos dem man pratar med måste man visa empati. Där brister han retoriskt.

- Det blir extra tydligt efter tsunamin, när kungen vid minneshögtiden visade mest empati. Där missade Persson en given möjlighet.

- Annars är Persson en språkmässigt skicklig retoriker. Han använder snygga stilfigurer, han målar upp bilder. Han kommer ofta med oväntade formuleringar.

- Ett exempel på stilfiguren anafor, eller upprepning: "Politik är att bygga relationer, politik är att bygga förtroende, politik är att känna av stämningar, man rör sig i beteendevetenskapen".

-Det är ett ganska högravande sätt att uttrycka sig på. Man hade väntat sig ett mer informellt språk i en intervjusituation med någon som följt honom länge. Det skapar distans mot dem han pratar med.

Mikael Gilljam, professor i statsvetenskap vid Göteborgs universitet

- Långsiktigt tror jag att vi kommer att glömma det som vi pratar om

just denna vecka, om hur Göran Persson är som person och att han inte kan låta bli att slänga skit på andra.

- De som gillar Persson har fått se en bild av någon som räddat svensk ekonomi, som fått hit president Bush och som klarar sig i den stora världen . I det korta perspekti vet påverkar programmen kanske hans eftermäle. Vi får påminnelser om vad Buffel-Persson står för.

- Mot det står en bild av någon som är handlingskraftig och dominerande. Hundra timmar finns inspelade med Göran Persson, och jag tror att de kommer att bli ett värde fullt bidrag till forskningen. Med den här metoden slipper man det källkritiska problemet med samtidighet. Vi vet att man glömmer det man inte vill komma ihåg och snedvrider till sin egen fördel: det man gillar kommer man ihåg.

MATS CARLBOM mats.carlbom@dn.se 08-738 24 21 “

“ Wallström var favoriten att ta över som ledare.

Göran Persson ville verkligen ha Margot Wallström till sin efterträdare och erbjöd henne vice statsministerposten. Det framgår av det fjärde och sista avsnittet i dokumentärserien "Ordförande Persson".

Göran Persson försvarar alla på hopp han gjort under de tidigare avsnitten. Hård kan han vara, säger han.

- Men taskig går jag inte med på, det är fel.

2004 och 2005 tänkerhan mycket på att sluta. Han linkar omkring och har ständigt ont i sin höft. Den som varit hans rådgivare i många år och som han dagligen talar med, Pär Nuder, möter för stort motstånd. Göran Persson hyllar Nuder och kallar honom briljant.

Det finns också en stark opinion i partiet för att nästa ledare ska vara en kvinna.

Margot Wallström kommer till den socialdemokratiska partikongressen för att utkräva ett löfte om att få stanna kvar som EU-kom-

missionär. Hon erbjuds att bli social minister och tackar nej.

Göran Persson - som tidigare haft omvittrade samarbetsvårigheter med Wallström - förnekar häftigt att han ville försvåra för henne. Tvärtom har han klart sagt att hon är den bästa möjliga efterträdaren. Han blir upprörd över anklagelserna.

Under partikongressen hösten 2005 står striden bland annat om föräldraförsäkringen och om den ska delas mellan föräldrarna. Persson avvisar detta redan medan debatten pågår.

- Så förbaskat korkat politiskt, kallar han ökad kvotering och tycker det är särskilt märkligt att LO:s ordförande Wanja Lundby-Wedin stöder detta.

De borgerliga anklagades för att ha gjort partipolitik av tsunamikatastrofen och särskilt Lars Leijonborg kritiserades som oseriös.

KARI MOLIN kari.molin@dn.se 08-738 11 58 “

"Vårt uppdrag är att granska makten."

Göran Persson kallar Dagens Nyheter en riktigt otäck tidning i det sista avsnittet av dokumentärserien. Kritiken kommer när Göran Persson förbereder sig för en presskonferens på socialdemokraternas kongress i Malmö hösten 2005. Rådgivaren Peter Akinder går igenom olika frågor som Persson väntas få.

- DN är en riktigt otäck tidning. Fruktansvärt partipolitiserad rakt igenom, säger Göran Persson. Peter Akinder: Det är dagstidningar nas svar på TV8.

Göran Persson: Ja, det är det. Ett intellektuellt förfall. Det finns ju den här krönikören, vad heter han? Brors. Han har ju inte skrivit en krönika som håller ihop intellektuellt nån gång. Fullständigt obegåvad.

Peter Akinder tror att Brors ska ställa frågor till Persson.

Göran Persson: Nej, han frågar aldrig på presskonferenser, han vågar inte. Han har aldrig vågat ta upp någonting. Jag har träffat honom i snart tolv års tid. När han var i Bryssel som EU-korre vågade han fråga, men sen han blev politruk, för det är han ju, så har han aldrig någonsin frågat någonting. Han är rädd för svaren .

DNs chefredaktör Thorbjörn Larsson bemöter kritiken:

- Vi har ytt andefrihet här i landet och Göran Persson säger många dumheter i den här teveserien. Det här är ett i raden av uttalanden av en ledare som verkar ha fått hybris.

Göran Persson säger att DN är en otäck tidning, vad svarar du på det?

- DN är oberoende liberal och vårt uppdrag är att granska makten. Men Göran Persson tycker illa om vårt uppdrag och skulle helst vilja att journalister är megafoner som förstärker hans budskap. Det är en person som inte vill bli mot sagd.

Hur kommenterar du kritiken mot Henrik Brors?

- Henrik Brors är en av Sveriges bästa politiska nyhetskommentatorer. Jag har två favoriter. Den ene är Henrik Brors, den andra är Lena Mellin på Aftonbladet.

- Jag har hamnat i ett fint sällskap nu, som en av de många som Persson idiotförklarar, säger Henrik Brors som även är chef för DN:s politikredaktion.

- Tidigare har det sagts att jag var hans favoritjournalist. Med tanke på att journalisters uppdrag är att granska makten känns det här i så fall bättre, säger han.

- Förmodligen har hans humörsvängning att göra med att DN var en av de första tidningarna som kritiskt granskade vad regeringen och speciellt Statsrådsberedningen gjorde i samband med tsunamikatastrofen, säger Henrik Brors.

KARI MOLIN kari.molin@dn.se 08-738 11 58 “

Angående Perssons ledarstil.

DN 070317 sid6:

“ Stoppa mytbildningen om Perssons ledarstil. “

“Forskarrapport till Grundlagsutredningen avfärdar expertbild om presidentlik regeringschef: Oklokt att försvaga statsministerns makt.

Det är förhastat och starkt överdrivet att beskriva Göran Persson som "presidentlik". Han är inte en flitigare regeringsombildare än andra statsministrar. Inte heller stämmer det att han varit en mästare i att plocka in svaga ministrar utan parlamentarisk eller partipolitisk erfarenhet. Fredrik Reinfeldts ministär är den mest "partipolitiserade" sedan parlamentarismens genombrott. Vår slutsats är därför att det i nuläget vore oklokt att ändra i regeringsformen för att försvaga statsministerns ställning. Det skriver fyra statsvetare i en rapport som nästa vecka överlämnas till Grundlagsutredningen.

Socialdemokraternas nu avgående partiledare, förre statsministern Göran Persson, har av många beskrivits som "presidentlik". Inte minst har statsvetarprofessorerna från Stockholm, Tommy Möller (14/8 -06) och Olof Ruin (19/11 -05 och 11/3 -07), intagit denna ståndpunkt på DN Debatt. Utvecklingen sägs följa en generell trend i Europa där premiärministrarna i de parlamentariska systemen blir allt starkare. Vid sidan av Göran Persson, lyfts Italiens förre premiärminister Silvio Berlusconi och Storbritanniens Tony Blair ofta fram som exempel på denna utveckling.

Hittills har denna verklighetsbeskrivning fått stå oemotsagd. Vi menar att den är förhastad och starkt överdriven. Den bygger till stor del på en allmänt hållen beskrivning av olika

regeringscheferns ledarstil och lägger alltför stor vikt vid massmediernas fokus på regeringscheferna. Till grund för vår bedömning ligger rapporten "Från statsminister till president?" som vi presenterar för Grundlagsutredningen vid ett seminarium den 22 mars, där vi redovisar jämförande forskning från tio länder, däribland Sverige.

Två förhållanden lyfts ofta fram som bevis för Göran Perssons "presidentlika" ställning. För det första har han ett rykte om sig att ha varit en regeringsombildare av sällan skådat slag. För det andra påstås han ha varit en mästare i att plocka in svaga ministrar utan vare sig parlamentarisk eller partipolitisk erfarenhet. Vår forskning visar däremot att Göran Persson knappast kan betraktas som exceptionell i

Vad gäller Göran Perssons rykte som regeringsombildare har man i debatten förbisett två centrala omständigheter. Den första är att den regering som Persson ledde var avsevärt större än regeringarna under exempelvis Hjalmar Brantings, Per Albin Hanssons och Tage Erlanders tid. Med färre statsråd i regeringen ges helt naturligt färre möjligheter till att ombilda. Den andra viktiga omständigheten i sammanhanget är hur länge en regering sitter vid makten. Ju längre tid, desto fler ombildningar är det rimligt att förvänta sig. Den enda ministär som kan matcha Göran Perssons i detta avseende är Tage Erlanders tredje ministär under åren 1957-1969.

Vi har därför konstruerat ett index som mäter omsättningen av statsråd med hänsyn tagen till dessa två faktorer. När vi granskar detta mått krackelerar bilden av "president" Persson. Till skillnad från den utbredda uppfattningen om motsatsen, visar sig Göran Persson inte alls vara så extrem. Per Albin Hansson, Tage Erlander och Olof Palme var, precis som Göran Persson, flitiga ombildare. Även Ingvar Carlsson i sin första ministär, som han ärvde efter mordet på Olof Palme, ombildade regering en ofta, till och med oftare än Göran Persson. Den allra flitigaste ombildaren är dock Hjalmar Branting, som i sin första ministär hann med en omfattande regerings-

ombildning, trots att regeringen endast varade i drygt sju månader.

Till följd av Cecilia Stegö Chilos och Maria Borelius avgångar, och ministärens än så länge korta tid vid makten, får också regeringen Reinfeldt ett högt värde på vårt index. Det är dock alldeles för tidigt att dra några slutsatser om huruvida Fredrik Reinfeldt kommer att vara en flitig ombildare eller inte.

Om påståendet att Göran Persson plockat in svaga ministrar utan parlamentarisk och partipolitisk bakgrund vore riktigt skulle det naturligtvis vara en tydlig indikation på en "presidentialisering" av det svenska statsministerämbetet. Att ministrar rekryteras från parlamentet anses vara en av de viktigare skillnaderna mellan parlamentariska och presidentiella styrelseskick.

Förvisso har det skett en viss nedgång i andelen ministrar med parlamentarisk bakgrund sedan 1970-talet, men det sker från en mycket hög nivå. I stora drag ligger dock Göran Persson i linje med tidigare socialdemokratiska ledare. Andelen ministrar med parlamentarisk bakgrund var under Göran Perssons tid vid makten till och med större än i Tage Erlanders tredje ministär. En skillnad som endast till viss del kan förklaras av att det i den tidens regeringar ingick ett antal opolitiska statsråd, så kallade juristkonsulter.

På motsvarande sätt har Göran Perssons statsråd, tvärt emot den gängse bilden, haft en förhållandevis stark partipolitisk bakgrund. Andelen statsråd med tidigare erfarenhet av tunga partipolitiska uppdrag i hans regering är exempelvis fullt i linje med Tage Erlanders tredje ministär. Att Göran Persson skulle ha varit särskilt benägen att plocka in ministrar utan parlamentarisk och partipolitisk bakgrund är alltså en kraftig överdrift.

Vad som däremot framstår som en intressant utveckling är den exceptionellt höga andel statsråd med partipolitisk bakgrund som återfinns i Fredrik Reinfeldts regering. Faktum är att hans regering är den mest "partipolitiserade" sedan parlamentarismens genombrott 1917. Om man till detta lägger att Fredrik Reinfeldts ministär

innehåller en förhållandevis stor andel statsråd med parlamentarisk erfarenhet från olika nivåer - riksdagen, kommun- och landstingsfullmäktige - så tyder det på att han är raka motsatsen till en "presidentlik" regeringschef.

Mot denna bakgrund bedömer vi att det i nuläget vore oklokt att ge efter för dem som i debatten efterfrågar ändringar i regeringsformen i syfte att försvaga regeringschefens ställning. Visst har Sveriges regeringschef en relativt stark ställning i 1974 års regeringsform, även om vi bedömer den som svagare än i till exempel Kanada, Spanien och Storbritannien. Och visst kan det finnas anledning att uppmärksamma att vi från tid till annan begåvas med regeringschefer som får en mycket stark ställning, på grund av andra omständigheter. Partiernas svagare ställning, mediernas fokusering på regeringschefen och internationaliseringen av politiken bidrar till detta. Men vi har i vår forskning inte funnit belägg för att vårt parlamentariska styrelseskick har genomgått den typ av grundläggande förändringar som skulle kunna motivera författningsändringar.

Det är välkommet att regeringschefens ställning diskuteras med jämna mellanrum. Men den diskussionsom nu pågår är enligt vår mening alltför präglad av svepande - i några fall till och med missvisande - jämförelser mellan Göran Persson och tidigare statsministrar. Vi har svårt att förstå det vurmande för gångna tiders regeringschefer som just nu genomsyrar debatten. Kanske är det så enkelt att statsministrar - precis som blixten - - är vackrast på avstånd?

THOMAS PERSSON	Fil dr i statsvetenskap Uppsala universitet
KÅRE VERNBY	Fil dr i statsvetenskap, Uppsala universitet
HANNA BÄCK	Fil dr i statsvetenskap University of Twente
LINA WESTIN	Pol mag Uppsala universitet “

Reinfeldt och Wallström om EU.

DN 070324 sid 6:

"Vi kämpar gemensamt för EU eftersom det gynnar Sverige"

“Fredrik Reinfeldt och Margot Wallström skriver gemensamt: Vi tror båda på ett Europasamarbete som söker globala lösningar. I morgon firar EU sin 50-årsdag. För Sverige är det självklart att verka för ett Europa som kan leverera konkreta svar på globaliseringens utmaningar. Det handlar framför allt om att hantera ekonomi, miljö, jobb, immigration, demokrati och säkerhet. Men den målsättningen, som Sverige delar, kan bara förverkligas genom ekonomiska reformer och strukturella förändringar inom EU, bland annat en effektivisering av den inre marknaden. Tillsammans tror vi på ett Europasamarbete som utvecklas och utvidgas i en alltmer globaliserad värld, skriver den moderate statsministern Fredrik Reinfeldt och den socialdemokratiska EU-kommissionären Margot Wallström.

För 50 år sedan var Europa en kontinent härjad av två världskrig som hade skövlat mer än 70 miljoner människoliv. Ur askan föddes en vision om ett nytt Europa. Ett Europa vars främsta kännetecken inte var krig och död, utan fred, demokrati och välstånd.

Vi har sett hur demokratin har slagit fast rot i Grekland, Portugal och Spanien. Irland har rest sig ur fattigdom. Järnridån har fallit och öst och väst fogats samman. Idag består EU av 27 medlemsstater med närmare 500 miljoner medborgare som binds samman av gemensamma värderingar. EU har utvecklats till världens största ekonomiska marknad och handelspartner. Därför är EU en växande aktör för fred och försoning i världen och världens största biståndsgivare. EU har tagit på sig ledartröjan för klimatkampen och mänskliga rättigheter.

För äldre generationer är tanken om Europa som ett freds- och demokratiprojekt en självklarhet, men vad betyder Europa för yngre generationer? Vilka är de nya visionerna?

En globaliserad värld kräver ett starkt, öppet och dynamiskt Europa

som kan leverera konkreta resultat. Rätt hanterat är globaliseringen inte bara en utmaning utan också en möjlighet. Kommissionen har under Barrosos ledning fastlagt de strategiska målen välfärd, solidaritet och säkerhet.

Den svenska regeringen delar dessa målsättningar, vilka uppnås bäst genom att EU koncentrerar sig på genuint gränsöverskridande uppgifter. Det handlar framför allt om att hantera ekonomi, miljö, jobb, immigration, demokrati och säkerhet - om att skapa ett samhälle där tillväxt och europeisk konkurrenskraft kan förenas med hållbar utveckling, rättvisa och social trygghet.

Det är en vision som bara kan förverkligas genom ekonomiska reformer och strukturella förändringar. Den inre marknaden måste förbättras och effektiviseras för att stärka vår internationella konkurrenskraft och ge konsumenter bättre tillgång till varor och tjänster. Det finns fortfarande alltför många onödiga hinder för den fria rörligheten på den inre marknaden. Att EU har tagit ett antal initiativ för att uppmuntra investeringar, innovationer och företagande är positivt men innebär inte att vi kan luta oss tillbaka. Mycket mer måste komma på plats för att stärka våra förutsättningar i en hårdnande global konkurrens. Det gäller inte minst inom forskning och utveckling.

Om globaliseringens effekter utgör den ena av EU:s stora framtidsutmaningar så är miljö- och klimatfrågan den andra. Det senaste toppmötet tog ett historiskt beslut när EU:s medlemsstater enades om att begränsa utsläppen av växthusgaser och öka andelen förnyelsebar energi genom en rad olika åtgärder. I praktiken betyder beslutet att EU skapar en energipolitik som är förenlig med klimatkampen. Det är en politik som kommer att jobba med lagstiftning, investeringar, forskning och marknaden för att inspirera och förändra.

Klimatförändringen ska bekämpas genom energieffektivitet, rena bränslen och klimatvänlig teknik. Det kommer att stärka vår konkurrenskraft, säkra vår energitillgång och skapa nya jobb. EU:s strategi är att visa andra globala aktörer att minskade utsläpp är en drivkraft, som

inte står i motsats till utan i stället gynnar ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft. Det är en klimatstrategi inte bara för Europa utan också för resten av världen.

EU är ingen statisk organisation, utan snarare en permanent byggarbetsplats. Vi har i flera omgångar sett nya medlemmar ta plats för att positivt bidra till samarbetet. Vi verkar för att de positiva effekterna av tidigare utvidgningar lyfts fram som grund i nya medlemskapsförhandlingar, inte minst deras bidrag till stabilitet och demokrati i hela Europa.

För oss är det självklart att tala om utvidgningens strategiska betydelse för vår omvärld och unionens framtid. Unionen har aldrig stängt några dörrar och måste respektera de åtaganden som har gjorts. Det gäller länderna på Balkan, men vi menar också att ett demokratiskt och europeiskt Turkiet har en naturlig plats i ett framtida EU.

Ett EU i ständig utveckling behöver en fast grund att stå på för att kunna leva upp till människors förväntningar på framtiden. Successivt ser vi hur EU:s ansvar utökas och hur unionen måste moderniseras för att fungera mer effektivt. Därför är det centralt att vi får ett nytt fördrag på plats. Det kommer att ge oss de strukturer och verktyg som behövs för effektiva och demokratiska beslut. Dessutom behöver vi inleda en tydligare strategisk diskussion om EU:s utrikespolitiska intressen för att säkerställa att unionen kan agera mer kraftfullt på den internationella scenen.

Vi skriver den här artikeln tillsammans när EU firar sin 50-årsdag för att vi båda tror på Europasamarbetet. Framtidens utmaningar är globala och kräver globala lösningar. Vi vill att unionen fortsätter att utvecklas och utvidgas på ett sätt som gör att Europa kan vara den positiva kraft som krävs för att bidra till en hållbar utveckling, ökad stabilitet och säkerhet i en allt mer globaliserad värld. Med en sådan ansats har unionen alla förutsättningar att gå en ljus framtid till mötes.

FREDRIK REINFELDT MARGOT WALLSTRÖM “

Om Reinfeldt-Wallströminlägget mm.

DN 070325 sid 9:

**“ Wallström desarmerade sig själv.
Henrik Brors.**

För en vecka sedan välkomnades Margot Wallström med stormmande applåder av den socialdemokratiska kongressen "tillbaka" in i partiet, i hopp om en frontfigur mot de borgerliga och en stark utrikesministerkandidat i nästa val. I dag är den drömmen spräckt, av Fredrik Reinfeldt och Wallström själv.

Det var ett smart grepp av statsminister Reinfeldt att föreslå Margot Wallström att de skulle skriva ett gemensamt inlägg på DN Debatt om EU till 50-årsfirandet. Den svenska EU-kommissionären kunde ju inte gärna tacka nej till att visa upp en enad front med svenska regeringen när den ville visa upp en positiv EU-hållning.

Men i politiken gäller också devisen "säg mig vem du umgås med och jag ska säga vem du är". Wallström sida vid sida med den borgerliga statsministern - och därtill välkomnad med en puss på kinden av utrikesminister Carl Bildt i gårdagens DN - desarmerar henne som trovärdig motståndare mot de borgerliga i en socialdemokratisk valkampanj 2010.

För den internt omstridda Mona Sahlin var gratulationskramen av Margot Wallström inför fotografernas blixtar på s-kongressen viktig för att stärka hennes ställning. Genom att ge Wallström uppdraget att utveckla socialdemokraternas EU- och utrikespolitik framstod det som om Sahlin redan hade klart med en radarkompis i valet.

Med inlägget på DN Debatt framstår det nu snarare som att det inte

finns några motsättningar om EU-politiken mellan de borgerliga och den som ska utarbeta socialdemokraternas politik.

Reinfeldt-Wallströminlägget gör det dessutom svårare för socialdemokraterna att angripa den borgerliga regeringens klimatpolitik. Mona Sahlin har kritiserat Reinfeldt för att regeringen inte går före övriga EU-länder. Nu skriver Wallström tillsammans med Reinfeldt att "EU skapar en energipolitik som är förenlig med klimatkampen".

Margot Wallström visade också ett minst sagt svalt intresse för att återkomma som minister i en kommande svensk regering i Ekots intervju på lördagen.

Hon anklagade den socialdemokratiska regeringen för att ha varit "ängslig" och tyckte inte att EU-motståndarna i miljöpartiet, vänsterpartiet och i det egna partiet borde ha någon "representation" för sin hållning.

Det är svårt att tänka sig att Wallström skulle agera utrikesminister i en regering som är beroende av EU-motståndarpartier.

henrik.brors@dn.se 738 12 12 “

“Sahlin stöder Wallströms samarbete med Reinfeldt.

BERLIN/STOCKHOLM. Att Margot Wallström som EU-kommissionär skriver en debattartikel tillsammans med statsminister Fredrik Reinfeldt är "helt riktigt och rätt", tycker socialdemokraternas partiledare Mona Sahlin som på fredagen deltog i ett möte mellan Europas socialistiska partier i Berlin.

I artikeln nämner Wallström och Reinfeldt att det behövs ett Europa som skapar social trygghet, samma sak som de socialistiska ledarna

talade om. Innebär det att Mona Sahlin och Fredrik Reinfeldt har samma åsikt om hur EU ska se ut?

- Margot Wallström menar nog samma sak som jag, hoppas jag. Men vi måste inse att EU är på en politisk nivå där vi har olika åsikter.

I Ekots lördagsintervju sa Margot Wallström att socialdemokraterna har haft en ängslig EU-politik och det håller Mona Sahlin med om.

- Ja, EU-politiken har varit ängslig inom partiet. Nu måste vi sluta att prata om ja och nej till EU. Låt oss prata om hur Europa ska se ut i stället.

Förra söndagen ville jublet aldrig ta slut på s-kongressen när Mona Sahlin hälsade Margot Wallström tillbaka till Sverige. Kommentarna på lördagen tyder dock på att Wallström klargjort att hennes jobb är för EU-kommissionen.

I lördagsintervjun berättade Margot Wallström att hon ska bidra med ett EU-perspektiv i den grupp som hon ska vara med i tillsammans med Jan Eliasson.

Fredrik Reinfeldt vill att debattartikeln ska uppfattas som att Sverige går "i armkrok med kommissionen".

- EU-kommissionen är de små ländernas vän, påpekade Reinfeldt.

På frågan om hur han ser på Margot Wallströms deltagande i en socialdemokratisk arbetsgrupp anser han att man ska lyssna på Margot Wallström.

- Man ska respektera henne för vad hon verkligen säger och det är att hon ska föra in EU-perspektivet. Det är förstås bra.

Den folkpartistiske riksdagsledamoten Carl B Hamilton har kritiserat Margot Wallström hårt för att ha engagerat sig i svensk politik. På lördagen var han nöjd.

- Margot Wallström har tagit till sig kritiken och markerar nu att hon inte vill bli exploaterad av Mona Sahlin, säger Carl B Hamilton.

Ledaren för socialdemokratiska EU-kritiker Sören Wibe ser debattartikeln som problematisk för Mona Sahlin.

- Det måste vara ett hårt slag mot Mona Sahlin att se sin bästa vän och sin värsta fiende tillsammans, säger Sören Wibe.

För övrigt anser han att Margot Wallström enbart gör sitt jobb och att hon har en skyldighet att framträda med regeringschefer.

- Det står inte i motsatsställning till vaga löften om vad hon eventuellt ska göra om några år.

På måndag visas det fjärde avsnittet av Göran Persson-dokumentären. Då berättar han om försöken att locka hem Margot Wallström från Bryssel. Enligt uppgift ska hon ha fått välja vilken ministerpost hon ville ha.

Margot Wallström menade i lördagsintervjun att hon har lagt historien bakom sig och att hon inte har något intresse av att diskutera gamla strider. Själva har hon gått vidare och är inte intresserad att älta.

Marianne Björklund

marianne.björklund@dn.se

Annika Hamrud

annika.hamrud@dn.se 738 11 21 “

Sociala frågor i EU.

DN 070325 sid 21:

“ **Mona Sahlin betonar sociala frågor i EU.**

BERLIN. EU måste engagera sig mer i sociala frågor för att få med sig medborgarna. Det tyckte Mona Sahlin och andra europeiska ledare för socialistpartier när de i Berlin på lördagen lanserade ett "nytt, socialt Europa".

För Mona Sahlin var det första gången hon träffade sina internationella kolleger sedan hon utnämndes till socialdemokratisk partiledare. Hon hamnade i centrum vid fototillfället och hälsades välkommen av danske Poul Nyrup Rasmussen, ledare för Europesiska socialdemokraternas parti (ESP), som en av de "starka europeiska personligheterna".

-Det är min sjunde dag som den sjunde ledaren för de svenska socialdemokraterna. Jag är född samma år som Romdeklarationen, och när man fyller 50 år behöver man en omstart. Det gäller också EU, sade Mona Sahlin under det korta anförande hon höll under presskonferensen i Willy Brandts hus på Wilhelmstrasse i Berlin.

Budskapet från henne och de andra socialistiska ledarna var att det nu, vid 50 års ålder, är dags för Europa att betona de sociala värdena.

-Jag tror att ett socialt Europa kan vara en del av nystarten. Vi måste lämna ja eller nej till EU bakom oss och börja prata om ett socialt Europa, sade Mona Sahlin och fick applåder.

DE SOCIALDEMOKRATISKA ledarna hetonade att EU behöver en ny konstitution för att kunna verka i framtiden.

Mona Sahlin för sin del sade sig vänta på att den nuvarande svenska regeringen ska ta kontakt med henne för att diskutera hur Sverige ska gå vidare i frågan. Själva tycker hon inte att en folkomröstning är

aktuell, men hon efterlyser en debatt.

-Vi har inga problem med det förslag som låg. Men jag skulle vilja veta vad statsminister Fredrik Reinfeldt tycker.

Hur ska då ett socialt Europa se ut? Mona Sahlin talar om ett Europa som vårdar de fackliga relationerna och ser till att social dumpning undviks.

-Vi borde se på sociala orättvisor och klyftor på samma sätt som EU har sett på den gemensamma marknaden och handeln.

Alfred Gusenbauer, förbundskansler i Österrike, menade att ett socialt Europa kan få medborgarna att känna att EU stöder dem. En del av talarna ville se mer gemensam lagstiftning på det sociala området, och Mona Sahlin är inte helt främmande för det.

-Så småningom kanske, beroende på i vilken takt som länderna går. Vi får inte medborgarna med oss om inte de får mer av de rättigheter som de efterfrågar.

Marianne Björklund

DNs korrespondent. marianne.bjorklund@dn.se “

“Påven saknar Gud.

Påven Benedictus XVI är bestört över att ingen hänvisning görs till Gud och kristendomen i 50-åriga EU:s jubileumsdeklaration, som ger en snabbgenomgång av vad EU uppnått, står för och vill framöver.

TT, BERLIN “

Sahlins nya sekreterare.

DN 070328 sid 10:

“Sahlin möblerar om i partitoppen.

Mona Sahlin fortsätter att sätta sin egen prägel på partitoppen, efter utrensningen bland Göran Perssons närmaste. S-ledaren bekräftar nu att hennes när maste medarbetare blir Stefan Stern, tidigare hennes statssekreterare på miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet.

Stern blir såväl biträdande partisekreterare som gruppsekreterare i riksdagen.

Riksdagsgruppen ställde sig på tisdagseftermiddagen bakom beslutet, som inne bär att Stern nu får samma viktiga roll för Sahlin som Jan Larsson hade för Göran Persson.

Den dubbla titeln för Stefan Stern motiverar Sahlin med att "det är viktigt att markera att min närmaste man måste finnas både här i riksdagen och på partihögkvarteret".

Stefan Stern, född 1970, har länge räknats till Mona Sahlins innersta krets, och anses stå henne nära både politiskt och personligt.

HAN HAR TIDIGARE bland annat varit pressekreterare vid socialdepartementet, partiets presschef, informationschef på näringsdepartementet, och chef för den förra regeringens samordningskansli för hållbarhetsfrågor.

Nyligen tillträdde han som vd for Svensk Fjärrvärme.

TOVE NANDORF

tove.nandorf@dn.se 08-738 2110

Socialdemokratin dirigerar borgerlig politik.

DN 070325 sid6 :

"Socialdemokratin dirigerar borgerlig politik"

“Även om socialdemokraterna förlorar makten så har de vunnit den politiska debatten, skriver brittisk statsvetare i en jämförande analys. Den socialdemokratiska rörelsen håller på att spricka i sina beståndsdelar. Återställare och förnyare tampas i Sverige. Nya och gamla Labourrörelsen stängas allt hårdare i Storbritannien. Makten har redan glidit rörelsen ur händerna i Sverige och brittiska Labour ser ut att vandra samma väg. Ändå är socialdemokratin inte på väg att ersättas av någon annan ideologi. Den politiska kampen handlar om vem som är bäst på att utveckla och modernisera det socialdemokratiska arvet. Fortfarande dominerar den politiska dagordningen av frågor som socialdemokrater först väckte. Det skriver den ledande brittiske statsvetaren, Oxfordprofessorn Vernon Bogdanor, exklusivt för DN Debatt.

I Sverige, och de andra nordiska länderna med Norge som enda undantag, befinner sig socialdemokraterna nu i opposition. Även i Storbritannien riskerar Labourpartiet att snart hamna där. De konservativas ledare David Cameron leder över premiärministern med tio procent i opinionsmätningarna, och när han ställs mot Blairs trolige efterträdare Gordon Brown, ökar Camerons ledning till femton procent.

Ändå: även om socialdemokraterna förlorar i allmänna val så kan de ha vunnit själva den politiska debatten. I Storbritannien har Thatcherism-yrkan försvunnit för länge sedan, och i

Sverige fick den aldrig fäste. Ingen anser i dag att statsmakten bör upphöra med att engagera sig i samhället. Både svenska och brittiska konservativa accepterar att välfärdsstaten är här för att stanna. Den politiska kampen förs därför på socialdemokratiskt territorium, och huvudfrågan i både Storbritannien och Sverige handlar om reform av den offentliga tjänstesektorn.

När det gäller att åstadkomma reformer står dock både vänstern och högern inför ett dilemma. För när välfärdsstaten byggdes upp under åren efter andra världskriget behövde medelinkomsttagarna inte betala mycket i inkomstskatt. De röstade med andra ord för förmåner som de inte måste betala för. Så är inte längre fallet. Den genomsnittliga skattebetalaren är i dag mycket mindre benägen att betala mer i direkta inkomstskatter. Ett parti som vill höja inkomstskatten, som exempelvis Labour försökte göra 1992, kommer därför att straffas vid valurnorna.

Men väljarna är samtidigt högst ovilliga att acceptera den till synes uppenbara följsatsen: om de betalar mindre i skatt får de räkna med lägre kvalitet på samhällsservicen. Tvärtom kräver de bättre offentliga tjänster. En brittisk opinionsmätning visade nyligen att blott 21 procent av väljarna uppskattar den traditionella konservativa patentmedicinen att sänka skatterna och minska välfärdsutgifterna, samtidigt som bara 21 procent vill höja skatterna för att bekosta bättre samhällsservice. Människor vill ha bättre offentliga tjänster, men de vill inte betala för dem. Hur ska den cirkelns kvadratur lösas?

Svaret ligger i att göra den offentliga tjänstesektorn effektivare. Tack vare gynnsamma ekonomiska omständigheter lyckades regeringen Blair fördubbla anslagen till hälso- och sjukvården mellan 2000 och 2007. Men det tycks knappast ha medfört en motsvarande faktisk välfärdshöjning - hela 71 procent av medborgarna anser att de extra pengarna som spenderats på hälso- och sjukvård hittills inte har gett resultat.

Här finns förvisso utrymme för förbättringar. Toryledaren David Cameron anser att hälso- och sjukvården skulle kunna effektiviseras om den vore mindre centralstyrd, om besluten kunde decentraliseras till yrkeskunnig personal och patienter. Dock är det oklart hur detta ska kunna åstadkommas i en tjänstesektor som finansieras med statliga skatter. Ändå kommer i framtiden konflikten mellan centralmaktsförespråkare och decentraliseringsivrare att bli en viktigare skiljelinje mellan vänstern och högern än de sedvanliga dispyterna kring offentligt eller privat företagande.

Men allmänheten kräver inte bara bättre samhällsservice. I våra alltmer konsumtionsorienterade samhällen efterfrågar de också mer personliga offentliga tjänster, tjänster som i högre grad anpassas efter individuella behov. Den offentliga välfärdssektorn måste därför följa det privata näringslivets exempel: att röra sig bort från massproduktion till att erbjuda varor och tjänster som är skraddarsyddade för den individuella konsumenten.

Att erbjuda medborgarna valfrihet skapar förstås ett dilemma för socialdemokrater eftersom det alltför lätt kan öka ojämlikheten i samhället. Den välartikulerade och driftiga medborgaren gör sannolikt bättre val än den som tvingas bo i städernas hyreskaserner. I såväl Storbritannien som Sverige försöker därför socialdemokrater ta krafttag för att rusta upp skolväsendet så att individernas egna val på sikt ska bli mer jämlika. Tony Blair har exempelvis föreslagit individuell stödundervisning i alla skolor för att skapa garanti för att inget skolbarn hamnar på efterkälken.

Men personligt anpassade välfärdstjänster kommer sannolikt att bli dyrare än den gamla sortens likriktade. Hur ska då socialdemokratiska regeringar kunna förena sina löften att hålla nere de direkta inkomstskattenivåerna med åtagandet att förbättra samhällsservicen? Svaret ligger i att fjärma sig från idén om en enhetlig statlig modell för leverans av offentliga tjänster och i stället tillåta en större mångfald av

leverantörer. Konkurrens inom den offentliga sektorn kommer - liksom konkurrens i den privata sektorn - att hålla kostnaderna nere och resultera i högre kvalitet.

Det innebär förstås att man rör sig bort från den traditionella socialdemokratiska modellen och att man riskerar att splittra vänstern. I Storbritannien utgör just detta skiljelinjen mellan den "nya" och det "gamla" Labourrörelsen. Inom svensk socialdemokrati ser vi också skillnaden mellan en "återställarfalang" och en "förnyarfalang".

Växthuseffekten är en annan fråga som kan splittra vänstern. David Cameron har nyligen föreslagit en ny skatt på flygresor för att avskräcka människor från ett flitigt flygande. Enligt opinionsmätningar ställer sig dock bara cirka 30 procent av medborgarna positiva till skatter på bil- och flygtransporter, medan drygt 60 procent är direkt negativa.

I denna fråga är socialdemokrater mycket mer splittrade än konservativa väljare. Akademiker och andra högutbildade tenderar att välkomna åtgärder för att motverka växthuseffekten. Den något så när välbeställda arbetarklassen - de verkliga marginalväljarna i både svenska och brittiska val - är mindre intresserade, eftersom de på ett tämligen sent stadium har fått råd att röra sig mer fritt och exempelvis semestra utomlands. Och nu, just som deras ambitioner på det planet har börjat uppfyllas, försöker partierna till vänster att hålla tillbaka deras energikonsumtion.

Den socialdemokratiska rörelsen håller därför på att spricka i sina beståndsdelar. Ändå är socialdemokratin inte på väg att ersättas av någon alternativ ideologi. I stället står den politiska kampen kring frågan om vem som bäst kan modernisera det socialdemokratiska arvet - den moderata vänsterns partier som byggde välfärdsstaten eller deras konservativa motståndare. Den politiska kampen håller på att inriktas mot vad statsvetare kallar valensfrågor, värdefrågor eller

pragmatiska frågor, snarare än "ståndpunktsfrågor", allt eller intet-frågor sprungna ur ideologiernas värld.

Framför allt vill väljarna inte bli uppmanade att välja mellan en stark ekonomi och en effektiv offentlig service. Och de kommer att fjärma sig från varje parti som uppmanar dem att göra det valet. Väljarna vill ha bådadera. I själva verket kommer de att acceptera globaliseringens osäkerhetsmoment enbart om ekonomisk liberalism kombineras med starka välfärdssystem så att de har ett skyddsnät mot risker och osäkerhet. Just detta erbjuder förstås stora möjligheter för konservativa partier både i Storbritannien och Sverige om de - i stället för att vrida klockan tillbaka - kan lära sig att hantera den moderna välfärdsstaten och dagens samhälle.

Socialismen i såväl Storbritannien som Sverige avfärdas på många håll som en midsommarnattsdröm. Likväl domineras den politiska dagordningen i båda länderna av frågor som socialdemokrater först av alla väckte. Vilken är den mäktigaste politiska rörelsen i Storbritannien och Sverige? Socialdemokratins spöke.

Vernon Bogdanor

Översättning: Per Jönsson “

EU 50 år.

DN 070324 sid22:

“ **Klimatet ger ny glöd åt jubilarer** ”

En framgångsrik 50-åring med identitetsproblem och medelålderstvivell firar födelsedagsfest i Berlin på söndag. Finns det ett liv efter 50 för Europeiska unionen? Klimatfrågorna ger hopp om ny glöd i samarbetet.

Ingrid Hedström:

- **Mina herrar**, ni försöker komma överens om något ni inte kan komma överens om. Men om ni kommer överens om något kommer det inte att ratificeras. Och om det ratificeras kommer det inte att fungera.

Med de orden sägs Storbritanniens observatör Russell Bretherton ha promenerat ut från den konferens där utrikesministrarna från Frankrike, Västtyskland, Italien, Nederländerna, Belgien och Luxemburg försökte dra upp riktlinjerna för en europeisk ekonomisk gemenskap med gemensamma tullmurar mot omvärlden.

En historisk felbedömning i klass med den skivbolagsdirektör som avvisade Beatles med orden "gitarrgruppernas tid är ute". De sex kom överens. Romfördraget undertecknades den 25 mars 1957 och ratificerades utan problem. Det som startade som en ekonomisk klubb för sex länder är i dag en gränslös alleuropeisk union med 27 medlemmar, gemensamma lagar på en lång rad områden, en egen världsvaluta, växande militära muskler - och en lång kö vid inläppet.

Sett utifrån är Europeiska unionen en success story. På Balkan är det hoppet om EU-medlemskap som får stater att ta itu med korruption och fånga in krigsförbrytare. I Asien slår EU:s miljönormer och

arbetsplatsregler igenom bland företag som tycker det är praktiskt att i ett slag få klartecken för att sälja till 27 länder. Afrikanska unionen liksom sydamerikanska Mercosur hämtar inspiration från EU.

Men på hemmaplan är det inte lika muntert. Som många utåt framgångsrika 50-åringar ser sig EU i spegeln och deppar över allt som inte blev som man hoppats. Invånarna i det europeiska huset är missnöjda. I stället för att glädjas åt rivna gränser och möjligheten att fritt arbeta och studera i 27 länder retar de sig på klåfingrig byråkrati, slöseri och oåtkomliga makthavare i Bryssel, särskilt när ekonomin går dåligt.

Kanske hade inte Russell Bretherton helt fel ändå. Kriserna har varit många i Europasamarbetet. Söndagens jubilar har haft sin trotsålder, sin pubertet, sina medelålderskriser. Den ratificeringskris Bretherton förutspådde för Romfördraget uteblev. Men danskarna vägrade ratificera Maastrichtfördraget 1992, irländarna sade nej till Nicefördraget 2001, fransmän och holländare gav fingret åt "Fördrag om upprättande av en konstitution för Europa" 2005.

Men Europasamarbetet har rest sig efter alla slag - för att det haft starka drivkrafter.

I högtidstalen på söndag kommer man att tala om drömmen om fred i ett sargat Europa. Men även om Europasamarbetet alltid haft sina visionärer är det ekonomiska och geopolitiska realiteter som drivit på snarare än folkliga rop på fred och enhet.

Så var det när de första stegen togs. Det gällde Tyskland, 1950 ett ockuperat land utan eget försvar men på väg att resa sig ekonomiskt. Den tyska industrins snabba återhämtning oroade Frankrike.

Samtidigt hade de första salvorna lossats i det kalla kriget. Tyskland hade delats, järnridån var på väg att gå ner över Europa och våren

1950 höjdes starka röster i Washington för att Västtyskland skulle rustas för att bli en militär buffert mot Sovjetunionen.

Fransmännen, som tre gånger på 70 år invaderats av Tyskland, var förfärade. Men USA:s utrikesminister Dean Acheson vädjade till franske kollegan Robert Schumann att skapa "en västeuropeisk gemenskap" med plats för Västtyskland.

In på scenen kom då visionären Jean Monnet med förslaget om en europeisk kol- och stålunion. Genom att låsa in Västtysklands strategiska industrier i överstatliga institutioner kunde man dämpa övriga Europas oro för ny tysk aggression.

Så började alltså Europaäventyret: som ett sätt för Frankrike att hålla sin tyska granne på mattan och som ett sätt för USA att trygga fronten i det kalla kriget.

Kol- och stålunionen skulle kompletteras med en europeisk försvarsunion med överstatliga myndigheter. Men den planen vägrade franska nationalförsamlingen 1954 ratificera.

När Russel Bretherton förutspådde Europasamarbetet misslyckande hade det alltså redan genomgått sin första kris. Men starka drivkrafter höll projektet rullande. Romfördraget 1957 lade grunden till EG, Europeiska gemenskaperna.

Nya drivkrafter hade tillkommit. 50-talet blev för Frankrike en lång och blodig reträtt från kolonialvärlden i Asien och Afrika. Att ena Europa blev för Frankrike ett sätt att försöka bibehålla sin roll som stormakt i världen.

Mycket konkret blev detta efter Suezkrisen 1956 när Frankrike och Storbritannien invaderade Egypten för att näpsa landets ledare Gamal Abdel Nasser, som haft fräckheten att nationalisera Suezkanalen.

Invasionen blev ett fiasko. FN och USA rasade, pengarna forsade ur de franska och brittiska statskassorna, och Storbritannien beslutade att dra sig ur Suezäventyret.

När den franske premiärministern Guy Mollet fick beskedet från London hade han just besök av den västtyske förbundskanslern Konrad Adenauer, som utbrast "Nu har stunden kommit att bygga Europa!"

Också Storbritannien beslutade till sist motvilligt att en ekonomisk gemenskap med grodätarna och hunnerna på kontinenten var enda sättet att ersätta sitt förlorade imperium.

På 80-talet drev näringslivet på för att sätta fart på de stagnerande ambitionerna att ta bort alla hinder för att varor, tjänster, kapital och arbetskraft skulle röra sig fritt mellan de tolv EG-länderna.

När Berlinmuren föll 1989 oroades Paris av tanken på tysk återförening. Men president François Mitterrand gav sitt bifall till ett enat Tyskland mot att tyske förbundskanslern Helmut Kohl lovade att offra den starka D-marken för en gemensam europeisk valuta.

De stora Europabesluten har fattats genom diplomatiskt schackrande i slutna rum, säkert en bidragande orsak till problemen med den folkliga förankringen. Men i takt med att samarbetet fått upp alltmer politiska frågor på dagordningen, det folkvalda EU-parlamentet fått större inflytande och politiska opinioner satt större avtryck på

EU:s dagordning har cynism och statsnytta fått sällskap av ställningstaganden för demokrati och mänskliga rättigheter. Blivande medlemsländer har inte bara tvingats liberalisera sina ekonomier utan också ta itu med med korruption, stärka skyddet för etniska minoriteter, förbättra relationer grannländer och lagt ner osäkra kärnkraftverk.

Och varje gång medborgarna chockat Bryssel genom folkomröstningsnej har EU blivit öppnare, insynen har ökat.

Några av den europeiska integrationens ursprungliga drivkrafter har försvagats. Det blev mycket tydligt i uppmarschen till Irakkriget 2003 att ett enat Europa inte längre är samma strategiska intresse för USA. Tvärtom spelade Washington på splittringen mellan EU-länderna.

Den stora utvidgningen 2004 har bidragit till EU:s 50-årskris. Med tio nya medlemsländer i unionen har Europas politiska spelplan förändrats dramatiskt. EU:s geopolitiska situation förändras liksom dess ekonomi, dess kultur. Maktbalansen förändras. Det gamla radarparet Frankrike-Tyskland kan inte längre ensamt ange tonen i unionen. Försök att skapa en fransk-tysk-brittisk trippelallians misslyckades. Den stora nykomlingen Polen vill vara med i leken. EU-kommissionen i Bryssel hoppas få större betydelse som samlande kraft.

Och vad är meningen med föreningen år 2007? Hur långt österut ska EU sträcka sig? Hör ett muslimskt Turkiet hemma i den europeiska gemenskapen?

Inte så konstigt att söndagens jubilar brottas med sin identitet och känner oro för framtiden.

Men visst finns det chans till ett liv efter 50 för EU. Verkligheten driver fortfarande på.

Det märks inte minst på hur snabbt klimat- och energifrågorna seglat upp till toppen på EU:s dagordning. Vid EU:s toppmöte i Bryssel nyligen lyckades de 27 medlemsländernas ledare enas om långtgående beslut för att minska den globala uppvärmningen.

Bakom detta ligger hårda realiteter. Den brittiska Nordsjögasen är på upphällningen. Den rysk-ukrainska gaskrisen har skrämt de många

EU-länder som är beroende av ryska gasleveranser. Då är det bäst att agera gemensamt. En gemensam energipolitik blir högaktuell samtidigt som medvetenheten om den globala uppvärmningen ökat.

Med detta nya steg mot fördjupat samarbete får EU möjligheten att spela rollen som internationell pådrivare för att rädda världen från klimathotet och ta politiska popularitetspoäng på hemmaplan.

EU:s konstitutionskris är visserligen fortfarande olöst. Unionen behöver överbrygga förtroendeklyftan till medborgarna och ta beslut om hur det nya Stor-EU ska fungera effektivt.

Men kön till inläppet är lång. Den sträcker sig ända bort till Kaukasus.

En 50-åring som så många vill hänga med har knappast spelat ut sin roll.

ingrid.hedström@ 738 10 62 “

Preliminär skatt

2006.

Tabell 33

För utdebitering 33 kr.

Skatteavdrag för månadslön 2006

Lön kr Prel. skatt kolumn

1 och 2

1 - 1300 0 0

1301 - 1400 100 0

1401 - 1500 109 33

1501 - 1600 110 66

1601 - 1700 120 99

1701 - 1800 132 132

1801 - 1900 165 165

1901 - 2000 198 198

2001 - 2100 231 231

2101 - 2200 264 264

2201 - 2300 297 297

2301 - 2400 330 330

2401 - 2500 363 363

2501 - 2600 396 396

2601 - 2700 429 429

2701 - 2800 462 462

2801 - 2900 495 495

2901 - 3000 528 528

3001 - 3100 561 561

3101 - 3200 594 594

Lön kr Prel. skatt

3201 - 3300 624

3301 - 3400 651

3401 - 3500 676

3501 - 3600 704

3601 - 3700 728

3701 - 3800 756

3801 - 3900 783

3901 - 4000 808

4001 - 4100 836

4101 - 4200 860

4201 - 4300 888

4301 - 4400 915

4401 - 4500 940

4501 - 4600 968

4601 - 4700 992

4701 - 4800 1020

4801 - 4900 1047

4901 - 5000 1072

5001 - 5100 1100

5101 - 5200 1124

5201 - 5300 1152

5301 - 5400 1179

5401 - 5500 1204

5501 - 5600 1232

5601 - 5700 1256

5701 - 5800 1284

5801 - 5900 1311

5901 - 6000 1336

6001 - 6100 1364

6101 - 6200 1388

6201 - 6300 1416

6301 - 6400 1443

6401 - 6500 1468

6501 - 6600 1496

6601 - 6700 1520

6701 - 6800 1548

6801 - 6900 1575

6901 - 7000 1600

7001 - 7100 1628

7101 - 7200 1652

7201 - 7300 1680

7301 - 7400 1707

7401 - 7500 1732

7501 - 7600 1760

7601 - 7700 1784

7701 - 7800 1812

7801 - 7900 1839

7901 - 8000 1864

8001 - 8100 1892

8101 - 8200 1916

8201 - 8300 1944

8301 - 8400 1971

8401 - 8500 1996

8501 - 8600 2024

8601 - 8700 2048

8701 - 8800 2076

8801 - 8900 2103

8901 - 9000 2128

9001 - 9100 2161

9101 - 9200 2194

9201 - 9300 2227

9301 - 9400 2260

9401 - 9500 2293

9501 - 9600 2326

9601 - 9700 2359

9701 - 9800 2392

9801 - 9900 2425

9901 - 10000 2458

10001 - 10100 2491

10101 - 10200 2524

10201 - 10300 2557

10301 - 10400 2593

10401 - 10500 2629

10501 - 10600 2667

10601 - 10700 2703

10701 - 10800 2739

10801 - 10900 2774

10901 - 11000 2810

11001 - 11100 2849

11101 - 11200 2884

11201 - 11300 2920

11301 - 11400 2956

11401 - 11500 2992

11501 - 11600 3030

11601 - 11700 3066

11701 - 11800 3102

11801 - 11900 3137

11901 - 12000 3173

12001 - 12100 3212

12101 - 12200 3247

12201 - 12300 3283

12301 - 12400 3319

12401 - 12500 3355

12501 - 12600 3393

12601 - 12700 3429

12701 - 12800 3465

12801 - 12900 3500

12901 - 13000 3536

13001 - 13100 3575

13101 - 13200 3610

13201 - 13300 3646

13301 - 13400 3682

13401 - 13500 3718

13501 - 13600 3756

13601 - 13700 3792

13701 - 13800 3828
13801 - 13900 3863
13901 - 14000 3899
14001 - 14100 3938
14101 - 14200 3973
14201 - 14300 4009
14301 - 14400 4045
14401 - 14500 4081
14501 - 14600 4119
14601 - 14700 4155
14701 - 14800 4191
14801 - 14900 4226
14901 - 15000 4262
15001 - 15100 4301
15101 - 15200 4336
15201 - 15300 4372
15301 - 15400 4408
15401 - 15500 4444
15501 - 15600 4482
15601 - 15700 4518
15701 - 15800 4554
15801 - 15900 4589
15901 - 16000 4625
16001 - 16100 4664
16101 - 16200 4699
16201 - 16300 4735
16301 - 16400 4771
16401 - 16500 4807
16501 - 16600 4845
16601 - 16700 4881
16701 - 16800 4917
16801 - 16900 4952
16901 - 17000 4988
17001 - 17100 5027

17101 - 17200 5062
17201 - 17300 5098
17301 - 17400 5134
17401 - 17500 5170
17501 - 17600 5208
17601 - 17700 5244
17701 - 17800 5280
17801 - 17900 5315
17901 - 18000 5351
18001 - 18100 5390
18101 - 18200 5425
18201 - 18300 5461
18301 - 18400 5497
18401 - 18500 5533
18501 - 18600 5571
18601 - 18700 5607
18701 - 18800 5643
18801 - 18900 5678
18901 - 19000 5714
19001 - 19100 5753
19101 - 19200 5788
19201 - 19300 5824
19301 - 19400 5860
19401 - 19500 5896
19501 - 19600 5934
19601 - 19700 5970
19701 - 19800 6006
19801 - 19900 6041
19901 - 20000 6077
20001 - 20200 6151
20201 - 20400 6223
20401 - 20600 6297
20601 - 20800 6369
20801 - 21000 6440

21001 - 21200 6514
21201 - 21400 6586
21401 - 21600 6660
21601 - 21800 6732
21801 - 22000 6803
22001 - 22200 6877
22201 - 22400 6949
22401 - 22600 7023
22601 - 22800 7095
22801 - 23000 7166
23001 - 23200 7240
23201 - 23400 7312
23401 - 23600 7386
23601 - 23800 7458
23801 - 24000 7529
24001 - 24200 7603
24201 - 24400 7675
24401 - 24600 7749
24601 - 24800 7821
24801 - 25000 7892
25001 - 25200 7966
25201 - 25400 8038
25401 - 25600 8112
25601 - 25800 8184
25801 - 26000 8255
26001 - 26200 8324
26201 - 26400 8390
26401 - 26600 8481
26601 - 26800 8587
26801 - 27000 8693
27001 - 27200 8799
27201 - 27400 8905
27401 - 27600 9011
27601 - 27800 9117

27801 - 28000 9223
28001 - 28200 9329
28201 - 28400 9435
28401 - 28600 9541
28601 - 28800 9647
28801 - 29000 9753
29001 - 29200 9859
29201 - 29400 9965
29401 - 29600 10071
29601 - 29800 10177
29801 - 30000 10283
30001 - 30200 10389
30201 - 30400 10495
30401 - 30600 10601
30601 - 30800 10707
30801 - 31000 10813
31001 - 31200 10919
31201 - 31400 11025
31401 - 31600 11131
31601 - 31800 11237
31801 - 32000 11343
32001 - 32200 11449
32201 - 32400 11555
32401 - 32600 11661
32601 - 32800 11767
32801 - 33000 11873
33001 - 33200 11979
33201 - 33400 12085
33401 - 33600 12191
33601 - 33800 12297
33801 - 34000 12403
34001 - 34200 12509
34201 - 34400 12615
34401 - 34600 12721

34601 - 34800 12827
34801 - 35000 12933
35001 - 35200 13039
35201 - 35400 13145
35401 - 35600 13251
35601 - 35800 13357
35801 - 36000 13463
36001 - 36200 13569
36201 - 36400 13675
36401 - 36600 13781
36601 - 36800 13887
36801 - 37000 13993
37001 - 37200 14099
37201 - 37400 14205
37401 - 37600 14311
37601 - 37800 14417
37801 - 38000 14523
38001 - 38200 14629
38201 - 38400 14735
38401 - 38600 14841
38601 - 38800 14947
38801 - 39000 15053
39001 - 39200 15159
39201 - 39400 15267
39401 - 39600 15383
39601 - 39800 15499
39801 - 40000 15615
40001 - 40200 15731
40201 - 40400 15847
40401 - 40600 15963
40601 - 40800 16079
40801 - 41000 16195
41001 - 41200 16311
41201 - 41400 16427

41401 - 41600 16543
41601 - 41800 16659
41801 - 42000 16775
42001 - 42200 16891
42201 - 42400 17007
42401 - 42600 17123
42601 - 42800 17239
42801 - 43000 17355
43001 - 43200 17471
43201 - 43400 17587
43401 - 43600 17703
43601 - 43800 17819
43801 - 44000 17935
44001 - 44200 18051
44201 - 44400 18167
44401 - 44600 18283
44601 - 44800 18399
44801 - 45000 18515
45001 - 45200 18631
45201 - 45400 18747
45401 - 45600 18863
45601 - 45800 18979
45801 - 46000 19095
46001 - 46200 19211
46201 - 46400 19327
46401 - 46600 19443
46601 - 46800 19559
46801 - 47000 19675
47001 - 47200 19791
47201 - 47400 19907
47401 - 47600 20023
47601 - 47800 20139
47801 - 48000 20255
48001 - 48200 20371

48201 - 48400 20487
48401 - 48600 20603
48601 - 48800 20719
48801 - 49000 20835
49001 - 49200 20951
49201 - 49400 21067
49401 - 49600 21183
49601 - 49800 21299
49801 - 50000 21415
50001 - 50200 21531
50201 - 50400 21647
50401 - 50600 21763
50601 - 50800 21879
50801 - 51000 21995
51001 - 51200 22111
51201 - 51400 22227
51401 - 51600 22343
51601 - 51800 22459
51801 - 52000 22575
52001 - 52200 22691
52201 - 52400 22807
52401 - 52600 22923
52601 - 52800 23039
52801 - 53000 23155
53001 - 53200 23271
53201 - 53400 23387
53401 - 53600 23503
53601 - 53800 23619
53801 - 54000 23735
54001 - 54200 23851
54201 - 54400 23967
54401 - 54600 24083
54601 - 54800 24199
54801 - 55000 24315

55001 - 55200 24431
55201 - 55400 24547
55401 - 55600 24663
55601 - 55800 24779
55801 - 56000 24895
56001 - 56200 25011
56201 - 56400 25127
56401 - 56600 25243
56601 - 56800 25359
56801 - 57000 25475
57001 - 57200 25591
57201 - 57400 25707
57401 - 57600 25823
57601 - 57800 25939
57801 - 58000 26055
58001 - 58200 26171
58201 - 58400 26287
58401 - 58600 26403
58601 - 58800 26519
58801 - 59000 26635
59001 - 59200 26751
59201 - 59400 26867
59401 - 59600 26983
59601 - 59800 27099
59801 - 60000 27215
60001 - 60200 27331
60201 - 60400 27447
60401 - 60600 27563
60601 - 60800 27679
60801 - 61000 27795
61001 - 61200 27911
61201 - 61400 28027
61401 - 61600 28143
61601 - 61800 28259

61801 - 62000 28375
62001 - 62200 28491
62201 - 62400 28607
62401 - 62600 28723
62601 - 62800 28839
62801 - 63000 28955
63001 - 63200 29071
63201 - 63400 29187
63401 - 63600 29303
63601 - 63800 29419
63801 - 64000 29535
64001 - 64200 29651
64201 - 64400 29767
64401 - 64600 29883
64601 - 64800 29999
64801 - 65000 30115
65001 - 65200 30231
65201 - 65400 30347
65401 - 65600 30463
65601 - 65800 30579
65801 - 66000 30695
66001 - 66200 30811
66201 - 66400 30927
66401 - 66600 31043
66601 - 66800 31159
66801 - 67000 31275
67001 - 67200 31391
67201 - 67400 31507
67401 - 67600 31623
67601 - 67800 31739
67801 - 68000 31855
68001 - 68200 31971
68201 - 68400 32087
68401 - 68600 32203

68601 - 68800 32319
68801 - 69000 32435
69001 - 69200 32551
69201 - 69400 32667
69401 - 69600 32783
69601 - 69800 32899
69801 - 70000 33015
70001 - 70200 33131
70201 - 70400 33247
70401 - 70600 33363
70601 - 70800 33479
70801 - 71000 33595
71001 - 71200 33711
71201 - 71400 33827
71401 - 71600 33943
71601 - 71800 34059
71801 - 72000 34175
72001 - 72200 34291
72201 - 72400 34407
72401 - 72600 34523
72601 - 72800 34639
72801 - 73000 34755
73001 - 73200 34871
73201 - 73400 34987
73401 - 73600 35103
73601 - 73800 35219
73801 - 74000 35335
74001 - 74200 35451
74201 - 74400 35567
74401 - 74600 35683
74601 - 74800 35799
74801 - 75000 35915
75001 - 75200 36031
75201 - 75400 36147

75401 - 75600 36263
75601 - 75800 36379
75801 - 76000 36495
76001 - 76200 36611
76201 - 76400 36727
76401 - 76600 36843
76601 - 76800 36959
76801 - 77000 37075
77001 - 77200 37191
77201 - 77400 37307
77401 - 77600 37423
77601 - 77800 37539
77801 - 78000 37655
78001 - 78200 37771
78201 - 78400 37887
78401 - 78600 38003
78601 - 78800 38119
78801 - 79000 38235
79001 - 79200 38351
79201 - 79400 38467
79401 - 79600 38583
79601 - 79800 38699
79801 - 80000 38815
%
80001 - 89200 49
89201 - 101000 50
101001 - 116600 51
116601 - 137800 52
137801 - 168400 53
168401 - 216600 54
216601 - 303200 55
303201 - 505600 56
505601 - 1516800 57
1516801 - 58

Sänkningen av grundavdraget upphör vid inkomst 312200= ca 26000 kr per mån. Vid inkomst strax därunder är marginalskatten ca 36%= 110% av 33. Vid 26000 är den 33%
Vid 26800 är marginalskatten 53%, dvs där har den statliga skatten 20% tillkommit.
Vid inkomst 39200 kr per mån är marginalskatten 53% men vid inkomst 39600 kr 58%, där har den statliga skatten ökat till 25% (33+25=58).
Marginalskatten ligger sedan kvar på 58% till inkomst 80 000 kr per mån.
Procentsatserna för skatterna över 80 000 kr per månad förklaras inte i tabellen.

Preliminär skatt 2007. Tabell 33

För utdebitering 33 kr.
Skatteavdrag för månadslön 2007

Lön kr Preliminär skatt
 kolumn 1

1 - 1400 0
1401 - 1500 109
1501 - 1600 110
1601 - 1700 120
1701 - 1800 129
1801 - 1900 139
1901 - 2000 148
2001 - 2100 158
2101 - 2200 159
2201 - 2300 168
2301 - 2400 178
2401 - 2500 187
2501 - 2600 197
2601 - 2700 207
2701 - 2800 216
2801 - 2900 217
2901 - 3000 227
3001 - 3100 236
3101 - 3200 246
3201 - 3300 255
3301 - 3400 265
3401 - 3500 266

3501 - 3600 275
3601 - 3700 292
3701 - 3800 319
3801 - 3900 345
3901 - 4000 372
4001 - 4100 398
4101 - 4200 424
4201 - 4300 451
4301 - 4400 477
4401 - 4500 504
4501 - 4600 530
4601 - 4700 556
4701 - 4800 583
4801 - 4900 609
4901 - 5000 636
5001 - 5100 662
5101 - 5200 688
5201 - 5300 715
5301 - 5400 741
5401 - 5500 768
5501 - 5600 794
5601 - 5700 820
5701 - 5800 847
5801 - 5900 873
5901 - 6000 900
6001 - 6100 926
6101 - 6200 952
6201 - 6300 979
6301 - 6400 1005
6401 - 6500 1032
6501 - 6600 1058
6601 - 6700 1084
6701 - 6800 1111
6801 - 6900 1137

6901 - 7000 1164
7001 - 7100 1190
7101 - 7200 1216
7201 - 7300 1243
7301 - 7400 1269
7401 - 7500 1296
7501 - 7600 1322
7601 - 7700 1348
7701 - 7800 1375
7801 - 7900 1401
7901 - 8000 1428
8001 - 8100 1454
8101 - 8200 1480
8201 - 8300 1507
8301 - 8400 1533
8401 - 8500 1560
8501 - 8600 1586
8601 - 8700 1612
8701 - 8800 1639
8801 - 8900 1665
8901 - 9000 1692
9001 - 9100 1718
9101 - 9200 1749
9201 - 9300 1782
9301 - 9400 1815
9401 - 9500 1848
9501 - 9600 1881
9601 - 9700 1914
9701 - 9800 1947
9801 - 9900 1980
9901 - 10000 2013
10001 - 10100 2046
10101 - 10200 2079
10201 - 10300 2112

10301 - 10400 2145
10401 - 10500 2178
10501 - 10600 2211
10601 - 10700 2244
10701 - 10800 2277
10801 - 10900 2310
10901 - 11000 2343
11001 - 11100 2376
11101 - 11200 2409
11201 - 11300 2443
11301 - 11400 2476
11401 - 11500 2509
11501 - 11600 2542
11601 - 11700 2575
11701 - 11800 2608
11801 - 11900 2641
11901 - 12000 2674
12001 - 12100 2708
12101 - 12200 2741
12201 - 12300 2774
12301 - 12400 2807
12401 - 12500 2840
12501 - 12600 2873
12601 - 12700 2906
12701 - 12800 2939
12801 - 12900 2973
12901 - 13000 3006
13001 - 13100 3039
13101 - 13200 3072
13201 - 13300 3105
13301 - 13400 3138
13401 - 13500 3171
13501 - 13600 3204
13601 - 13700 3237

13701 - 13800 3271
13801 - 13900 3304
13901 - 14000 3337
14001 - 14100 3370
14101 - 14200 3403
14201 - 14300 3436
14301 - 14400 3469
14401 - 14500 3502
14501 - 14600 3536
14601 - 14700 3569
14701 - 14800 3602
14801 - 14900 3635
14901 - 15000 3668
15001 - 15100 3701
15101 - 15200 3734
15201 - 15300 3767
15301 - 15400 3801
15401 - 15500 3834
15501 - 15600 3867
15601 - 15700 3900
15701 - 15800 3933
15801 - 15900 3966
15901 - 16000 3999
16001 - 16100 4032
16101 - 16200 4065
16201 - 16300 4099
16301 - 16400 4132
16401 - 16500 4165
16501 - 16600 4198
16601 - 16700 4231
16701 - 16800 4264
16801 - 16900 4297
16901 - 17000 4330
17001 - 17100 4364

17101 - 17200 4397
17201 - 17300 4430
17301 - 17400 4463
17401 - 17500 4496
17501 - 17600 4529
17601 - 17700 4562
17701 - 17800 4595
17801 - 17900 4629
17901 - 18000 4662
18001 - 18100 4695
18101 - 18200 4728
18201 - 18300 4761
18301 - 18400 4794
18401 - 18500 4827
18501 - 18600 4860
18601 - 18700 4893
18701 - 18800 4927
18801 - 18900 4960
18901 - 19000 4993
19001 - 19100 5026
19101 - 19200 5059
19201 - 19300 5092
19301 - 19400 5125
19401 - 19500 5158
19501 - 19600 5192
19601 - 19700 5225
19701 - 19800 5258
19801 - 19900 5291
19901 - 20000 5324
20001 - 20200 5390
20201 - 20400 5457
20401 - 20600 5523
20601 - 20800 5589
20801 - 21000 5655

21001 - 21200 5721
21201 - 21400 5788
21401 - 21600 5854
21601 - 21800 5920
21801 - 22000 5986
22001 - 22200 6053
22201 - 22400 6119
22401 - 22600 6185
22601 - 22800 6251
22801 - 23000 6318
23001 - 23200 6384
23201 - 23400 6450
23401 - 23600 6516
23601 - 23800 6583
23801 - 24000 6649
24001 - 24200 6715
24201 - 24400 6781
24401 - 24600 6848
24601 - 24800 6914
24801 - 25000 6980
25001 - 25200 7046
25201 - 25400 7113
25401 - 25600 7179
25601 - 25800 7245
25801 - 26000 7311
26001 - 26200 7377
26201 - 26400 7444
26401 - 26600 7510
26601 - 26800 7576
26801 - 27000 7642
27001 - 27200 7708
27201 - 27400 7774
27401 - 27600 7840
27601 - 27800 7906

27801 - 28000 8095
28001 - 28200 8201
28201 - 28400 8307
28401 - 28600 8413
28601 - 28800 8519
28801 - 29000 8625
29001 - 29200 8731
29201 - 29400 8837
29401 - 29600 8943
29601 - 29800 9049
29801 - 30000 9155
30001 - 30200 9261
30201 - 30400 9367
30401 - 30600 9473
30601 - 30800 9579
30801 - 31000 9685
31001 - 31200 9791
31201 - 31400 9897
31401 - 31600 10003
31601 - 31800 10109
31801 - 32000 10215
32001 - 32200 10321
32201 - 32400 10427
32401 - 32600 10533
32601 - 32800 10639
32801 - 33000 10745
33001 - 33200 10851
33201 - 33400 10957
33401 - 33600 11063
33601 - 33800 11169
33801 - 34000 11275
34001 - 34200 11381
34201 - 34400 11487
34401 - 34600 11593

34601 - 34800 11699
34801 - 35000 11805
35001 - 35200 11911
35201 - 35400 12017
35401 - 35600 12123
35601 - 35800 12229
35801 - 36000 12335
36001 - 36200 12441
36201 - 36400 12547
36401 - 36600 12653
36601 - 36800 12759
36801 - 37000 12865
37001 - 37200 12971
37201 - 37400 13077
37401 - 37600 13183
37601 - 37800 13289
37801 - 38000 13395
38001 - 38200 13501
38201 - 38400 13607
38401 - 38600 13713
38601 - 38800 13819
38801 - 39000 13925
39001 - 39200 14031
39201 - 39400 14137
39401 - 39600 14243
39601 - 39800 14349
39801 - 40000 14455
40001 - 40200 14561
40201 - 40400 14667
40401 - 40600 14773
40601 - 40800 14883
40801 - 41000 14999
41001 - 41200 15115
41201 - 41400 15231

41401 - 41600 15347
41601 - 41800 15463
41801 - 42000 15579
42001 - 42200 15695
42201 - 42400 15811
42401 - 42600 15927
42601 - 42800 16043
42801 - 43000 16159
43001 - 43200 16275
43201 - 43400 16391
43401 - 43600 16507
43601 - 43800 16623
43801 - 44000 16739
44001 - 44200 16855
44201 - 44400 16971
44401 - 44600 17087
44601 - 44800 17203
44801 - 45000 17319
45001 - 45200 17435
45201 - 45400 17551
45401 - 45600 17667
45601 - 45800 17783
45801 - 46000 17899
46001 - 46200 18015
46201 - 46400 18131
46401 - 46600 18247
46601 - 46800 18363
46801 - 47000 18479
47001 - 47200 18595
47201 - 47400 18711
47401 - 47600 18827
47601 - 47800 18943
47801 - 48000 19059
48001 - 48200 19175

48201 - 48400 19291
48401 - 48600 19407
48601 - 48800 19523
48801 - 49000 19639
49001 - 49200 19755
49201 - 49400 19871
49401 - 49600 19987
49601 - 49800 20103
49801 - 50000 20219
50001 - 50200 20335
50201 - 50400 20451
50401 - 50600 20567
50601 - 50800 20683
50801 - 51000 20799
51001 - 51200 20915
51201 - 51400 21031
51401 - 51600 21147
51601 - 51800 21263
51801 - 52000 21379
52001 - 52200 21495
52201 - 52400 21611
52401 - 52600 21727
52601 - 52800 21843
52801 - 53000 21959
53001 - 53200 22075
53201 - 53400 22191
53401 - 53600 22307
53601 - 53800 22423
53801 - 54000 22539
54001 - 54200 22655
54201 - 54400 22771
54401 - 54600 22887
54601 - 54800 23003
54801 - 55000 23119

55001 - 55200 23235
55201 - 55400 23351
55401 - 55600 23467
55601 - 55800 23583
55801 - 56000 23699
56001 - 56200 23815
56201 - 56400 23931
56401 - 56600 24047
56601 - 56800 24163
56801 - 57000 24279
57001 - 57200 24395
57201 - 57400 24511
57401 - 57600 24627
57601 - 57800 24743
57801 - 58000 24859
58001 - 58200 24975
58201 - 58400 25091
58401 - 58600 25207
58601 - 58800 25323
58801 - 59000 25439
59001 - 59200 25555
59201 - 59400 25671
59401 - 59600 25787
59601 - 59800 25903
59801 - 60000 26019
60001 - 60200 26135
60201 - 60400 26251
60401 - 60600 26367
60601 - 60800 26483
60801 - 61000 26599
61001 - 61200 26715
61201 - 61400 26831
61401 - 61600 26947
61601 - 61800 27063

61801 - 62000 27179
62001 - 62200 27295
62201 - 62400 27411
62401 - 62600 27527
62601 - 62800 27643
62801 - 63000 27759
63001 - 63200 27875
63201 - 63400 27991
63401 - 63600 28107
63601 - 63800 28223
63801 - 64000 28339
64001 - 64200 28455
64201 - 64400 28571
64401 - 64600 28687
64601 - 64800 28803
64801 - 65000 28919
65001 - 65200 29035
65201 - 65400 29151
65401 - 65600 29267
65601 - 65800 29383
65801 - 66000 29499
66001 - 66200 29615
66201 - 66400 29731
66401 - 66600 29847
66601 - 66800 29963
66801 - 67000 30079
67001 - 67200 30195
67201 - 67400 30311
67401 - 67600 30427
67601 - 67800 30543
67801 - 68000 30659
68001 - 68200 30775
68201 - 68400 30891
68401 - 68600 31007

68601 - 68800 31123
68801 - 69000 31239
69001 - 69200 31355
69201 - 69400 31471
69401 - 69600 31587
69601 - 69800 31703
69801 - 70000 31819
70001 - 70200 31935
70201 - 70400 32051
70401 - 70600 32167
70601 - 70800 32283
70801 - 71000 32399
71001 - 71200 32515
71201 - 71400 32631
71401 - 71600 32747
71601 - 71800 32863
71801 - 72000 32979
72001 - 72200 33095
72201 - 72400 33211
72401 - 72600 33327
72601 - 72800 33443
72801 - 73000 33559
73001 - 73200 33675
73201 - 73400 33791
73401 - 73600 33907
73601 - 73800 34023
73801 - 74000 34139
74001 - 74200 34255
74201 - 74400 34371
74401 - 74600 34487
74601 - 74800 34603
74801 - 75000 34719
75001 - 75200 34835
75201 - 75400 34951

75401 - 75600 35067
75601 - 75800 35183
75801 - 76000 35299
76001 - 76200 35415
76201 - 76400 35531
76401 - 76600 35647
76601 - 76800 35763
76801 - 77000 35879
77001 - 77200 35995
77201 - 77400 36111
77401 - 77600 36227
77601 - 77800 36343
77801 - 78000 36459
78001 - 78200 36575
78201 - 78400 36691
78401 - 78600 36807
78601 - 78800 36923
78801 - 79000 37039
79001 - 79200 37155
79201 - 79400 37271
79401 - 79600 37387
79601 - 79800 37503
79801 - 80000 37619

80001 - 82200 47
82201 - 82400 47
82401 - 83600 47
83601 - 90000 48
90001 - 92200 48
92201 - 92400 48
92401 - 99600 49
99601 - 103200 49
103201 - 104400 50
104401 - 111200 50

%

47
47
47
48
48
48
49
49
50
50

111201-117000 50
117001-120600 51
120601-126000 51
126001-135000 51
135001-142400 52
142401-145400 52
145401-159600 52
159601-172000 53
172001-174200 53
174201-195000 53
195001-210200 54
210201-223800 54
223801-250800 54
250801-270200 55
270201-313400 55
313401-351200 55
351201-378400 56
378401-522600 56
522601-585200 56
585201-630800 57
630801-1567800 57
1567801-1756000 57
1756001-1892600 58
1892601- 58

Kolumn 1

avser löner, arvoden och liknande ersättningar till den som är född 1942 eller senare. Allmän pensionsavgift ska betalas och inkomsten ger rätt till skattereduktion för arbetsinkomst (jobbskatteavdrag).